

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B** **UREDBA (EU) br. 168/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**
od 15. siječnja 2013.
o homologaciji i nadzoru tržišta vozila na dva ili tri kotača i četverocikala
(Tekst značajan za EGP)
(SL L 60, 2.3.2013., str. 52.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) br. 134/2014 od 16. prosinca 2013.	L 53	1	21.2.2014.
► <u>M2</u>	Uredba (EU) 2019/129 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. siječnja 2019.	L 30	106	31.1.2019.

Koju je ispravio:

- **C1** Ispravak, SL L 77, 23.3.2016, str. 65 (168/2013)

**UREDBA (EU) br. 168/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I
VIJEĆA**

od 15. siječnja 2013.

**o homologaciji i nadzoru tržišta vozila na dva ili tri kotača i
četverocikala**

(Tekst značajan za EGP)

POGLAVLJE I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Uredbom uspostavljaju administrativni i tehnički zahtjevi za homologaciju tipa svih novih vozila, sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica navedenih u članku 2. stavku 1.

Ova se Uredba ne primjenjuje na homologaciju pojedinačnih vozila. Međutim, države članice koje dodjeljuju takva pojedinačna odobrenja prihvaćaju homologaciju tipa vozila, sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica dodijeljenih prema ovoj Uredbi umjesto prema odgovarajućim nacionalnim propisima.

2. Ovom se Uredbom uspostavljaju zahtjevi za nadzor tržišta vozila, sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica koji podliježu homologaciji u skladu s ovom Uredbom. Ovom se Uredbom također utvrđuju zahtjevi za nadzor tržišta dijelova i opreme za takva vozila.

3. Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje primjena zakonodavstva o cestovnoj sigurnosti.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na vozila s dva ili tri kotača i četverocikle kako su kategorizirani u Prilogu I. članku 4. („vozila kategorije L”) koja su namijenjena za uporabu na javnim cestama, uključujući vozila koja su konstruirana i izrađena u jednoj fazi ili više njih, i sustave, sastavne dijelove i zasebne tehničke jedinice, kao i dijelove i opremu, konstruirane i izrađene za takva vozila.

Ova se Uredba također primjenjuje na motocikle „enduro” (L3e-AxE (x = 1, 2 ili 3)), motocikle „trial” (L3e-AxT (x = 1, 2 ili 3)) i teške terenske četverocikle (L7e-B), kako je kategorizirano u članku 4. i Prilogu I.

▼B

2. Ova se Uredba ne primjenjuje na sljedeća vozila:
- (a) vozila čija najveća konstrukcijski određena brzina ne prelazi 6 km/h;
 - (b) vozila namijenjena isključivo za osobe s fizičkim invaliditetom;
 - (c) vozila kojima isključivo upravljaju pješaci;
 - (d) vozila namijenjena isključivo za uporabu u natjecanjima;
 - (e) vozila konstruirana i izrađena za uporabu vojske, civilne zaštite, vatrogasnih služba, snaga odgovornih za održavanje javnog reda i mira i služba hitne medicinske pomoći;
 - (f) vozila za poljoprivredu ili šumarstvo koja podliježu Uredbi (EU) br. 167/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. veljače 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta vozila za poljoprivredu i šumarstvo ⁽¹⁾, strojeve koji podliježu Direktivi 97/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1997. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na mjere protiv emisije plinovitih i krutih onečišćujućih tvari iz motora s unutarnjim izgaranjem koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve ⁽²⁾ i Direktivi 2006/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o strojevima ⁽³⁾ i motorna vozila koja podliježu Direktivi 2007/46/EZ;
 - (g) vozila prvenstveno namijenjena za terensku uporabu i konstruirana za uporabu na neasfaltiranim površinama;
 - (h) bicikle s pedalama s dodatnim pogonom, opremljene pomoćnim električnim motorom s najvećom trajnom nazivnom snagom manjom ili jednakom 250 W, čija izlazna snaga se prekida kada biciklist prestane pogoniti pedalu i progresivno se smanjuje, a konačno prekida prije nego što brzina vozila dosegne 25 km/h;
 - (i) vozila koja se mogu sama uravnotežiti;
 - (j) vozila koja nisu opremljena barem jednim sjedećim mjestom;
 - (k) vozila opremljena sjedećim mjestom pri kojem je visina točke R \leq 540 mm u slučaju kategorija L1e, L3e i L4e ili \leq 400 mm u slučaju kategorija L2e, L5e, L6e i L7e.

*Članak 3.***Definicije**

Za potrebe ove Uredbe i akata navedenih u Prilogu II. osim ako u njemu nije predviđeno drukčije, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „homologacija tipa” znači postupak kojim tijelo nadležno za homologaciju potvrđuje da tip vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice zadovoljava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve;

⁽¹⁾ SL L 60, 2.3.2013., str. 1.

⁽²⁾ SL L 59, 27.2.1998., str. 1.

⁽³⁾ SL L 157, 9.6.2006., str. 24.

▼B

- (2) „certifikat o homologaciji tipa” znači dokument kojim homologacijsko tijelo službeno potvrđuje da je tip vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice homologiran;
- (3) „homologacija tipa cijelog vozila” znači homologacija tipa kojom tijelo nadležno za homologaciju potvrđuje da nepotpuni, potpuni ili dovršeni tip vozila zadovoljava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve;
- (4) „EU homologacija tipa” znači postupak kojim homologacijsko tijelo potvrđuje da tip vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice zadovoljava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve ove Uredbe;
- (5) „certifikat o EU homologaciji” znači certifikat temeljen na uzorku određenom u provedbenom aktu donesenom u skladu s ovom Uredbom ili obrascu s izjavom određenom u odgovarajućim pravilnicima UNECE-a na koje se upućuje u ovoj Uredbi ili u delegiranim aktima donesenim u skladu s ovom Uredbom;
- (6) „homologacija tipa sustava” znači homologacija tipa kojom tijelo nadležno za homologaciju potvrđuje da sustav ugrađen u vozilo posebnog tipa zadovoljava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve;
- (7) „homologacija tipa zasebne tehničke jedinice” znači homologacija tipa kojom tijelo nadležno za homologaciju potvrđuje da zasebna tehnička jedinica zadovoljava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve u odnosu na jedan određeni tip vozila ili više njih;
- (8) „homologacija tipa sastavnog dijela” znači homologacija tipa kojom tijelo nadležno za homologaciju potvrđuje da sastavni dio neovisno o vozilu zadovoljava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve;
- (9) „nacionalna homologacija tipa” znači postupak homologacije tipa utvrđen nacionalnim zakonodavstvom države članice, pri čemu je važenje takve homologacije ograničeno na državno područje te države članice;
- (10) „potvrda o sukladnosti” znači dokument koji je izdao proizvođač, kojim se potvrđuje da je proizvedeno vozilo sukladno homologiranom tipu vozila;
- (11) „osnovno vozilo” znači svako vozilo koje se upotrebljava u početnoj fazi višefaznog postupka homologacije tipa;
- (12) „nepotpuno vozilo” znači svako vozilo koje mora proći barem jednu daljnju fazu dovršavanja kako bi ispunilo odgovarajuće tehničke zahtjeve ove Uredbe;
- (13) „dovršeno vozilo” znači svako vozilo na kraju višefaznog postupka homologacije tipa, koje ispunjava odgovarajuće tehničke zahtjeve ove Uredbe;
- (14) „potpuno vozilo” znači svako vozilo koje ne mora biti dovršeno kako bi ispunilo odgovarajuće tehničke zahtjeve ove Uredbe;
- (15) „sustav” znači sklop naprava koje u vozilu zajedno obavljaju jednu posebnu funkciju ili više njih i za koji vrijede zahtjevi iz ove Uredbe ili delegiranih ili provedbenih akata donesenih na temelju ove Uredbe;

▼B

- (16) „sastavni dio” znači naprava koja podliježe zahtjevima ove Uredbe ili delegiranih ili provedbenih akata donesenih na temelju ove Uredbe, koji može postati dio vozila i biti homologiran neovisno o vozilu u skladu s ovom Uredbom ili delegiranim ili provedbenim aktima donesenim na temelju ove Uredbe, ako ti akti sadrže izričite odredbe za to;
- (17) „zasebna tehnička jedinica” znači naprava koja podliježe zahtjevima ove Uredbe ili bilo kojeg od delegiranih ili provedbenih akata donesenih sukladno ovoj Uredbi i predstavlja dio vozila koji može biti homologiran odvojeno, ali samo u odnosu na jedan određeni tip vozila ili više njih, ako navedeni akti sadrže izričite odredbe za to;
- (18) „dijelovi” znači sva roba koja se upotrebljava za sastavljanje vozila kao i rezervni dijelovi;
- (19) „oprema” znači sva roba osim dijelova koji se mogu dodati ili ugraditi na vozilo;
- (20) „originalni dijelovi ili oprema” znači dijelovi ili oprema koji su proizvedeni u skladu sa zahtjevima i proizvodnim standardima koje je predvidio proizvođač vozila za proizvodnju dijelova ili opreme za sastavljanje predmetnog vozila; to uključuje dijelove ili opremu koji su proizvedeni na istoj proizvodnoj liniji kao ti dijelovi i oprema; pretpostavlja se, osim ako se ne dokaže suprotno, da dijelovi ili oprema predstavljaju originalne dijelove ili opremu ako proizvođač potvrdi da dijelovi ili oprema kakvoćom odgovaraju sastavnim dijelovima upotrijebljenim za sastavljanje predmetnog vozila i da su proizvedeni u skladu sa zahtjevima i proizvodnim standardima proizvođača vozila;
- (21) „rezervni dijelovi” znači roba namijenjena za ugradnju u vozilo ili na njega, koja nadomješta originalne dijelove tog vozila, uključujući robu kao što su maziva koja su nužna za uporabu vozila, uz iznimku goriva;
- (22) „funkcionalna sigurnost” znači odsutnost neprihvatljivog rizika od fizičke povrede ili opasnosti po zdravlje osoba ili vlasništva zbog nesreća uzrokovanih nepravilnim radom mehaničkih, hidrauličnih, pneumatskih, električnih ili elektroničkih sustava, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica;
- (23) „napredni sustav kočenja” znači sustav kočenja s protublokirajućim uređajem, kombinirani sustav kočenja ili oba;
- (24) „sustav kočenja s protublokirajućim uređajem” znači sustav koji predviđa proklizavanje kotača i automatski regulira pritisak koji proizvode sile kočenja na kotač (kotače) kako bi se ograničio stupanj proklizavanja kotača;
- (25) „kombinirani sustav kočenja” znači:
- (a) za vozila kategorije L1e i L3e: sustav radnog kočenja u kojem se najmanje dvije kočnice na različitim kotačima zajedno aktiviraju djelovanjem na jednu upravljačku napravu;

▼B

- (b) za vozila kategorije L4e: sustav radnog kočenja koji najmanje djeluje na prednji i stražnji kotač, djelovanjem na jednu upravljačku napravu (ako uređaj za kočenje djeluje istodobno na stražnji kotač i na kotač bočne prikolice to se smatra stražnjom kočnicom);
- (c) za vozila kategorija L2e, L5e, L6e i L7e: sustav radnog kočenja koji djeluje na sve kotače djelovanjem na jednu upravljačku napravu;
- (26) „automatsko uključivanje naprava za osvjetljavanje” znači da se sustav osvjetljavanja uključuje prilikom uključivanja sklopke za paljenje motora;
- (27) „uređaj za kontrolu onečišćenja” znači oni sastavni dijelovi vozila koji nadziru i/ili ograničavaju emisije iz ispušne cijevi i emisije isparavanjem;
- (28) „zamjenski uređaj za kontrolu onečišćenja” znači uređaj za kontrolu onečišćenja ili sklop takvih uređaja koji su predviđeni za zamjenu izvornog uređaja za kontrolu onečišćenja i koji se može homologirati kao zasebna tehnička jedinica;
- (29) „sjededeće mjesto” znači:
- (a) „sedlo” na kojem vozač ili putnik sjede u jahaćem položaju; ili
- (b) svako sjedalo za najmanje jednu osobu veličine ispitne lutke nalik čovjeku, koja po mjerama odgovara 50 posto odraslih muškaraca, u slučaju vozača;
- (30) „motor s kompresijskim paljenjem” ili „CI-motor” znači motor s unutarnjim izgaranjem koji radi na načelu Diesellovog kružnog ciklusa;
- (31) „motor s vanjskim izvorom paljenja” ili „PI-motor” znači motor s unutarnjim izgaranjem koji radi na načelu „Ottovog” kružnog ciklusa;
- (32) „hibridno vozilo” znači motorno vozilo opremljeno s barem dva različita pretvornika energije i dva različita sustava za pohranu energije (u vozilu) u svrhu pogona vozila;
- (33) „hibridno električno vozilo” znači vozilo koje za potrebe mehaničkog pogona crpi energiju iz oba od sljedećih ugrađenih sustava za pohranu energije/snage za pogon vozila:
- (a) goriva;
- (b) akumulatora, kondenzatora, zamašnjaka/generatora ili druge naprave za pohranjivanje električne energije ili snage.
- Ta definicija također uključuje vozila koja crpe energiju iz potrošnog goriva samo u svrhu punjenja naprave za pohranu električne energije/snage;
- (34) „vrsta pogona” znači motor s unutarnjim izgaranjem, električni motor, hibridna aplikacija ili kombinacija tih ili drugih tipova motora;

▼B

- (35) „najveća trajna nazivna snaga” znači najveća snaga u trideset minuta na izlaznoj osovine električnog motora kako je određeno u Pravilniku UNECE-a br. 85;
- (36) „najveća neto snaga” znači najveća snaga motora s unutarnjim izgaranjem na ispitnoj napravi na kraju koljenaste osovine ili jednakovrijednog sastavnog dijela;
- (37) „poremećajni uređaj” označava svaki dio koji je konstruiran da određuje temperaturu, brzinu vozila, brzinu vrtnje motora, stupanj prijenosa u mjenjaču, podtlak u cjevovodu, ili bilo koji drugi parametar za potrebe aktiviranja, modulacije, usporavanja ili prekidanja funkcije nekoga dijela u sustavu za kontrolu emisije, pri čemu se smanjuje učinkovitost sustava za kontrolu emisije, u uvjetima koje je razumno očekivati da mogu nastupiti pri uobičajenom radu i upotrebi vozila;
- (38) „trajnost” znači sposobnost sastavnih dijelova i sustava da traju ►C1 tako da se zahtjevi za učinak na okoliš kako je utvrđeno u članku 23. i Prilogu V. još uvijek ispunjavaju nakon prijeđenih ◀ kilometara kako je definirano u Prilogu VII. i da je osigurana funkcionalna sigurnost vozila, ako se vozilo koristi u uobičajenim ili planiranim uvjetima i servisirano je u skladu s preporukama proizvođača;
- (39) „kapacitet motora” znači:
- (a) za klipne motore s pravocrtnim gibanjem klipa, nazivni radni obujam motora;
 - (b) za motore s rotirajućim klipom (Wankel), dvostruki nazivni radni obujam motora;
- (40) „emisije isparavanjem” znači pare ugljikovodika koje su izašle iz sustava za gorivo motornog vozila, osim onih u emisijama iz ispušne cijevi;
- (41) „ispitivanje SHED” ispitivanje vozila u zatvorenom kućištu za određivanje isparavanja, u kojem se provodi posebno ispitivanje emisije isparavanjem;
- (42) „sustav plinovitoga goriva” znači sustav koji sačinjava pohrana plinovitoga goriva, dobava goriva, mjerni i nadzorni dijelovi ugrađeni u vozilo kako bi se omogućilo da vozilo vozi na UNP, SPP ili vodik u primijeni s jednim gorivom, s dva goriva i s više goriva;
- (43) „plinovita onečišćujuća tvar” znači emisije ispušnih plinova ugljičnog monoksida (CO), dušikovih oksida (NOx) izraženih kao ekvivalent dušikovog dioksida (NO₂), i ugljikovodika (HC);
- (44) „emisije iz ispušne cijevi” znači emisije plinovitih onečišćujućih tvari i krutih čestica kroz ispušnu cijev vozila;
- (45) „onečišćujuće čestice” znači sastavni dio ispušnih plinova koji je izdvojen iz razrijeđenih ispušnih plinova na najvećoj temperaturi od 325 K (52 °C) pomoću filtera opisanih u postupku ispitivanja za provjeravanje prosječnih emisija iz ispušne cijevi;

▼B

- (46) „Svjetski usklađeni ciklus ispitivanja za motocikle” ili „WMTC” znači svjetski usklađeni ciklus laboratorijskih ispitivanja emisija WMTC kako je definiran globalnim tehničkim Pravilnikom UNECE-a br. 2;
- (47) „proizvođač” znači svaka fizička ili pravna osoba koja je odgovorna nadležnom homologacijskom tijelu za sve aspekte postupka homologacije ili odobravanja, za osiguravanje sukladnosti proizvodnje i koja je također odgovorna za nadzor tržišta vezano uz proizvedena vozila, sustave, sastavne dijelove i zasebne tehničke jedinice, bez obzira je li fizička ili pravna osoba izravno uključena ili nije, u sve faze dizajna i konstruiranja vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice koji/koja je predmet homologacijskog postupka;
- (48) „zastupnik proizvođača” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koju je proizvođač propisno imenovao da ga zastupa pred nadležnim homologacijskim tijelom ili tijelom nadležnim za nadzor tržišta i da nastupa u ime proizvođača vezano uz pitanja obuhvaćena ovom Uredbom;
- (49) „uvoznik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koja stavlja na tržište vozilo, sustav, sastavni dio, zasebnu tehničku jedinicu, dio ili opremu iz treće zemlje;
- (50) „distributer” znači svaka fizička ili pravna osoba u lancu nabave, osim proizvođača ili uvoznika, koja stavlja na tržište vozilo, sustav, sastavni dio, zasebnu tehničku jedinicu, dio ili opremu;
- (51) „gospodarski subjekt” znači proizvođač, zastupnik proizvođača, uvoznik ili distributer;
- (52) „registracija” znači administrativno odobrenje za stavljanje u uporabu kao i cestovni promet vozila, uključujući identifikaciju ove posljednje i izdavanje serijskog broja poznatijeg kao registarski broj, bilo da je trajni, privremeni ili na kraće vremensko razdoblje;
- (53) „početak uporabe” znači prva uporaba za predviđenu svrhu vozila, sustava, sastavnog dijela, zasebne tehničke jedinice, dijela ili opreme u Uniji;
- (54) „stavljanje na tržište” znači prvo stavljanje na raspolaganje vozila, sustava, sastavnog dijela, zasebne tehničke jedinice, dijela ili opreme u Uniji;
- (55) „staviti na raspolaganje na tržište” znači svaka nabava vozila, sustava, sastavnog dijela, zasebne tehničke jedinice, dijela ili opreme za distribuciju ili uporabu na tržištu u tijeku trgovačke djelatnosti, bilo za plaćanje ili besplatno;
- (56) „homologacijsko tijelo” znači nadležno tijelo države članice koje je država članica osnovala ili imenovala i o tome obavijestila Komisiju, koje ima nadležnost za sve aspekte homologacije tipa vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice, za postupak ovlaštenja, izdavanje i prema potrebi povlačenja ili odbijanja homologacijskih certifikata, za djelovanje kao kontaktno tijelo za homologacijska tijela drugih država članica, za određivanje tehničkih služba i osiguravanje da proizvođač ispunjava svoje obveze u pogledu sukladnosti proizvodnje;

▼ B

- (57) „tijelo za nadzor tržišta” znači nadležno tijelo države članice odgovorno za provođenje nadzora tržišta na njezinom državnom području;
- (58) „nadzor tržišta” znači aktivnosti koje su provela nacionalna nadležna tijela kao i mjere koje su poduzela kako bi osigurala da su vozila, sustavi, sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice koji su raspoloživi na tržištu u skladu sa zahtjevima određenim u odgovarajućem zakonodavstvu Unije za usklađenje i ne ugrožavaju zdravlje, sigurnost kao nijedan drugi aspekt zaštite javnog interesa;
- (59) „nacionalno tijelo” znači homologacijsko tijelo ili bilo koje drugo nadležno tijelo uključeno u i odgovorno za nadzor tržišta, graničnu kontrolu ili registraciju u državi članici s obzirom na vozila, sustave, sastavne dijelove, zasebne tehničke jedinice, dijelove ili opremu;
- (60) „tehnička služba” znači organizacija ili tijelo koje je odredilo nadležno homologacijsko tijelo države članice kao ispitni laboratorij za provođenje ispitivanja ili kao tijelo za ocjenu sukladnosti koje provodi prvobitnu ocjenu i druga ispitivanja ili provjere, u ime homologacijskog tijela, i koje samo provodi te funkcije za homologacijsko tijelo;
- (61) „samoispitivanje” znači da proizvođač koji je bio imenovan tehničkom službom za ocjenjivanje sukladnosti s pojedinim zahtjevima izvodi ispitivanja u vlastitim prostorima, evidentira rezultate ispitivanja i podnosi izvješće i zaključke homologacijskom tijelu;
- (62) „virtualna ispitna metoda” znači računalne simulacije, uključujući izračune kojima se pokazuje je li vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica ispunjavaju tehničke zahtjeve delegiranih akata donesenih u skladu s člankom 27. stavkom 6. bez potrebe za uporabom fizičkog vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice;
- (63) „ugrađen sustav za dijagnostiku” ili „OBD sustav” znači sustav koji ima sposobnost identificiranja područja u kojem je vjerojatno došlo do neispravnog rada pomoću kodova grešaka pohranjenih u memoriji računala;
- (64) „informacije o popravku i održavanju vozila” znače sve informacije potrebne za dijagnozu, servisiranje, provjeru, periodični nadzor, popravak, reprogramiranje ili ponovno pokretanje vozila i koje proizvođači osiguravaju ovlaštenim trgovcima i serviserima, uključujući sve naknadne izmjene i dopune takvih informacija; te informacije uključuju sve informacije potrebne za ugradnju dijelova i opreme na vozila;
- (65) „neovisni subjekt” znači druga poduzeća osim ovlaštenih trgovaca i serviserica koja su izravno ili neizravno uključena u popravak i održavanje vozila, posebno serviseri, proizvođači ili distributeri opreme za popravak, alata ili rezervnih dijelova, izdavači tehničkih informacija, automobilske klubovi, cestovni operateri za pomoć, operateri koji nude usluge provjere i provedbe ispitivanja, operateri koji nude obuku za instalatere, proizvođači i serviseri opreme za vozila na alternativna goriva;

▼B

- (66) „ovlaštenu serviser” znači osoba koja nudi usluge popravka i održavanja za vozila koja su unutar distribucijskog sustava kako ga je uspostavio isporučitelj vozila;
- (67) „vozilo na kraju serije” znači svako vozilo iz zalihe, koje ne može biti dostupno na tržištu ili ga više nije moguće staviti na tržište, registrirati ni staviti u uporabu s obzirom na stupanje na snagu novih tehničkih zahtjeva u vezi s kojima vozilo nije bilo homologirano;
- (68) „motorno vozilo na dva kotača” ili „PTW” (*powered two-wheeler*) znači vozilo na dva kotača na motorni pogon, uključujući bicikle s pomoćnim motorom, mopede na dva kotača i motocikle na dva kotača;
- (69) „motorni tricikl” znači motorno vozilo na tri kotača koje ispunjava klasifikacijske kriterije za vozila kategorije L5e;
- (70) „četverocikl” znači vozilo s četiri kotača koje ispunjava klasifikacijske kriterije za vozila kategorije L6e ili L7e;
- (71) „samouravnoteženo vozilo” znači koncept vozila koji se temelji na svojestvenoj nepostojanoj ravnoteži i koje treba pomoćni sustav nadzora da bi održalo ravnotežu te koje uključuje motorna vozila s jednim kotačem ili motorna vozila na dva kotača, dva traga;
- (72) „dvostruki kotači” znači dva kotača ugrađena na istu osovinu koji se smatraju jednim kotačem pri čemu je udaljenost središta njihovih područja dodira s tlom jednaka ili manja od 460 mm;
- (73) „tip vozila” znači skupina vozila, uključujući varijante i izvedenice iste kategorije, koja se ne razlikuje prema barem sljedećim temeljnim značajkama:
- (a) kategoriji i potkategoriji;
 - (b) proizvođaču;
 - (c) šasiji, konstrukciji, podkonstrukciji, podnom dijelu ili strukturi na koju se pričvršćuju glavni sastavni dijelovi;
 - (d) određenju tipa kako je naveo proizvođač;
- (74) „varijanta” znači vozila istog tipa koja imaju:
- (a) jednake osnovne značajke oblika nadogradnje;
 - (b) jednaki pogon i konfiguraciju pogona;
 - (c) ako je motor s unutarnjim izgaranjem dio pogona, radni ciklus motora je jednak;
 - (d) jednak broj i raspored cilindara;
 - (e) jednaki tip mjenjača;
 - (f) razliku između najniže i najviše vrijednosti mase vozila u voznom stanju koja ne prelazi 20 % najniže vrijednosti;
 - (g) razliku između najniže i najviše vrijednosti najveće dopuštene mase koja ne prelazi 20 % najniže vrijednosti;

▼B

- (h) razliku između najniže i najviše vrijednosti radnog kapaciteta motora (kod motora s unutarnjim izgaranjem) koja ne prelazi 30 % najniže vrijednosti; i
- (i) razliku između najniže i najviše vrijednosti izlazne snage motora koja ne prelazi 30 % najniže vrijednosti;
- (75) „inačica varijante” znači vozilo koje se sastoji od kombinacije značajka navedenih u dokumentaciji iz članka 29. stavka 10.;
- (76) „motor s vanjskim izgaranjem” znači toplinski motor kod kojeg su komora za izgaranje i komora za ekspanziju fizički odvojene i kod kojeg se unutarnja radna tekućina zagrijava izgaranjem u vanjskom izvoru; toplina od vanjskog izgaranja širi unutarnju radnu tekućinu koja zatim širenjem i djelovanjem na mehanizam motora proizvodi kretanje i iskoristivi rad;
- (77) „izvor i prijenos snage” znači sastavni dijelovi i sustavi vozila koji proizvode snagu i prenose je na površinu ceste, uključujući motor (motore), sustave upravljanja motorom ili druge upravljačke module, naprave za zaštitu okoliša od onečišćenja uključujući sustave za smanjenje emisija onečišćujućih tvari i smanjenje buke, prijenosni mehanizam i njegovo upravljanje, bilo pogonsko vratilo ili remenski prijenos ili lančani prijenos, diferencijale, završni prijenos, i gumu pogonskog kotača (polumjer);
- (78) „vozilo na jednu vrstu goriva” znači vozilo koje je konstruirano prvenstveno za jednu vrstu goriva;
- (79) „vozilo na plin kao jednu vrstu goriva” označava vozilo na jednu vrstu goriva koje je konstruirano prvenstveno za pogon na UNP, PP/biometan ili vodik, ali može imati i benzinski sustav koji se upotrebljava samo u nuždi ili za pokretanje motora, a u kojem spremnik za benzin sadrži najviše 5 litara benzina;
- (80) „E5” znači mješavina goriva s 5 % bezvodnog etanola i 95 % benzina;
- (81) „UNP” znači ukapljeni naftni plin koji je sastavljen od propana i butana, ukapljenih u spremnik pod pritiskom;
- (82) „PP” znači prirodni plin koji sadrži vrlo visoki udio metana;
- (83) „biometan” znači obnovljivi prirodni plin iz organskih izvora koji je u početku „bioplin” ali se zatim pročišćuje u postupku zvanom „bioplin u biometan” kojim se uklanjaju nečistoće iz bioplina kao što su ugljični dioksid, siloksani i vodikovi sulfidi (H₂S);
- (84) „vozilo s dvjema vrstama goriva” znači vozilo s dva odvojena sustava za pohranjivanje goriva koje povremeno može voziti na dvije različite vrste goriva, ali je konstruirano da u isto vrijeme vozi samo na jednu vrstu goriva;
- (85) „vozilo na plin s dvjema vrstama goriva” znači vozilo na dvije vrste goriva koje može voziti na benzin ali i na UNP, PP/biometan ili vodik;

▼ B

- (86) „vozilo s prilagodljivim gorivom” znači vozilo s jednim sustavom za pohranjivanje goriva koje može voziti na mješavine dvaju goriva ili više njih;
- (87) „E85” znači mješavina goriva s 85 % bezvodnog etanola i 15 % benzina;
- (88) „vozilo s prilagodljivim gorivom na etanol” znači vozilo s prilagodljivim gorivom koje može voziti na benzin ili mješavinu benzina i etanola s udjelom etanola do 85 %;
- (89) „H₂PP” znači mješavina goriva od vodika i prirodnog plina;
- (90) „vozilo s prilagodljivim gorivom na H₂PP” znači vozilo s jednim sustavom za pohranjivanje goriva koje može voziti na mješavine vodika i prirodnog plina/biometana;
- (91) „vozilo s prilagodljivim gorivom na biodizel” znači vozilo s prilagodljivim gorivom koje može voziti na mineralno dizelsko gorivo ili mješavinu mineralnog dizelskoga goriva i biodizela;
- (92) „B5” znači mješavina goriva od do 5 % biodizela i 95 % dizela iz nafte;
- (93) „biodizel” znači dizelsko gorivo na osnovi biljnog ulja ili životinjske masnoće koje je sastavljeno od alkil estera s dugim lancima, proizvedeno na održiv način;
- (94) „potpuno električno vozilo” znači vozilo pokretano:
- (a) sustavom sastavljenim od jedne ili više naprava za pohranu električne energije ili jedne ili više naprava za kondicioniranje električne energije i jednog ili više strojeva koji pretvaraju pohranjenu energiju u mehaničku energiju, koja se prenosi na kotače i tako pogoni vozilo;
 - (b) pomoćnim električnim pogonom ugrađenim u vozilo konstruiranim za uporabu pedala;
- (95) „vozilo s pogonom na vodikove gorive ćelije” znači vozilo s pogonom na gorive ćelije koje za pogon vozila pretvaraju kemijsku energiju vodika u električnu energiju;
- (96) „točka R” ili „referentna točka sjedala” znači konstrukcijski određena točka koju određuje proizvođač za svako sjedalo i to u odnosu na trodimenzionalni koordinatni sustav.

Upućivanja u ovoj Uredbi na zahtjeve, postupke ili aranžmane određene ovom Uredbom tumače se kao upućivanja na takve zahtjeve, postupke ili aranžmane kako su određeni u ovoj Uredbi i delegiranim i provedbenim aktima donesenim na temelju ove Uredbe.

*Članak 4.***Kategorije vozila**

1. Vozila kategorije L obuhvaćaju motorna vozila s dva, tri i četiri kotača kako su kategorizirana u ovom članku i Prilogu I., uključujući bicikle s pomoćnim motorom, mopeđe s dva i tri kotača, motocikle s dva i tri kotača, motocikle s bočnom prikolicom, lake i teške cestovne četverocikle (*quad*) i lake i teške poluzatvorene četverocikle.

▼B

2. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće kategorije i potkategorije vozila, kako je opisano u Prilogu I.:

(a) kategorija vozila L1e (lako motorno vozilo na dva kotača) s potkategorijama:

i. vozilo L1e-A (bicikl s pomoćnim motorom);

ii. vozilo L1e-B (moped na dva kotača);

(b) kategorija vozila L2e (moped na tri kotača) s potkategorijama:

i. vozilo L2e-P (moped na tri kotača konstruiran za prijevoz putnika);

ii. vozilo L2e-U (moped na tri kotača konstruiran za prijevoz robe);

(c) kategorija vozila L3e (motocikl na dva kotača) s potkategorijama:

i. radna snaga motocikla ⁽¹⁾, s daljnjim potkategorijama:

— vozilo L3e-A1 (motocikli male snage),

— vozilo L3e-A2 (motocikli srednje snage),

— vozilo L3e-A3 (motocikli velike snage);

ii. posebna uporaba:

— L3e-A1E, L3e-A2E ili L3e-A3E motocikl „enduro“;

— L3e-A1T, L3e-A2T ili L3e-A3T motocikl „trial“;

(d) kategorija vozila L4e (motocikl na dva kotača s bočnom prikolicom);

(e) kategorija vozila L5e (motorni tricikl) s potkategorijama:

i. vozilo L5e-A (tricikl): vozilo konstruirano prije svega za prijevoz putnika;

ii. vozilo L5e-B (teretni tricikl): tricikl za gospodarsku uporabu isključivo konstruiran za prijevoz robe;

(f) kategorija vozila L6e (laki četverocikl) s potkategorijama:

i. vozilo L6e-A (laki cestovni četverocikl);

ii. vozilo L6e-B (laki poluzatvoreni četverocikl) s daljnjim potkategorijama:

— vozilo L6e-BU (laki poluzatvoreni četverocikl za prijevoz robe): vozilo za gospodarsku uporabu isključivo konstruirano za prijevoz robe;

⁽¹⁾ Direktiva 2006/126/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o vozačkim dozvolama (SL L 403, 30.12.2006., str. 18.); vidjeti definicije snaga, kategorije A1 i A2, u točkama (a) i (b) članka 4. stavka 3.

▼ B

- vozilo L6e-BP (laki poluzatvoreni četverocikl za prijevoz putnika): vozilo konstruirano prije svega za prijevoz putnika;

(g) kategorija vozila L7e (teški četverocikli) s potkategorijama:

i. L7e-A (teški cestovni četverocikl) s potkategorijama:

- L7e-A1: A1 teški cestovni četverocikl,
- L7e-A2: A2 teški cestovni četverocikl;

ii. vozilo L7e-B (teški terenski četverocikl) s potkategorijama:

- L7e-B1: terenski četverocikl,
- L7e-B2: „*buggy*” s usporedno postavljenim sjedalima,

iii. vozilo L7e-C (teški poluzatvoreni četverocikl) s potkategorijama:

- vozilo L7e-CU (teški poluzatvoreni četverocikl za prijevoz robe): vozilo za gospodarsku uporabu isključivo konstruirano za prijevoz robe,
- vozilo L7e-CP (teški poluzatvoreni četverocikl za prijevoz putnika): vozilo konstruirano prije svega za prijevoz putnika.

3. Vozila kategorije L navedena u stavku 2. su dalje klasificirana s obzirom na vrstu pogona vozila:

(a) pogon na motor s unutarnjim izgaranjem:

- motor s kompresijskim paljenjem (CI),
- motor s vanjskim izvorom paljenja (PI);

(b) pogon na motor s vanjskim izgaranjem, turbinski motor ili motor s rotacijskim klipom, pri čemu, za potrebe usklađenja sa ► **C1** zahtjevima za učinak na okoliš i funkcionalnu sigurnost ◀, vozilo opremljeno takvim pogonom smatra se istim kao i vozilo s motorom s unutarnjim izgaranjem koji ima vanjski izvor paljenja;

(c) pogon na motor na stlačeni zrak i ne emitira više razine onečišćujućih tvari i/ili inertnih plinova od onih koje su postojeće u okolnom zraku, pri čemu se takvo vozilo, s obzirom na zahtjeve za funkcionalnu sigurnost i pohranu i dobavu goriva, smatra vozilom koje radi na plinsko gorivo;

(d) pogon električnim motorom;

(e) hibridno vozilo koje kombinira bilo koju konfiguraciju pogona iz točaka (A), (b), (c) ili (d) ovog stavka uključujući kombinacije s više motora s unutarnjim izgaranjem i/ili električnih motora.

▼B

4. S obzirom na klasifikaciju vozila kategorije L iz stavka 2., vozilo koje se ne može uvrstiti u određenu kategoriju jer ne ispunjava najmanje jedno mjerilo za navedenu kategoriju, uvrštava se u sljedeću kategoriju čija mjerila ispunjava. To se primjenjuje na sljedeće skupine kategorija i potkategorija:

- (a) kategoriju L1e s potkategorijama L1e-A i L1e-B i kategoriju L3e s potkategorijama L3e-A1, L3e-A2 i L3e-A3;
- (b) kategoriju L2e i kategoriju L5e s potkategorijama L5e-A i L5e-B;
- (c) kategoriju L6e s potkategorijama L6e-A i L6e-B i kategoriju L7e s potkategorijama L7e-A, L7e-B i L7e-C;
- (d) bilo koji drugi logični slijed kategorija i/ili potkategorija koji predloži proizvođač i odobri homologacijsko tijelo.

5. Ne dovodeći u pitanje (pod)klasifikacijske kriterije određene u stavcima od 1. do 4. ovog članka i u Prilogu I., primjenjuju se dodatne potkategorije kako je određeno u Prilogu V., kako bi se uskladili postupci ispitivanja učinka na okoliš na međunarodnoj razini, pozivajući se na pravilnike UNECE-a i globalne tehničke pravilnike UNECE-a.

*Članak 5.***Određivanje mase u voznom stanju**

1. Masa vozila kategorije L u voznom stanju određuje se mjerenjem mase neopterećenog vozila spremnog za uobičajenu uporabu i uključuje masu:

- (a) tekućina;
- (b) standardne opreme u skladu s tehničkim podacima proizvođača;
- (c) „gorivo” u spremnicima za gorivo koji su napunjeni najmanje do 90 % svojih kapaciteta.

Za potrebe ove točke:

- i. ako vozilo ima pogon na tekuće gorivo to se smatra gorivom;
- ii. ako vozilo ima pogon na tekuću mješavinu goriva i ulja:
 - ako su gorivo za pogon vozila i mazivo ulje prethodno pomiješani, ta se mješavina smatra gorivom,
 - ako su gorivo za pogon vozila i mazivo ulje pohranjeni odvojeno, onda se samo gorivo koje pogoni vozilo smatra gorivom; ili
- iii. ako vozilo ima pogon na plinsko gorivo, ukapljeno plinsko gorivo ili radi na stlačeni zrak, masa goriva u posudama za plinsko gorivo postavlja se na 0 kg;
- (d) nadogradnje, kabine, vrata; i
- (e) sigurnosnih stakala, spojnice, rezervnih kotača kao i alata.

▼B

2. Masa u voznom stanju vozila kategorije L isključuje masu:
 - (a) vozača (75 kg) i putnika (65 kg);
 - (b) strojeva ili opreme postavljenih na platformu za utovar;
 - (c) u slučaju hibridnog ili potpuno električnog vozila, pogonskih akumulatora;
 - (d) sustava za plinsko gorivo kao i posude za pohranjivanje plinskoga goriva, u slučaju vozila s jednom vrstom goriva, s dvjema vrstama goriva ili više vrsta goriva; i
 - (e) posude za pohranjivanje stlačenog zraka u slučaju pogona na stlačeni zrak.

POGLAVLJE II.

OPĆE OBVEZE*Članak 6.***Obveze država članica**

1. Države članice osnivaju ili imenuju homologacijska tijela nadležna za pitanja vezana uz homologaciju i tijela za nadzor tržišta nadležna za pitanja vezana uz nadzor tržišta u skladu s ovom Uredbom. Države članice obavješćuju Komisiju o osnivanju i imenovanju takvih tijela.

Obavijest o nadležnim tijelima za homologaciju i nadzor tržišta obuhvaća njihovo ime, adresu, uključujući elektroničku adresu i područje nadležnosti. Komisija na svojoj internetskoj stranici objavljuje popis i detalje o nadležnim homologacijskim tijelima.

2. Države članice dozvoljavaju stavljanje na tržište, registriranje ili stavljanje u uporabu samo onih vozila, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica koji ispunjavaju zahtjeve ove Uredbe.

3. Države članice ne zabranjuju, ograničavaju ni ne sprečavaju stavljanje na tržište, registraciju ni stavljanje u uporabu vozila, sustava, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica zbog razloga povezanih s aspektima njihove konstrukcije i funkcioniranja obuhvaćenim ovom Uredbom, ako ispunjavaju njezine zahtjeve.

4. Države članice organiziraju i provode nadzor tržišta i provjere vozila, sustava, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica koji ulaze na tržište u skladu s poglavljem III. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

*Članak 7.***Obveze nadležnih homologacijskih tijela**

1. Nadležna homologacijska tijela osiguravaju da proizvođači koji podnose zahtjev za homologaciju ispunjavaju svoje obveze sukladno ovoj Uredbi.

2. Nadležna homologacijska tijela dodjeljuju homologaciju samo onim vozilima, sustavima, sastavnim dijelovima ili zasebnim tehničkim jedinicama koji ispunjavaju zahtjeve ove Uredbe.

▼B*Članak 8.***Mjere za nadzor tržišta**

1. Nadležna tijela za nadzor tržišta u primjerenom opsegu provode odgovarajući pregled dokumentacije za homologirana vozila, sustave, sastavne dijelove i zasebne tehničke jedinice pri čemu uzimaju u obzir utvrđena načela za ocjenu rizika, pritužaba i drugih informacija.

Nadležna tijela za nadzor tržišta mogu od gospodarskih subjekata zahtijevati da daju na raspolaganje onu dokumentaciju i informacije za koje smatraju da su potrebni za provođenje njihovih djelatnosti.

Kada gospodarski subjekti prilože potvrde o sukladnosti, nadležna tijela za nadzor tržišta uzimaju u obzir takve potvrde.

2. Za dijelove i opremu koji nisu navedeni u stavku 1. ovog članka, u cijelosti se primjenjuje članak 19. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

*Članak 9.***Obveze proizvođača**

1. Proizvođači osiguravaju da su vozila, sustavi, sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice kad ih se stavi na tržište ili se počnu upotrebljavati, izrađeni i homologirani u skladu sa zahtjevima određenima u ovoj Uredbi i delegiranim i provedbenim aktima donesenim u skladu s ovom Uredbom.

2. U slučaju višefazne homologacije tipa, svaki proizvođač je odgovoran za homologaciju i sukladnost proizvodnje sustava, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica dodanih u fazi dovršavanja vozila koje obavlja proizvođač. Svaki proizvođač koji preinači sastavne dijelove ili sustave koji su već homologirani u ranijim fazama, odgovorni su za homologaciju i sukladnost proizvodnje preinačenih sastavnih dijelova i sustava.

3. Proizvođači koji nepotpuno vozilo preinače tako da se ono zbog toga uvrštava u drugu kategoriju vozila, zbog čega se izmjenjuju i zakonski zahtjevi koji su već ocijenjeni u prijašnjoj fazi homologacije, odgovorni su također za sukladnost sa zahtjevima koji se primjenjuju za kategoriju vozila u koju je sad uvršteno preinačeno vozilo.

4. Za potrebe homologacije vozila, sustava, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica obuhvaćenih ovom Uredbom, proizvođači s poslovnim nastanom izvan Unije imenuju jednog zastupnika s poslovnim nastanom unutar Unije da ih zastupa pred homologacijskim tijelom.

5. Proizvođači s poslovnim nastanom izvan Unije osim toga, imenuju jednog zastupnika s poslovnim nastanom unutar Unije za potrebe nadzora tržišta, koji može biti zastupnik naveden u stavku 4. ili dodatni zastupnik.

▼B

6. Proizvođači odgovaraju nadležnom homologacijskom tijelu za sve aspekte postupka homologacije i za osiguranje sukladnosti proizvodnje, bez obzira na to jesu li izravno uključeni u sve faze izrade vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice ili ne.

7. U skladu s ovom Uredbom i delegiranim i provedbenim aktima donesenim sukladno ovoj Uredbi proizvođači osiguravaju da se provode postupci za utvrđivanje sukladnosti serijske proizvodnje s homologiranim tipom. U skladu s poglavljem VI. uzimaju se u obzir preinake dizajna vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice ili značajke i promjene u zahtjevima za koje je deklarirano da ih vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica ispunjava.

8. Osim propisane oznake i homologacijskih oznaka namještenih na vozila, sastave dijelove ili zasebne tehničke jedinice u skladu s člankom 34., proizvođači vozila, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica, navode svoje ime, registrirano trgovačko ime ili registriranu trgovačku oznaku i adresu u Uniji na kojoj ih se može kontaktirati u vezi s njihovim vozilima, sastavnim dijelovima ili zasebnim tehničkim jedinicama koji su raspoloživi na tržištu ili, ako to nije moguće, na ambalaži ili u dokumentu priloženom sastavnom dijelu ili zasebnoj tehničkoj jedinici.

9. Proizvođači osiguravaju da u trenutku kada odgovaraju za vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu uvjeti skladištenja ili prijevoza ne ugrožavaju njegovu sukladnost sa zahtjevima određenim u ovoj Uredbi.

*Članak 10.***Obveze proizvođača u pogledu njihovih proizvoda koji nisu u sukladnosti ili koji predstavljaju ozbiljnu opasnost**

1. Proizvođači koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da njihovo vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica koji su stavljeni na tržište ili su se počeli upotrebljavati nisu sukladni s ovom Uredbom ili delegiranim i provedbenim aktima donesenim sukladno ovoj Uredbi, odmah poduzimaju korektivne mjere potrebne za postizanje sukladnosti vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice ili ih, prema potrebi, povlače ili opozivaju s tržišta.

Proizvođač odmah obavješćuje nadležno homologacijsko tijelo koje je dodijelilo homologaciju, navodeći detalje o nesukladnosti i poduzetim korektivnim mjerama.

2. Kada vozilo, sustav, sastavni dio, zasebna tehnička jedinica, dio ili oprema predstavljaju ozbiljan rizik, proizvođači o tome odmah obavješćuju homologacijsko tijelo i tijelo nadležno za nadzor tržišta u državi članici u kojoj su vozilo, sustav, sastavni dio, zasebna tehnička jedinica, dio ili oprema stavljeni na tržište ili su se počeli upotrebljavati, pri čemu navode detalje, posebno o nesukladnosti i svim poduzetim korektivnim mjerama.

▼B

3. Proizvođači pohranjuju opisnu dokumentaciju iz članka 29. stavka 10., a proizvođač vozila dodatno pohranjuje kopiju potvrde o sukladnosti navedenu u članku 38. kako bi bila na raspolaganju nadležnim tijelima u razdoblju od 10 godina nakon stavljanja vozila na tržište, a u razdoblju od pet godina nakon stavljanja na tržište sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice.

4. Proizvođači na temelju obrazloženog zahtjeva nacionalnog nadležnog tijela podnose tom tijelu putem nadležnog homologacijskog tijela kopiju certifikata o EU homologaciji tipa ili odobrenja kako se navodi u članku 51. stavku 1. dokazujući sukladnost vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice, na jeziku koji to tijelo može lako razumjeti. Proizvođači surađuju s nacionalnim tijelom u svakoj aktivnosti poduzetoj u skladu s člankom 20. Uredbe (EZ) br. 765/2008 kako bi se otklonili rizici koje predstavljaju njihova vozila, sustavi, sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice koji su stavljeni na tržište, registrirani ili stavljeni u uporabu.

*Članak 11.***Obveze zastupnika proizvođača u pogledu nadzora tržišta**

Zastupnik proizvođača za nadzor tržišta obavlja zadatke u skladu s ovlaštenjem koje izdaje proizvođač. To ovlaštenje omogućuje zastupniku da obavlja barem sljedeće:

- (a) ima pristup opisnoj dokumentaciji iz članka 22. i certifikatima o sukladnosti iz članka 33. tako da oni mogu biti dani na raspolaganje homologacijskim tijelima na razdoblje od 10 godina nakon stavljanja na tržište vozila i na razdoblje od pet godina nakon stavljanja na tržište sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice;
- (b) nastavno na obrazloženi zahtjev homologacijskog tijela, osigurati tom tijelu sve potrebne informacije i dokumentaciju za dokazivanje sukladnosti proizvodnje vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice;
- (c) surađuje s nadležnim tijelima za homologaciju i za nadzor tržišta, na njihov zahtjev, u svakoj aktivnosti poduzetoj za uklanjanje ozbiljnog rizika koje predstavljaju vozila, sastavni dijelovi, zasebne tehničke jedinice, dijelovi ili oprema u okviru njegovog ovlaštenja.

*Članak 12.***Obveze uvoznika**

1. Uvoznici stavljaju na tržište ona vozila, sustave, sastavne dijelove ili zasebne tehničke jedinice kojima je dodijeljena EU homologacija tipa ili ispunjavaju zahtjeve za nacionalnu homologaciju s obzirom na dijelove ili opremu za koje u cijelosti važe zahtjevi iz Uredbe (EZ) br. 765/2008.

▼B

2. Prije stavljanja na tržište homologiranog vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice uvoznici provjeravaju da postoji opisna dokumentacija u skladu s člankom 29. stavkom 10. i da sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica nose zahtijevanu homologacijsku oznaku i ispunjavaju zahtjeve članka 9. stavka 8. U slučaju vozila uvoznik provjerava da je vozilu priložena zahtijevana potvrda o sukladnosti.

3. Kada uvoznici smatraju ili imaju razloga vjerovati da vozilo, sustav, sastavni dio, zasebna tehnička jedinica, dio ili oprema ne ispunjavaju zahtjeve ove Uredbe i da nisu sukladni odgovarajućoj homologaciji tipa, oni neće staviti na tržište niti dozvoliti stavljanje u uporabu ni registriranje vozila, sustava, sastavnog dijela ni zasebne tehničke jedinice, dijela ni opreme dok se ne uspostavi sukladnost. Osim toga, ako smatraju ili imaju razloga vjerovati da vozilo, sastavni dio, zasebna tehnička jedinica, dio ili oprema predstavljaju ozbiljan rizik oni o tome obavješćuju proizvođača i tijela nadležna za nadzor tržišta. U slučaju homologiranih vozila, sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica oni također obavješćuju nadležno homologacijsko tijelo koje je dodijelilo homologaciju za tu namjenu.

4. Uvoznici navode svoje ime, registriran trgovački naziv ili registriranu trgovačku oznaku i adresu na kojoj ih se može kontaktirati vezano uz vozilo, sustav, sastavni dio, zasebnu tehničku jedinicu, dio ili opremu, ili, ako to nije moguće, na njihovoj ambalaži ili na dokumentu koji je priložen sustavu, sastavnom dijelu, zasebnoj tehničkoj jedinici, dijelu ili opremi.

5. Uvoznici osiguravaju da vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica imaju priložene upute i informacije, koje se zahtijevaju u skladu s člankom 51., na službenom jeziku ili jezicima predmetnih država članica.

6. Uvoznici osiguravaju da dok je vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica pod njihovom odgovornošću, uvjeti skladištenja ili prijevoza ne ugrožavaju njihovu sukladnost sa zahtjevima određenima u ovoj Uredbi.

7. Ako uvoznik, s obzirom na ozbiljan rizik koji predstavlja vozilo, sustav, sastavni dio, zasebna tehnička jedinica, dio ili oprema, smatra da je radi zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača to primjereno, istražuje moguće pritužbe i prema potrebi vodi evidenciju pritužaba i opoziva vozila, sustava, sastavnih dijelova, zasebnih tehničkih jedinica, dijelova ili opreme i o takvom nadzoru obavješćuje distributere.

*Članak 13.***Obveze uvoznika u pogledu njihovih proizvoda koji nisu u sukladnosti ili koji predstavljaju ozbiljnu opasnost**

1. Uvoznici koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica koje su oni stavili na tržište nisu sukladni s ovom Uredbom, odmah poduzimaju korektivne mjere potrebne za postizanje sukladnosti vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice, ili ih prema potrebi povlače ili opozivaju s tržišta.

▼ B

2. Kada vozilo, sustav, sastavni dio, zasebna tehnička jedinica, dio ili oprema predstavljaju ozbiljan rizik, uvoznici o tome odmah obavješćuju proizvođača i homologacijsko tijelo i tijelo nadležno za nadzor tržišta države članice u kojoj su oni stavljeni na tržište. Uvoznik ih također obavješćuje o svakoj poduzetoj mjeri i navodi detalje, posebno o ozbiljnom riziku i svim korektivnim mjerama koje je poduzeo proizvođač.

3. Uvoznici pohranjuju kopiju potvrde o sukladnosti tako da je tijelu za homologaciju i tijelu za nadzor tržišta ona na raspolaganju u razdoblju od narednih 10 godina nakon stavljanja vozila na tržište, i u razdoblju od pet godina nakon stavljanja na tržište sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice, i osiguravaju da je opisna dokumentacija iz članka 29. stavka 10. raspoloživa tim tijelima, na zahtjev.

4. Uvoznici na temelju obrazloženog zahtjeva nacionalnog nadležnog tijela podnose tom tijelu sve informacije i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje sukladnosti vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice, na jeziku koji to tijelo može lako razumjeti. Uvoznici surađuju s tim nacionalnim tijelom, na njegov zahtjev, u svakoj akciji poduzetoj kako bi se otklonili rizici koje predstavlja vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica, dio ili oprema koji su oni stavili na tržište.

*Članak 14.***Obveze distributera**

1. Distributeri prilikom stavljanja na tržište vozila, sustava, sastavnog dijela, zasebne tehničke jedinice, dijela ili opreme poštuju zahtjeve ove Uredbe.

2. Distributeri prije stavljanja na raspolaganje na tržištu, registriranja ili stavljanja u uporabu vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice, provjeravaju da vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica nose zahtijevanu zakonsku oznaku ili homologacijsku oznaku, da imaju priložene zahtijevane dokumente i upute i sigurnosne informacije na službenom jeziku ili službenim jezicima države članice u kojoj se vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica planiraju staviti na tržište, i da su uvoznik i proizvođač ispunili zahtjeve određene u članku 12. stavicima 2. i 4. i članku 39. stavicima 1. i 2.

3. Distributeri osiguravaju da u trenutku kada su oni odgovorni za vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu, uvjeti skladištenja i prijevoza ne ugrožavaju njihovu sukladnost sa zahtjevima određenima u ovoj Uredbi.

Članak 15.

Obveze distributera u pogledu njihovih proizvoda koji nisu u skladnosti ili koji predstavljaju ozbiljnu opasnost

1. Kada distributeri smatraju ili imaju razloga vjerovati da vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica nisu u skladnosti sa zahtjevima ove Uredbe, ne stavljaju na raspolaganje na tržište, ne registriraju ni ne stavljaju u uporabu to vozilo, sustav, sastavni dio ni zasebnu tehničku jedinicu, dok se ne uspostavi njihova skladnost.

2. Distributeri koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica koje su oni stavili na raspolaganje na tržište ili registrirali ili za čije stavljanje u uporabu su oni odgovorni, nisu u skladnosti s ovom Uredbom, obavješćuju proizvođača ili zastupnika proizvođača kako bi osigurali da su poduzete korektivne mjere u skladu s člankom 10. stavkom 1. ili člankom 13. stavkom 1., potrebne za postizanje skladnosti tog vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice ili da se prema potrebi opozovu s tržišta.

3. Kada vozilo, sustav, sastavni dio, zasebna tehnička jedinica, dio ili oprema predstavljaju ozbiljan rizik, distributeri o tome odmah obavješćuju proizvođača, uvoznika i homologacijsko tijelo i tijelo nadležno za nadzor tržišta u državi članici u kojoj su oni stavljeni na tržište. Distributer ih također obavješćuje o svakoj poduzetoj akciji i navodi detalje, posebno o ozbiljnom riziku i svim korektivnim mjerama koje je poduzeo proizvođač.

4. Distributeri, na temelju obrazloženog zahtjeva nacionalnog nadležnog tijela, osiguravaju da proizvođač dostavi nacionalnom tijelu informacije navedene u članku 10. stavku 4. ili da uvoznik dostavi nacionalnom tijelu informacije navedene u članku 13. stavku 3. Oni surađuju s tim tijelom, na njegov zahtjev, u svakoj akciji poduzetoj u skladu s člankom 20. Uredbe (EZ) br. 765/2008 kako bi se otklonili rizici koje predstavljaju vozila, sustavi, sastavni dijelovi, zasebne tehničke jedinice, dijelovi ili oprema, koje su oni stavili na raspolaganje na tržište.

Članak 16.

Slučajevi u kojima se obveze proizvođača primjenjuju na uvoznike i distributere

Uvoznik ili distributer smatraju se proizvođačem za potrebe ove Uredbe i podliježu obvezama proizvođača iz članka 9. do 11., kada uvoznik ili distributer stavi na raspolaganje na tržište, registrira ili je odgovoran za stavljanje u uporabu vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice pod njegovim imenom ili trgovačkom oznakom ili preinači vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu tako da skladnost s primjenljivim zahtjevima može postati sporna.

Članak 17.

Određivanje gospodarskih subjekata

Gospodarski subjekti, na zahtjev, izvješćuju nadležna tijela za homologaciju i za nadzor tržišta, u razdoblju od pet godina, o sljedećem:

▼ B

- (a) svakom gospodarskom subjektu koji im je isporučio vozilo, sustav, sastavni dio, zasebnu tehničku jedinicu, dio ili opremu;
- (b) svakom gospodarskom subjektu kojem su oni isporučili vozilo, sustav, sastavni dio, zasebnu tehničku jedinicu, dio ili opremu.

POGLAVLJE III.

TEMELJNI ZAHTJEVI*Članak 18.***Opći temeljni zahtjevi**

1. Vozila kategorije L i sustavi, sastavni dijelovi i zasebne tehničke jedinice namijenjeni za takva vozila ispunjavaju zahtjeve navedene u prilogima od II. do VIII. primjenljive na odgovarajuće (pot)kategorije vozila.

2. Vozila kategorije L i njihovi sustavi, sastavni dijelovi i zasebne tehničke jedinice čija je elektromagnetska kompatibilnost obuhvaćena delegiranim aktima iz stavka 3. ovog članka o izradi vozila i provedbenim aktima donesenim sukladno ovoj Uredbi, ne podliježu Direktivi 2004/108/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zakonodavstava država članica o elektromagnetskoj kompatibilnosti ⁽¹⁾.

3. Komisija za popunjavanje zahtjeva za homologaciju tipa vozila kategorije L iz ove Uredbe donosi delegirane akte u skladu s člankom 75. o detaljnim tehničkim zahtjevima i postupcima ispitivanja kako je sažeto u Prilogu II. (A), (B) i (C), čime osigurava visoku razinu sigurnosti i zaštite okoliša kako je određeno u odgovarajućim odredbama ove Uredbe. Prvi takvi delegirani akti donose se do 31. prosinca 2014.

*Članak 19.***Zabrana poremećajnih uređaja**

Uporaba poremećajnih uređaja koji smanjuju sigurnost i utječu na elektromagnetsku kompatibilnost, ili utječu na ugrađeni sustav dijagnostike, sustave za smanjenje buke ili smanjenje emisije onečišćujućih tvari je zabranjena. Element konstrukcije ne smatra se poremećajnim uređajem ako ispunjava bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) potreba za uređajem je opravdana radi zaštite motora od kvara ili nezgode i osigurava siguran rad vozila;
- (b) uređaj ne radi nakon paljenja motora;
- (c) uvjeti djelovanja su uključeni u značajnom omjeru u postupke ispitivanja za provjeru sukladnosti vozila s ovom Uredbom i delegiranim i provedbenim aktima donesenim sukladno ovoj Uredbi.

⁽¹⁾ SL L 390, 31.12.2004., str. 24.

▼ B*Članak 20.***Mjere za proizvođače u vezi s preinakama pogonskog sklopa vozila**

1. Proizvođači vozila opremaju vozila kategorije L, uz iznimku potkategorija L3e-A3 i L4e-A3, određenim značajkama za sprečavanje nedozvoljenih preinaka pogonskog sklopa vozila, pomoću niza tehničkih zahtjeva i specifikacija s ciljem:

(a) sprečavanja preinaka koje bi negativno utjecale na sigurnost, posebno povećavanjem radnog učinka vozila nedozvoljenim preinakama pogonskog sklopa s namjerom povećanja najvećeg okretnog momenta i/ili snage i/ili najveće konstrukcijski određene brzine koji su propisno utvrđeni tijekom postupka homologacije tipa kako ga je proveo proizvođač vozila; i/ili

(b) sprečavanja štete za okoliš.

2. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 75. o posebnim zahtjevima u pogledu mjera iz stavka 1. i kako bi omogućila sukladnost sa stavkom 4. Prvi takvi delegirani akti donose se do 31. prosinca 2014.

3. Nakon preinake pogonskog sklopa vozilo ispunjava tehničke zahtjeve za prvobitnu kategoriju ili potkategoriju vozila ili prema potrebi, za novu kategoriju ili potkategoriju vozila, koji su bili na snazi kad je prvobitno vozilo stavljeno na tržište, registrirano ili stavljeno u uporabu, uključujući najnovije izmjene tih zahtjeva.

Kada proizvođač vozila konstruira pogonski sklop vozila tako da je moguća preinaka tog sklopa čime to vozilo nije više sukladno s homologiranim tipom, ali odgovara dodatnoj varijanti ili inačici, proizvođač vozila u zahtjevu navodi sve bitne informacije za svaku varijantu ili inačicu koja je ostvarena na taj način i svaka varijanta ili inačica se izrijekom homologiraju. Ako preinačeno vozilo potpada u novu kategoriju ili potkategoriju podnosi se zahtjev za novu homologaciju.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., kako bi se izbjegle preinake ili prilagodbe s negativnim učincima vozila na funkcionalnu sigurnost ili okoliš, proizvođač nastoji primjenom najbolje inženjerske prakse spriječiti da takve preinake ili prilagodbe budu tehnički izvedive, osim ako se te preinake ili prilagodbe izričito ne navode i nisu sadržane u opisnoj dokumentaciji a time su obuhvaćene u homologaciji.

▼ M2*Članak 21.***Opći zahtjevi za ugrađene sustave za dijagnostiku**

1. Od datuma početka primjene određenih u Prilogu IV. vozila kategorije L, osim vozila L1e, L2e i L6e, moraju biti opremljena sustavom OBD koji je u skladu sa zahtjevima za funkcionalnost i postupcima ispitivanja određenima u delegiranim aktima iz stavka 8.

▼ M2

2. Od datuma određenih u točki 1.8.1. Priloga IV. vozila kategorija i potkategorija L3e, L4e, L5e-A i L7e-A moraju biti opremljena sustavom OBD faze I. koji nadzire pojavu bilo kakvih kvarova strujnog kruga i elektronike sustava za kontrolu emisija i dojavljuje o tim kvarovima koji prouzrokuju prekoračenje graničnih vrijednosti emisija određenih u Prilogu VI. (B1).

3. Od datuma određenih u točki 1.8.2. Priloga IV. vozila kategorija i potkategorija L3e, L4e, L5e i L7e moraju biti opremljena sustavom OBD faze I. koji nadzire pojavu bilo kakvih kvarova strujnog kruga i elektronike sustava za kontrolu emisija i aktivira dojavu kod prekoračenja graničnih vrijednosti emisija određenih u Prilogu VI. (B1). Sustavi OBD faze I. za te kategorije i potkategorije vozila također dojavljuju aktiviranje bilo kojeg načina rada koji znatno smanjuje zakretni moment motora.

4. Od datuma određenih u točki 1.8.3. Priloga IV. vozila kategorija L3e, L4e, L5e i L7e moraju biti opremljena sustavom OBD faze I. koji nadzire pojavu bilo kakvih kvarova strujnog kruga i elektronike sustava za kontrolu emisija i aktivira dojavu kod prekoračenja graničnih vrijednosti emisija određenih u Prilogu VI. (B2). Sustavi OBD faze I. za te kategorije vozila također dojavljuju aktiviranje bilo kojeg načina rada koji znatno smanjuje zakretni moment motora.

5. Od datuma određenih u točki 1.8.4. Priloga IV. vozila kategorija i potkategorija L3e, L4e, L5e-A i L7e-A dodatno moraju biti opremljena sustavom OBD faze II. koji nadzire i dojavljuje pojavu kvarova i slabljenja sustava za kontrolu emisija, osim nadzora katalizatora, koji prouzrokuju prekoračenje graničnih vrijednosti emisija OBD-a određenih u Prilogu VI. (B1).

6. Od datuma određenih u točki 1.8.5. Priloga IV. vozila kategorija i potkategorija L3e, L4e, L5e-A i L7e-A dodatno moraju biti opremljena sustavom OBD faze II. koji nadzire i dojavljuje pojavu kvarova i slabljenja sustava za kontrolu emisija koji prouzrokuju prekoračenje graničnih vrijednosti emisija OBD-a određenih u Prilogu VI. (B2).

7. Stavci 5.i 6. ne primjenjuju se na motocikle „enduro” iz potkategorije L3-AxE i motocikle „trial” iz potkategorije L3e-AxT.

8. Kako bi se uskladio način na koji sustav OBD dojavljuje kvarove u funkcionalnoj sigurnosti ili kvarove sustava za kontrolu emisija i olakšao uspješan i učinkovit popravak vozila, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 75. kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem detaljnih tehničkih zahtjeva koji se odnose na ugrađeni sustav za dijagnostiku s obzirom na kategorije i potkategorije vozila utvrđene u Prilogu II. odjeljku C1 – Zahtjevi za konstrukciju i opći zahtjevi za homologaciju vozila, u retku koji se odnosi na br. 11, uključujući zahtjeve za funkcionalnost OBD-a i postupke ispitivanja za predmete iz stavaka od 1. do 7. ovog članka, te detaljnih tehničkih zahtjeva koji se odnose na ispitivanje tipa VIII. iz Priloga V.

▼B*Članak 22.***Zahtjevi za funkcionalnu sigurnost vozila**

1. Proizvođači osiguravaju da su vozila konstruirana, izrađena i sastavljena tako da je rizik od povrede putnika i drugih osoba u okolici vozila što manji.
2. Proizvođač osigurava izdržljivost funkcionalne sigurnosti vozila tijekom uobičajenog vijeka trajanja vozila ako se upotrebljava u uobičajenim uvjetima i servisira u skladu s preporukama proizvođača. Proizvođač prilaže izjavu u opisnoj dokumentaciji kojom potvrđuje da je osigurana izdržljivost sustava, dijelova i opreme kritičnih za funkcionalnu sigurnost, pomoću odgovarajućih ispitivanja i uporabom dobre inženjerske prakse.
3. Proizvođači osiguravaju da su vozila, sustavi, sastavni dijelovi i zasebne tehničke jedinice sukladni s odgovarajućim zahtjevima iz priloga II. i VIII. i ispunjavaju postupke ispitivanja i zahtjeve za radni učinak kako je utvrđeno u delegiranom aktu donesenom sukladno stavku 5.
4. Sastavni dijelovi vozila, kod kojih su opasnosti električne prirode pokrivene delegiranim ili provedbenim aktima donesenim sukladno ovoj Uredbi, ne podliježu Direktivi 2006/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na električnu opremu konstruiranu za uporabu unutar određenih graničnih vrijednosti napona ⁽¹⁾.
5. Kako bi se osiguralo da se postigla visoka razina funkcionalne sigurnosti, Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 75. o posebnim zahtjevima navedenim u Prilogu II.(B) za funkcionalnu sigurnost vozila i ako je potrebno primjenjuje dodatne zahtjeve za funkcionalnu sigurnost iz Priloga VIII. Prvi takvi delegirani akti donose se do 31. prosinca 2014.
6. Komisija u drugom koraku do 31.prosinca 2020. donosi delegirani akt u skladu s člankom 75. kako bi se uskladili zahtjevi za uobičajeni vijek trajanja i zahtjevi i ispitivanja za osiguranje cjelovitosti konstrukcije vozila ►**C1** kako je navedeno u Prilogu II. (B) 18. ◀
7. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi odredila predložak za izjavu proizvođača. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 73. stavka 2.

*Članak 23.***Zahtjevi za učinak na okoliš**

1. Proizvođači osiguravaju da su vozila konstruirana, izrađena i sastavljena tako da je utjecaj na okoliš što manji. Proizvođači osiguravaju da homologirana vozila ispunjavaju zahtjeve za učinak na okoliš propisane u prilogima II., V. i VI. i unutar prijedjenih kilometara određenih u Prilogu VII.

⁽¹⁾ SL L 374, 27.12.2006., str. 10.

▼B

2. Proizvođači osiguravaju da vozila, sustavi, sastavni dijelovi i zasebne tehničke jedinice ispunjavaju postupke ispitivanja i zahtjeve za ispitivanje kako je određeno u Prilogu V. u okviru datuma za primjenu određenih u Prilogu IV. koje treba utvrditi u delegiranom aktu donesenom sukladno stavku 12. ovog članka.

3. Proizvođači osiguravaju da su ispunjeni homologacijski zahtjevi za provjeru ispunjavanja zahtjeva za trajnost. Prema izboru proizvođača primjenjuje se jedan od sljedećih postupaka za utvrđivanje trajnosti, da se homologacijskom tijelu dokaže trajnost učinka na okoliš homologiranog vozila:

(a) ispitivanje trajnosti s ukupnim brojem priđenih kilometara:

Ispitna vozila fizički voze cjelokupnu udaljenost određenu u Prilogu VII. (A), i ispituju se u skladu s postupkom utvrđenim za ispitivanje tipa V, kako je određen u delegiranom aktu, donesenom na temelju stavka 12. ovog članka. Rezultati ispitivanja emisija do postignute cjelokupne udaljenosti određene u Prilogu VII. (A), i uključujući istu, su niži od ► **C1** graničnih vrijednosti ispitivanja učinka na okoliš ◀ određenih u Prilogu VI. (A);

(b) ispitivanje trajnosti s djelomičnim brojem priđenih kilometara:

Ispitna vozila fizički voze 50 % cjelokupne udaljenosti određene u Prilogu VII. (A), i ispituju se u skladu s postupkom utvrđenim za ispitivanje tipa V, kako je određen u delegiranom aktu, donesenom na temelju stavka 12. ovog članka. Kako je određeno u tom članku rezultati ispitivanja ekstrapoliraju se na cijelu udaljenost određenu u Prilogu VII. (A). Rezultati ispitivanja i ekstrapolirani rezultati su niži od ► **C1** graničnih vrijednosti ispitivanja učinka na okoliš ◀ određenih u Prilogu VI. (A);

▼M2

(c) matematički postupak utvrđivanja trajnosti:

Do 31. prosinca 2024. umnožak faktora pogoršanja određenog u Prilogu VII. (B) i rezultata ispitivanja učinka na okoliš vozila koje je od prvog pokretanja po silasku s proizvodne linije prešlo više od 100 km mora, za svaku sastavnu tvar emisija, biti niži od granične vrijednosti ispitivanja učinka na okoliš određene u Prilogu VI. (A).

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, za nove tipove vozila od 1. siječnja 2020., a za postojeće tipove vozila od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2024., umnožak faktora pogoršanja određenog u Prilogu VII. (B) i rezultata ispitivanja učinka na okoliš vozila koje je od prvog pokretanja po silasku s proizvodne linije prešlo

▼ M2

više od 2 500 km ako mu je najveća konstrukcijski određena brzina < 130 km/h odnosno više od 3 500 km ako mu je najveća konstrukcijski određena brzina \geq 130 km/h mora, za svaku sastavnu tvar emisija, biti niži od granične vrijednosti emisija iz ispušne cijevi određene u Prilogu VI. (A).

▼ B

4. Do 1. siječnja 2016. Komisija provodi sveobuhvatnu studiju učinka na okoliš. Studija ocjenjuje kvalitetu zraka i udio onečišćujućih tvari koje proizvode vozila kategorije L i obuhvaća zahtjeve ispitivanja tipova I, IV, V, VII i VIII navedene u Prilogu V.

U studiji se također pregledavaju i ocjenjuju najnoviji znanstveni podaci, rezultati znanstvenih istraživanja, uporaba modela i troškovna učinkovitost ► **C1** s ciljem određivanja konačnih mjera politike potvrđivanjem i konačnom uspostavom primjene standarda Euro 5 iz Priloga IV. i zahtjeva za učinak na okoliš Euro 5 iz Priloga V., Priloga VI. (A2), (B2) i (C2) i Priloga VII. o broju kilometara za određivanje trajnosti za Euro 5 i faktora za njegovo pogoršanje. ◀

5. Na temelju rezultata pregleda iz stavka 4., Komisija do 31. prosinca 2016. predstavlja Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o sljedećem:

- (a) datumima početka primjene razine Euro 5 iz Priloga IV.;
- (b) graničnim vrijednostima emisija Euro 5 iz Priloga VI. (A2) i pragovima za emisije OBD-a iz Priloga VI. (B2);
- (c) o tome da su svi novi tipovi vozila (pot)kategorija L3e, L5e, L6e-A i L7e-A osim OBD-om faze I, opremljeni i OBD-om faze II na razini Euro 5;
- (d) broju prijedanih kilometara za utvrđivanje trajnosti za razinu Euro 5 iz Priloga VII. (A) i faktora pogoršanja za razinu Euro 5 iz Priloga VII. (B).

Komisija s obzirom na to izvješće sastavlja odgovarajuće zakonodavne prijedloge.

6. Na temelju rezultata studije o utjecaju na okoliš Komisija donosi delegirani akt u skladu s člankom 75. koji određuje koje od (pot)kategorija L1e-A, L1e-B, L2e, L5e-B, L6e-B, L7e-B i L7e-C za razinu Euro 5 treba podvrći ispitivanju SHED ili ispitivanju propusnosti spremnika i vodova za gorivo, s graničnim vrijednostima iz Priloga VI.(C2).

7. Proizvođači osiguravaju da vozila kategorija L ispunjavaju primjenljive zahtjeve za ispitivanje u pogledu učinka na okoliš za homologaciju i proširenja kako je utvrđeno u Prilogu V. (A).

▼B

8. Pri ispitivanjima tipa I zadane su granične vrijednosti emisija za motocikle L3e-AxE (enduro, x = 1, 2 ili 3) i L3e-AxT (trial, x = 1, 2 ili 3) kao zbroj vrijednosti L₂ (THC) i L₃ (NO_x) iz Priloga VI. (A). Rezultati ispitivanja emisija (NO_x + THC) su jednaki ili manji od ove granične vrijednosti (L₂ + L₃).

9. Vozila kategorije Le4 ispunjavaju zahtjeve za učinak na okoliš utvrđene u Prilogu V. za vozila kategorije L3e, pri čemu se pri ispitivanjima tipa I, IV, VII i VIII iz Priloga V. ispituje cjelokupan sastav osnovnog vozila s ugrađenom bočnom prikolicom ili samo osnovno vozilo bez bočne prikolice, kako je primjenljivo.

10. Proizvođači osiguravaju da su sve zamjenske naprave za praćenje onečišćenja koje se stavljaju na tržište ili počnu upotrebljavati u Uniji, homologirane u skladu s ovom Uredbom.

11. Zahtjevi navedeni u stavcima od 1. do 10. primjenjuju se na vozila, sustave, sastavne dijelove i zasebne tehničke jedinice u skladu s Prilogom II.

12. Kako bi osigurala visoku razinu zaštite okoliša Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 75. o detaljnim tehničkim zahtjevima za učinak na okoliš za teme iz stavaka 1., 2., 3., 6. i 7. ovog članka uključujući postupke ispitivanja.

*Članak 24.***►C1 Dodatni zahtjevi za učinak na okoliš u pogledu emisija ◀
stakleničkih plinova i potrošnje goriva kao i potrošnje električne
energije i električnog raspona**

1. Emisije CO₂ (ugljični dioksid) određuje proizvođač u odgovarajućem laboratorijskom ciklusu ispitivanja emisija i o tome izvješćuje nadležno homologacijsko tijelo. Potrošnja goriva i/ili potrošnja električne energije i električni raspon također se izračunavaju na temelju rezultata laboratorijskih homologacijskih ispitivanja ili mjere, pri čemu je prisutna tehnička služba i o čemu se izvješćuje nadležno homologacijsko tijelo.

2. Rezultat mjerenja CO₂, izračunane ili mjerene potrošnje goriva, potrošnje električne energije i električnog raspona uključuje se u opisnu mapu kako se navodi u provedbenom aktu iz članka 27. stavka 4. a bitne informacije također se navode u potvrdi o sukladnosti.

Osim navođenja u potvrdi o sukladnosti proizvođači osiguravaju da su podaci o emisiji CO₂, potrošnji goriva, potrošnji električne energije i električnom rasponu također dostavljeni i kupcu vozila u trenutku kupnje novog vozila, u obliku koji smatraju prikladnim.

▼B

3. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 75. o zahtjevima za postupak ispitivanja tipa VII u pogledu mjerenja emisije CO₂ i izračuna i metoda mjerenja potrošnje goriva, potrošnje električne energije i električnog raspona.

POGLAVLJE IV.

POSTUPCI ZA EU HOMOLOGACIJU TIPA

*Članak 25.***Postupci za EU homologaciju tipa**

1. Pri podnošenju zahtjeva za homologaciju cijelog vozila proizvođač može odabrati jedan od sljedećih postupaka:

(a) homologacija tipa korak po korak;

(b) homologacija tipa u jednom koraku;

(c) miješana homologacija tipa.

Osim toga, proizvođač može odabrati i homologaciju tipa u više faza.

Samo je postupak homologacije tipa korak po korak primjenljiv za homologaciju tipa sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica.

2. Homologacija tipa korak po korak predstavlja postupak kojim se postupno prikuplja cijeli komplet certifikata o EU homologaciji tipa za sustave, sastavne dijelove i zasebne tehničke jedinice koji sačinjavaju vozilo, što na kraju rezultira homologacijom tipa cijelog vozila.

3. Kod homologacije tipa u jednom koraku izvodi se homologacija vozila kao cjeline putem samo jednog postupka.

4. Miješana homologacija tipa je postupak homologacije korak po korak, kod kojeg se u konačnoj fazi homologacije tipa cijelog vozila dodjeljuje homologacija za jedan sustav ili više njih, pri čemu se za te sustave ne trebaju izdavati certifikati o EU homologaciji tipa.

5. Kod homologacije tipa u više faza, jedno homologacijsko tijelo ili više njih potvrđuju da s obzirom na stanje dovršenosti, tip nepotpunog ili dovršenog vozila ispunjava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve ove Uredbe.

Višefazna homologacija tipa dodjeljuje se za tip nepotpunog ili dovršenog vozila koje je sukladno s detaljima iz opisne dokumentacije predviđene u članku 22. i koje ispunjava tehničke zahtjeve utvrđene u odgovarajućim aktima navedenim u Prilogu I. uzimajući u obzir stanje dovršenosti vozila.

▼ B

6. Homologacija tipa za završnu fazu izrade dodjeljuje se tek nakon što je nadležno homologacijsko tijelo provjerilo da vozilo koje je homologirano u završnoj fazi u tom trenutku ispunjava sve primjenljive tehničke zahtjeve. To uključuje i dokumentarnu provjeru svih zahtjeva obuhvaćenih homologacijom tipa za nepotpuno vozilo koja je dodijeljena tijekom postupka u više faza, čak i kad je dodijeljena za različite (pot)kategorije vozila.

Višefazna homologacija koja se navodi u drugom podstavku stavka 1. primjenjuje se samo na vozila potkategorija L2e -U, L4e, L5e-B, L6e-BU i L7e-CU.

7. Izbor homologacijskog postupka ne utječe na primjenljive temeljne zahtjeve koje homologirani tip vozila mora ispunjavati u vrijeme izdavanja homologacije tipa za cjelovito vozilo.

8. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 75. o detaljnim aranžmanima s obzirom na postupke homologacije tipa. Prvi takvi delegirani akti donose se do 31. prosinca 2014.

*Članak 26.***Zahtjev za homologaciju tipa**

1. Proizvođač podnosi zahtjev za homologaciju tipa nadležnom homologacijskom tijelu.
2. Za određeni tip vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice podnosi se samo jedan zahtjev u samo jednoj državi članici.
3. Za svaki tip koji treba homologirati podnosi se poseban zahtjev.

*Članak 27.***Opisna dokumentacija**

1. Podnositelj zahtjeva prilaže tijelu za homologaciju opisnu dokumentaciju.
2. Opisna dokumentacija obuhvaća sljedeće:
 - (a) opisni dokument;
 - (b) sve podatke, crteže, fotografije i ostale informacije;
 - (c) za vozila se navodi postupak (postupci) odabran(i) u skladu s člankom 25. stavkom 1.;
 - (d) sve dodatne informacije koje zatraži nadležno tijelo za homologaciju u okviru postupka podnošenja zahtjeva.
3. Opisna dokumentacija može se priložiti u papirnatom ili elektroničkom obliku koji prihvaćaju tehnička služba i homologacijsko tijelo.

▼B

4. Komisija putem provedbenih akata određuje predloške za opisni dokument i opisnu dokumentaciju. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja navedenim u članku 73. stavku 2. Prvi takvi provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2014.

*Članak 28.***Posebni zahtjevi za informacije koje treba navesti u zahtjevu za homologaciju tipa s obzirom na odabrani postupak**

1. Zahtjevu za homologaciju korak po korak prilaže se opisna dokumentacija u skladu s člankom 27. i komplet certifikata zatraženih sukladno jednom od primjenljivih akata navedenih u Prilogu II.

U slučaju homologacije tipa sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice, sukladno primjenljivim aktima navedenim u Prilogu II., homologacijsko tijelo ima pristup povezanoj opisnoj dokumentaciji do trenutka kad je homologacija ili izdana ili odbijena.

2. Zahtjevu za homologaciju u jednom koraku prilaže se opisna dokumentacija predviđena člankom 27. koja sadrži odgovarajuće informacije u skladu s provedbenim aktima donesenim sukladno ovoj Uredbi, u odnosu na primjenljive akte.

3. U slučaju postupka miješane homologacije tipa, opisnoj dokumentaciji prilažu se certifikati zahtijevani sukladno svakom od primjenljivih akata navedenih u Prilogu II. te su u njoj obuhvaćene, ako se ne priloži nijedan homologacijski certifikat, relevantne informacije u skladu s provedbenim aktima donesenim sukladno ovoj Uredbi, u odnosu na te primjenljive akte.

4. Ne dovodeći u pitanje stavke 1., 2. i 3., za potrebe višefazne homologacije tipa podnose se sljedeće informacije:

- (a) u prvoj fazi, oni dijelovi opisne dokumentacije i certifikati o EU homologaciji tipa koji su bitni za stanje dovršenosti osnovnog vozila;
- (b) u drugoj i narednim fazama, oni dijelovi opisne dokumentacije i certifikata o EU homologaciji tipa koji su bitni za sadašnju fazu izrade, zajedno s kopijom certifikata o EU homologaciji tipa za vozilo izdanog u prethodnoj fazi izrade i detaljnim podacima o svim promjenama ili dodacima koje je proizvođač napravio na vozilu.

Informacije iz točaka (a) i (b) prvog podstavka ovog stavka mogu se priložiti u skladu sa stavkom 3.

5. Nadležno homologacijsko tijelo može uz obrazložen zahtjev, zatražiti proizvođača da dostavi sve dodatne informacije koje su potrebne da se omogući donošenje odluke o tome koja su ispitivanja potrebna ili da se olakša izvođenje tih ispitivanja.

POGLAVLJE V.

PROVOĐENJE POSTUPAKA EU HOMOLOGACIJE TIP A

*Članak 29.***Opće odredbe**

1. Homologacijska tijela dodjeljuju EU homologaciju tipa samo nakon provjere sukladnosti proizvodnih aranžmana navedenih u članku 28. i sukladnosti tipa vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice s primjenljivim zahtjevima.
2. EU homologacije tipa dodjeljuju se u skladu s ovim poglavljem.
3. Ako neko homologacijsko tijelo dokaže da tip vozila, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica, iako sukladni s propisanim odredbama, predstavljaju ozbiljan rizik za sigurnost ili mogu ozbiljno naštetiti okolišu ili javnom zdravlju ili predstavljaju ozbiljan rizik za sigurnost putnika, ono može odbiti dodijeliti EU homologaciju tipa. U tom slučaju ono odmah šalje homologacijskim tijelima drugih država članica i Komisiji detaljan spis u kojem objašnjava razloge svoje odluke i prilaže dokaz za te tvrdnje.
4. Certifikati o EU homologaciji tipa numeriraju se u skladu s usklađenim sustavom koji utvrđuje Komisija pomoću provedbenih akata. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 73. stavka 2. Prvi takvi provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2014.
5. Homologacijsko tijelo, u roku mjesec dana od izdavanja EU homologacije tipa šalje homologacijskim tijelima drugih država članica kopiju certifikata EU homologacije tipa vozila zajedno s priložima, za svaki tip vozila koji je homologiralo putem sustava zajedničke sigurne elektroničke razmjene. Kopija također može biti u obliku sigurnog elektroničkog spisa.
6. Homologacijsko tijelo bez odgode obavješćuje homologacijska tijela drugih država članica o svojem odbijanju ili povlačenju bilo koje homologacije vozila, zajedno s razlozima takve odluke.
7. U razdobljima od svaka tri mjeseca homologacijsko tijelo šalje homologacijskim tijelima drugih država članica popis EU homologacija tipa koje je dodijelilo, izmijenilo, odbilo dodijeliti ili povuklo za sustave, sastavne dijelove ili zasebne tehničke jedinice tijekom prethodnog razdoblja.
8. Ako ga to zatraži homologacijsko tijelo druge države članice, homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa, u roku mjesec dana od primitka takvog zahtjeva, šalje tijelu koje je to tražilo kopiju certifikata o EU homologaciji tipa zajedno s priložima putem sustava zajedničke sigurne elektroničke razmjene. Kopija također može biti u obliku sigurnog elektroničkog spisa.
9. Ako to Komisija zatraži, homologacijsko tijelo Komisiji također podnosi informacije navedene u stavicama od 5. do 8.

▼ B

10. Homologacijsko tijelo prikuplja dokumentaciju koja se sastoji od opisne dokumentacije kojoj su priložena izvješća ispitivanja i svi ostali dokumenti koje je priložila tehnička služba ili homologacijsko tijelo opisnoj dokumentaciji u tijeku provođenja svojih funkcija. Dokumentacija sadrži popis vlastitog sadržaja, odgovarajuće numeriran ili drukčije označen kako bi se jasno prepoznale sve stranice i format svakog dokumenta kako bi se evidentirali svi uzastopni postupci u upravljanju EU homologacijom tipa, posebno se navode datumi revizija i ažuriranja. Homologacijsko tijelo čuva podatke sadržane u dokumentaciji raspoložive u razdoblju od 10 godina nakon prestanka važenja predmetne homologacije.

*Članak 30.***Posebne odredbe u odnosu na certifikat o EU homologaciji tipa**

1. Certifikat o EU homologaciji tipa sadrži priloženo sljedeće:

(a) dokumentaciju navedenu u članku 29. stavku 10.;

▼ M2

(b) obrazac s rezultatima ispitivanja;

▼ B

(c) imena i uzorke potpisa osoba ovlaštenih za potpisivanje potvrda o sukladnosti i njihov položaj u poduzeću;

(d) u slučaju EU homologacije tipa cijelog vozila, ispunjen primjerak potvrde o sukladnosti.

2. Certifikat o EU homologaciji tipa izdaje se na temelju predloška koji određuje Komisija pomoću provedbenih akata. Ti provedbeni akti donose se u skladu s ispitnim postupkom iz članka 73. stavka 2. Prvi takvi provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2014.

3. Za svaki tip vozila, homologacijsko tijelo:

(a) ispunjava sve bitne dijelove certifikata o EU homologaciji tipa, uključujući priloženi obrazac rezultata ispitivanja;

(b) sastavlja sadržaj dokumentacije;

(c) izdaje podnositelju zahtjeva ispunjen certifikat zajedno s priložima, bez odgode.

Komisija utvrđuje predložak za obrazac s rezultatima ispitivanja naveden u točki (a) putem provedbenih akata. Ti se provedbeni akti donose u skladu s ispitnim postupkom navedenim u članku 73. stavku 2. Prvi takvi provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2014.

4. U slučaju EU homologacije tipa za koju su, u skladu s člankom 40., uvedena ograničenja u pogledu njezinog važenja, ili su izuzete pojedine odredbe ove Uredbe ili delegiranih i provedbenih akata donesenih sukladno ovoj Uredbi, u certifikatu o EU homologaciji tipa navode se ta ograničenja ili izuzeća.

▼B

5. Ako proizvođač odabere miješani postupak homologacije tipa, homologacijsko tijelo dovršava dokumentaciju s upućivanjima na rezultate ispitivanja utvrđene provedbenim aktima kako se navodi u članku 32. stavku 1., za koju nije dostupan certifikat o EU homologaciji tipa.

6. Ako proizvođač odabere postupak homologacije u jednom koraku homologacijsko tijelo određuje popis primjenljivih zahtjeva ili akata i prilaže taj popis certifikatu o EU homologaciji tipa. Komisija putem provedbenih akata donosi primjerak za takav popis. Ti provedbeni akti donose se u skladu s ispitnim postupkom navedenim u članku 73. stavku 2. Prvi takvi provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2014.

*Članak 31.***Posebne odredbe koje se odnose na sustave, sastavne dijelove ili zasebne tehničke jedinice**

1. EU homologacija tipa dodjeljuje se za sustav koji je sukladan pojedinostima navedenim u opisnoj dokumentaciji i koji ispunjava tehničke zahtjeve utvrđene u odgovarajućim aktima navedenim u Prilogu II.

2. EU homologacija tipa za sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu dodjeljuje se za sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu koji su sukladni pojedinostima iz opisne dokumentacije i koji ispunjavaju tehničke zahtjeve utvrđene u odgovarajućim aktima navedenim u Prilogu II.

3. Kada su sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice, koji jesu ili nisu namijenjeni za popravak, servisiranje ili održavanje, također obuhvaćeni homologacijom tipa sustava s obzirom na vozilo, nije potrebna dodatna homologacija sastavnog dijela ni zasebne tehničke jedinice osim ako nije predviđena odgovarajućim aktima navedenim u Prilogu II.

4. Kada sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica obavljaju svoju funkciju ili imaju posebne značajke samo kad su povezani s drugim dijelovima vozila i, prema tome, kad je moguće provjeriti sukladnost sa zahtjevima samo kada sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica rade povezano s tim drugim dijelovima vozila, područje primjene EU homologacije tipa sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice odgovarajuće se ograničava.

U tim se slučajevima u certifikatu o EU homologaciji tipa navodi svako ograničenje u uporabi sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice i navode se posebni uvjeti za njihovu ugradnju.

Ako takav sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu ugrađuje proizvođač vozila, sukladnost sa svim primjenljivim ograničenjima u uporabi ili uvjetima za ugradnju provjeravaju se u trenutku homologacije vozila.

*Članak 32.***Ispitivanja koja se zahtijevaju za EU homologaciju tipa**

1. Sukladnost s tehničkim propisima utvrđenima u ovoj Uredbi i u aktima navedenim u Prilogu II. dokazuje se putem odgovarajućih ispitivanja koja izvode imenovane tehničke službe.

▼B

Ispitni postupci navedeni u prvom podstavku i posebna oprema i alati koji su propisani za provođenje tih ispitivanja, određeni su u odgovarajućim aktima navedenim u Prilogu II.

Obrazac izvješća o ispitivanju sukladan je općim zahtjevima kako ih je utvrdila Komisija putem provedbenih akata. Ti se provedbeni akti donose u skladu s ispitnim postupkom navedenim u članku 73. stavku 2. Prvi takvi provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2014.

2. Proizvođač daje homologacijskom tijelu na raspolaganje onoliko vozila, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica koliko ih je zatraženo prema odgovarajućim aktima navedenim u Prilogu II. za provođenje zahtijevanih ispitivanja.

3. Zahtijevana ispitivanja provode se na vozilima, sastavnim dijelovima i zasebnim tehničkim jedinicama koji su predstavnici tipa koji treba homologirati.

Međutim, proizvođač može odabrati, u dogovoru s homologacijskim tijelom, vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu koji, iako nisu predstavnici tipa koji treba homologirati, udružuju brojne najneugodnije značajke s obzirom na zahtijevanu razinu djelovanja. Metode virtualnog ispitivanja mogu se upotrijebiti kao pomoć u donošenju odluka tijekom izbornog postupka.

4. U dogovoru s homologacijskim tijelom metode virtualnog ispitivanja mogu se upotrijebiti kao alternativa postupcima ispitivanja navedenim u stavku 1., na zahtjev proizvođača, u odnosu na one zahtjeve koji su određeni u delegiranim aktima donesenim sukladno stavku 6.

5. Metode virtualnog ispitivanja ispunjavaju uvjete određene u delegiranim aktima donesenim sukladno stavku 6.

6. Kako bi se osiguralo da su rezultati dobiveni virtualnim ispitivanjem jednako značajni kao oni dobiveni fizičkim ispitivanjem Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 75. o zahtjevima koji podliježu virtualnom ispitivanju i uvjetima pod kojima se takvo virtualno ispitivanje provodi. Prilikom donošenja delegiranih akata Komisija, prema potrebi, kao temelj uzima zahtjeve i postupke predviđene u Prilogu XVI. Direktivi 2007/46/EZ.

*Članak 33.***Dogovori o sukladnosti proizvodnje**

1. Homologacijsko tijelo koje dodjeljuje EU homologaciju tipa poduzima potrebne mjere za provjeru, ako je potrebno u suradnji s homologacijskim tijelima drugih država članica, da su postignuti odgovarajući dogovori za osiguranje da će vozila, sustavi, sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice, koji su u proizvodnji, biti sukladni homologiranom tipu.

2. Homologacijsko tijelo koje dodjeljuje homologaciju tipa cijelog vozila poduzima potrebne mjere za provjeru da su potvrde o sukladnosti koje je izdao proizvođač sukladne članku 38. S tim ciljem homologacijsko tijelo provjerava da je dovoljan broj uzoraka potvrda o sukladnosti sukladan članku 38. i da je proizvođač poduzeo potrebne mjere kako bi osigurao da su podaci u potvrdama o sukladnosti ispravni.

▼B

3. Homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa poduzima potrebne mjere u odnosu na navedenu homologaciju kako bi provjerilo, ako je potrebno u suradnji s homologacijskim tijelima drugih država članica, da su mjere iz stavaka 1. i 2. i dalje odgovarajuće tako da vozila, sustavi, sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice, koji su u proizvodnji, i dalje ostaju sukladni s homologiranim tipom i da su potvrde o sukladnosti i dalje sukladne s člankom 38.

4. Za provjeru jesu li vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica sukladni homologiranom tipu, homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa može provesti provjere ili ispitivanja zahtijevane za EU homologaciju tipa na uzorcima uzetim u prostorijama proizvođača i proizvodnim pogonima.

5. Kada homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa utvrdi da se mjere iz stavaka 1. i 2. ne primjenjuju, značajno odstupaju od dogovorenih mjera i planova nadzora, prestale su se primjenjivati ili se smatra da više nisu odgovarajuće, iako se proizvodnja i dalje odvija, to homologacijsko tijelo poduzima potrebne mjere da osigura pravilno provođenje postupka za nadzor sukladnosti proizvodnje ili povlači homologaciju.

6. Komisija se ovlašćuje donositi delegirane akte u skladu s člankom 75. o detaljnim pojedinostima u odnosu na sukladnost proizvodnje. Prvi takvi delegirani akti donose se do 31. prosinca 2014.

POGLAVLJE VI.

IZMJENE EU HOMOLOGACIJA TIP A*Članak 34.***Opće odredbe**

1. Proizvođač bez odgode obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa o svakoj promjeni podataka u dokumentaciji.

Homologacijsko tijelo odlučuje koji postupak iz članka 35. treba primijeniti.

Prema potrebi homologacijsko tijelo može odlučiti nakon savjetovanja s proizvođačem da treba dodijeliti novu EU homologaciju tipa.

2. Zahtjev za izmjenu EU homologacije tipa podnosi se homologacijskom tijelu koje je dodijelilo prvobitnu EU homologaciju tipa.

3. Ako homologacijsko tijelo utvrdi da radi izmjene treba ponoviti inspekcijske preglede ili ispitivanja, ono o tome obavješćuje proizvođača.

Postupci navedeni u članku 35. primjenjuju se samo ako na temelju tih inspekcijskih pregleda ili ispitivanja homologacijsko tijelo zaključi da se zahtjevi za EU homologaciju tipa i dalje ispunjavaju.

Članak 35.

Revizije i proširenja EU homologacija tipa

1. Ako su podaci koji su zabilježeni u dokumentaciji bili izmijenjeni bez da je trebalo ponoviti inspekcijske preglede ili ispitivanja, izmjene se označavaju kao „revizija”.

U takvim slučajevima homologacijsko tijelo, prema potrebi, izdaje revidirane stranice dokumentacije, pri čemu se ispravljene stranice označavaju tako da je jasno vidljiva priroda izmjene i datum ponovnog izdavanja. Konsolidirana, ažurirana verzija dokumentacije s priloženim detaljnim opisom izmjena, ispunjava taj zahtjev.

2. Izmjena se označava kao „proširenje” ako su podaci zabilježeni u dokumentaciji izmijenjeni i:

- (a) potrebni su daljnji inspekcijski preglede ili ispitivanja;
- (b) bilo koji podaci u certifikatu o EU homologaciji tipa su izmijenjeni, osim njegovih priloga;
- (c) počinju se primjenjivati novi zahtjevi u skladu s bilo kojim aktom navedenim u Prilogu I., za homologirani tip vozila ili za homologirani sustav, sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu.

U slučaju proširenja homologacijsko tijelo izdaje ažurirani certifikat o EU homologaciji tipa označen brojem proširenja, povećanim u skladu s brojem uzastopnih proširenja koja su već dodijeljena. Takav certifikat o homologaciji jasno navodi razlog proširenja i datum ponovnog izdavanja.

3. Kad god su izdane izmijenjene stranice ili konsolidirana, ažurirana verzija, sukladno tome izmjenjuje se popis sadržaja te dokumentacije priložen certifikatu o homologaciji tako da se na njemu navodi datum najnovijeg proširenja ili revizije, ili datum najnovije konsolidacije ažurirane verzije.

4. Nije potrebna izmjena homologacije tipa vozila ako su novi zahtjevi navedeni u točki (c) stavka 2., s tehničkog stajališta nebitni za taj tip vozila ili se tiču drugih kategorija vozila kojima to vozilo ne pripada.

Članak 36.

Izdavanje i obavijest o izmjeni

1. U slučaju proširenja svih značajnih odjeljaka certifikata EU homologacije tipa, njegovi prilozi i popis sadržaja dokumentacije bit će ažurirani. Ažurirani certifikat i njegovi prilozi izdaju se podnositelju zahtjeva bez odgode.

2. U slučaju revizije, homologacijsko tijelo podnositelju zahtjeva bez odgode izdaje revidirane dokumente ili prema potrebi konsolidiranu, ažuriranu verziju, uključujući revidiran popis sadržaja dokumentacije.

3. Homologacijsko tijelo obavješćuje homologacijska tijela drugih država članica o svakoj izmjeni na EU homologacijama tipa, u skladu s postupcima određenim u članku 29.

POGLAVLJE VII.

VAŽENJE EU HOMOLOGACIJE TIP A

*Članak 37.***Prestanak važenja**

1. EU homologacije tipa izdaju se na neograničeno vrijeme.
2. EU homologacija tipa vozila postaje nevažeća u nekom od sljedećih slučajeva:
 - (a) novi zahtjevi koji se primjenjuju na homologirani tip vozila postaju obavezni da bi vozilo bilo dostupno na tržištu, registrirano, počelo se upotrebljavati, a homologaciju nije moguće odgovarajuće ažurirati;
 - (b) proizvodnja homologiranog vozila je proizvoljno u potpunosti prekinuta;
 - (c) važenje homologacije istječe s obzirom na ograničenje u skladu s člankom 40. stavkom 6.;
 - (d) homologacija je povučena u skladu s člankom 33. stavkom 5., člankom 49. stavkom 1. ili člankom 52. stavkom 4.
3. Kada samo jedna varijanta unutar tipa ili jedna inačica u okviru varijante postane nevažeća, EU homologacija tipa predmetnog vozila prestaje važiti samo ako se tiče te pojedine varijante ili inačice.
4. Kada se potpuno prekida proizvodnja pojedinog tipa vozila, proizvođač o tome obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa za to vozilo.

U roku mjesec dana od primitka obavijesti navedene u prvom podstavku, homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa za vozilo shodno tome obavješćuje homologacijska tijela ostalih država članica.
5. Ne dovodeći u pitanje stavak 4., u slučajevima kada EU homologacija tipa treba postati nevažeća, proizvođač o tome obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa.

Homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa bez odgode prosljeđuje obavijest sa svim bitnim informacijama homologacijskim tijelima drugih država članica kako bi se omogućila primjena članka 44., kada je to potrebno.

U obavijesti iz drugog podstavka posebno se navodi datum proizvodnje i identifikacijski broj zadnjeg proizvedenog vozila.

POGLAVLJE VIII.

POTVRDA O SUKLADNOSTI I OZNAKE

*Članak 38.***Potvrda o sukladnosti**

1. Proizvođač u svojstvu nositelja homologacije tipa vozila izdaje potvrdu o sukladnosti koja se kao papirni dokument prilaže svakom vozilu, potpunom, nepotpunom ili dovršenom, koje je proizvedeno u sukladnosti s homologiranim tipom.

▼B

Takva se potvrda izdaje kupcu besplatno zajedno s vozilom. Njezina dostava ne može ovisiti o izričitom zahtjevu ili podnošenju dodatnih informacija proizvođaču.

Proizvođač vozila na zahtjev vlasnika vozila u razdoblju od 10 godina od datuma proizvodnje vozila izdaje duplikat potvrde o sukladnosti za naknadu koja ne prelazi troškove njezinog izdavanja. Riječ „duplikat” treba biti jasno vidljiva na prednjoj stranici svake ponovljene potvrde.

2. Proizvođač koristi predložak za potvrdu o sukladnosti koji je prihvatila Komisija putem provedbenih akata. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja navedenim u članku 73. stavku 2. Potvrda o sukladnosti mora biti dizajnirana kako bi se izbjegla moguća krivotvorenja. S tim ciljem provedbeni akti osiguravaju da je papir koji se koristi za potvrde zaštićen s nekoliko zaštitnih otisaka. Prvi takvi provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2014.

3. Potvrda o sukladnosti sastavlja se na barem jednom od službenih jezika Unije. Svaka država članica može zatražiti da potvrda o sukladnosti bude prevedena na njezin službeni jezik ili jezike.

4. Osobe ovlaštene za potpisivanje potvrda o sukladnosti rade u organizaciji proizvođača i propisno su ovlaštene od strane upravnog tijela da u potpunosti preuzmu pravnu odgovornost proizvođača u odnosu na konstrukciju i izradu ili sukladnost proizvodnje vozila.

5. Potvrda o sukladnosti se ispunjava u cijelosti i ne sadrži ograničenja u pogledu uporabe vozila, osim onih predviđenih ovom Uredbom ili nekim od delegiranih akata donesenih sukladno ovoj Uredbi.

6. U slučaju nepotpunog ili potpunog vozila, proizvođač ispunjava samo one stavke na potvrdi o sukladnosti koje su dodane ili promijenjene u sadašnjoj fazi homologacije i prilaže potvrdi sve potvrde o sukladnosti koje su izdane u prethodnim fazama.

7. Potvrda o sukladnosti vozila, za vozila homologirana u skladu s člankom 40. stavkom 2. u naslovu sadrži navod „Za potpuna/dovršena vozila, homologirana primjenjujući članak 40. stavak 4. Uredbe (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta vozila s dva ili tri kotača i četverocikala (privremena homologacija)”.

8. Potvrda o sukladnosti kako je određena u provedbenim aktima navedenim u stavku 2., za vozila homologirana u skladu s člankom 42. u svojem naslovu sadrži navod „Za potpuna/dovršena vozila, homologirana u malim serijama” a pokraj njega je datum proizvodnje iza kojeg je redni broj, između 1. i granice koja se navodi u tablici iz Priloga III., kojim se u odnosu na godinu proizvodnje označava položaj tog vozila u okviru proizvodnje predviđene za tu godinu.

▼B

9. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. proizvođač može poslati potvrdu o sukladnosti elektroničkim putem tijelu za registraciju svake države članice.

Članak 39.

Propisana tablica s odgovarajućom oznakom vozila i homologacijskom oznakom sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica

1. Proizvođač vozila na svako vozilo izrađeno u skladu s homologiranim tipom postavlja propisanu tablicu s odgovarajućom oznakom koja se zahtijeva prema odgovarajućem provedbenom aktu donesenom sukladno stavku 3.

2. Proizvođač sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice, bilo da su dio sustava ili ne, pričvršćuje na svaki sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu proizvedene u sukladnosti s homologiranim tipom homologacijsku oznaku koja se zahtijeva prema odgovarajućem provedbenom aktu donesenom sukladno ovoj Uredbi ili odgovarajućem propisu UNECE-a.

Kada se homologacijska oznaka ne zahtijeva proizvođač pričvršćuje barem trgovački naziv ili trgovačku oznaku proizvođača, broj tipa ili identifikacijski broj.

3. Propisana pločica i oznaka EU homologacije tipa u skladu su s modelom koji odredi Komisija pomoću provedbenih akata. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja navedenim u članku 73. stavku 2. Prvi takvi provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2014.

POGLAVLJE IX.

IZUZEĆA ZA NOVE TEHNOLOGIJE ILI NOVA TEHNIČKA RJEŠENJA

Članak 40.

Izuzetia za nove tehnologije ili nova tehnička rješenja

1. Proizvođač može podnijeti zahtjev za EU homologaciju s obzirom na tip vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice koji uključuju nove tehnologije ili tehnička rješenja koji su nepodudarni s jednim aktom ili više akata navedenih u Prilogu II.

2. Homologacijsko tijelo dodjeljuje EU homologaciju tipa iz stavka 1. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) u zahtjevu su navedeni razlozi zbog kojih predmetne tehnologije ili tehnička rješenja čine da sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica nisu sukladni s jednim aktom ili više njih navedenih u Prilogu II.;
- (b) u zahtjevu su opisani utjecaji novih tehnologija na sigurnost i okoliš te mjere poduzete kako bi se osigurala barem jednaka razina sigurnosti i zaštite okoliša kakva je osigurana zahtjevima od kojih se traži izuzeće;
- (c) zahtjev sadrži opise ispitivanja i rezultate koji dokazuju da je uvjet iz točke (b) ispunjen.

▼B

3. Dodjeljivanje takve EU homologacije tipa s izuzećem za nove tehnologije ili nova tehnička rješenja podliježe odobrenju Komisije. To odobrenje dodjeljuje se putem provedbenog akta. Taj provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja navedenim u članku 73. stavku 2.

4. Homologacijsko tijelo može dok čeka odluku o odobrenju Komisije, već izdati EU homologaciju tipa, ali ona je privremena, važeća samo na državnom prostoru te države članice, za tip vozila obuhvaćen traženim izuzećem. Homologacijsko tijelo o tome bez odgode obavješćuje Komisiju i druge države članice putem dokumentacije koja sadrži informacije iz stavka 2.

Privremenost i ograničeno teritorijalno važenje očiti su iz naslova certifikata o homologaciji tipa i naslova potvrde o sukladnosti. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi osigurala usklađene predloške za certifikat o homologaciji tipa i potvrdu o sukladnosti za potrebe ovog stavka. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja navedenim u članku 73. stavku 2.

5. Ostala homologacijska tijela mogu odlučiti pismeno prihvatiti privremenu homologaciju spomenutu u stavku 4. unutar svojeg državnog područja.

6. Ako je prikladno, u odobrenju Komisije navedenom u stavku 3. također se navodi podliježe li nekim ograničenjima. U svim slučajevima homologacija tipa važeća je barem 36 mjeseci.

7. Ako Komisija odluči odbiti odobrenje, homologacijsko tijelo odmah dostavlja obavijest nositelju privremene homologacije tipa navedene u stavku 3. da će privremena homologacija biti opozvana šest mjeseci nakon dana odbijanja zahtjeva od strane Komisije.

Međutim, vozila proizvedena u sukladnosti s privremenom homologacijom prije nego što je postala nevažeća mogu se staviti na tržište, registrirati ili staviti u uporabu u svakoj državi članici koja je prihvatila privremenu homologaciju.

*Članak 41.***Naknadne prilagodbe delegiranih i provedbenih akata**

1. Ako Komisija dozvoli dodjelu izuzeća u skladu s člankom 40. ona odmah poduzima potrebne mjere za prilagodbu predmetnih delegiranih ili provedbenih akata tehnološkom razvoju.

Kada se izuzeće u skladu s člankom 40. odnosi na pravilnik UNECE-a, Komisija predlaže izmjenu odgovarajućeg propisa UNECE-a u skladu s postupkom primjenljivim sukladno revidiranom Sporazumu iz 1958.

2. Čim se odgovarajući akti izmijene, prestaje svako ograničenje iz odluke Komisije o odobrenju izuzeća.

Ako nisu poduzete mjere za prilagodbu delegiranih ili provedbenih akata, Komisija može, na zahtjev države članice koja je dodijelila homologaciju, dopustiti državi članici, putem odluke u obliku provedbenog akta donesenog u skladu s postupkom ispitivanja navedenim u članku 73. stavku 2., da proširi homologaciju.

POGLAVLJE X.

VOZILA PROIZVEDENA U MALIM SERIJAMA

Članak 42.

Nacionalna homologacija tipa malih serija

1. Proizvođač može podnijeti zahtjev za nacionalnu homologaciju malih proizvodnih serija tipa vozila unutar količinskih godišnjih granica određenih u Prilogu III. Ti granični iznosi primjenjuju se na raspoloživost na tržištu, registraciju ili stavljanje u uporabu vozila homologiranog tipa, na tržištu svake države članice u danoj godini.

2. Za tip vozila iz stavka 1. države članice mogu izuzeti jedan temeljni zahtjev ili više takvih zahtjeva utvrđenih u jednom delegiranom aktu ili više takvih akata navedenih u Prilogu II., uz uvjet da navedu alternativne zahtjeve.

„Alternativni zahtjevi” znači administrativne odredbe i tehnički zahtjevi koji osiguravaju takvu razinu funkcionalne sigurnosti i zaštite okoliša te sigurnosti pri radu koja je u najvećoj mjeri jednakovrijedna razini predviđenoj u jednom delegiranom aktu ili više takvih akata navedenih u Prilogu II.

Za tip vozila iz stavka 1. države članice mogu izuzeti jednu administrativnu odredbu ili više takvih odredaba ove Uredbe ili provedbenih akata donesenih sukladno ovoj Uredbi.

Država članica izuzima odredbe kako se navodi u ovom stavku samo ako za to ima opravdane razloge.

3. Za nacionalnu homologaciju tipa vozila prema ovom članku, prihvaćaju se sustavi, sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice koji su homologirani u skladu s aktima navedenim u Prilogu II.

4. Certifikat o homologaciji tipa za vozila homologirana u skladu s ovim člankom sastavlja se u skladu s prijedlogom iz članka 30. stavka 2., ali ne navodi naslov „Certifikat o EU homologaciji tipa vozila” već se u njemu navodi sadržaj izuzeća dodijeljenih sukladno stavku 2. Certifikati o homologaciji tipa se numeriraju u skladu s usklađenim sustavom navedenim u članku 29. stavku 4.

5. Certifikat o homologaciji tipa navodi prirodu izuzeća dodijeljenih sukladno prvom i trećem podstavku stavka 2.

6. Važenje nacionalne homologacije tipa malih serija ograničeno je na državno područje države članice čije je homologacijsko tijelo dodijelilo homologaciju.

7. Međutim, na zahtjev proizvođača, kopija certifikata o homologaciji tipa i njegovih priloga šalje se preporučenom poštom ili elektroničkom poštom homologacijskim tijelima država članica koje odredi proizvođač.

▼B

8. U roku tri mjeseca od primitka zahtjeva navedenog u stavku 7., homologacijska tijela država članica koje je odredio proizvođač odlučuju hoće li prihvatiti homologaciju ili ne. Ona službeno dostavljaju svoju odluku homologacijskom tijelu koje je dodijelilo nacionalnu homologaciju tipa malih proizvodnih serija.

9. Homologacijska tijela država članica prihvaćaju nacionalnu homologaciju tipa osim ako nemaju utemeljene razloge za vjerovati da nacionalni tehnički zahtjevi, u skladu s kojima je vozilo homologirano, nisu istovjetni njihovim vlastitima.

10. Na zahtjev podnositelja zahtjeva koji želi staviti na tržište ili registrirati vozilo s nacionalnom homologacijom tipa za male serije u drugoj državi članici, homologacijsko tijelo koje je dodijelilo nacionalnu homologaciju tipa za male serije dostavlja nacionalnom nadležnom tijelu druge države članice kopiju homologacijskog certifikata zajedno s dokumentacijom. Primjenjuju se stavci 8. i 9.

POGLAVLJE XI.

STAVLJANJE NA TRŽIŠTE, REGISTRACIJA ILI POČETAK UPORABE VOZILA*Članak 43.***Stavljanje na tržište, registracija ili početak uporabe vozila**

1. Ne dovodeći u pitanje članke 46. i 47., vozila za koja je EU homologacija tipa cijelog vozila obvezna ili za koja je proizvođač dobio takvu homologaciju tipa sukladno ovoj Uredbi, stavljaju se na tržište, registriraju ili stavljaju u uporabu samo ako imaju priloženu važeću potvrdu o sukladnosti izdanu u skladu s člankom 38.

Ako su takva vozila nepotpuna, dozvoljeno je stavljanje na tržište ili početak uporabe takvih vozila, ali nadležna tijela odgovorna za registraciju vozila u državama članicama mogu odbiti dozvoliti registriranje i uporabu takvih vozila na cesti.

*Članak 44.***Stavljanje na tržište, registracija ili početak uporabe vozila koja su na kraju proizvodne serije**

1. Podložno ograničenom broju vozila na kraju proizvodne serije i roku iz stavaka 2. i 4., vozila koja su sukladna tipu vozila čija je EU homologacija tipa postala nevažeća u skladu s člankom 37. mogu biti stavljena na tržište, registrirana ili stavljena u uporabu.

▼M2

Prvi podstavak primjenjuje se samo na vozila unutar područja Unije koja su bila obuhvaćena važećom EU homologacijom tipa u vrijeme njihove proizvodnje, ali koja nisu bila ni registrirana ni stavljena u uporabu prije nego što je EU homologacija tipa prestala važiti.

▼B

2. Stavak 1. primjenjuje se u slučaju potpunih vozila, u razdoblju od 24 mjeseca od dana kada je EU homologacija tipa prestala važiti, a u slučaju dovršenih vozila, u razdoblju od 30 mjeseci od tog dana.

▼B

3. Proizvođač koji želi imati korist od stavka 1. podnosi zahtjev nacionalnom nadležnom tijelu svake države članice u kojoj predmetna vozila namjerava staviti na tržište, registrirati i staviti u uporabu. U tom se zahtjevu navode svi tehnički ili ekonomski razlozi zbog kojih ta vozila nisu sukladna novim zahtjevima homologacije.

Predmetno nacionalno tijelo odlučuje, u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva, hoće li i u kojem broju dozvoliti registraciju tih vozila na svojem državnom području.

4. Broj vozila iz serija koje se više ne proizvode ne prelazi 10 % od broja vozila registriranih u dvije prethodne godine ili 100 vozila po državi članici, koji god broj je veći.

5. U potvrdu o sukladnosti vozila stavljenih u uporabu prema ovom postupku unosi se poseban navod kojim se vozilo svrstava pod „vozilo na kraju serije“.

6. Države članice osiguravaju da se broj vozila koji je stavljen na tržište, registriran ili stavljen u uporabu sukladno postupku određenom u ovom članku, učinkovito nadzire.

7. Ovaj se članak primjenjuje samo na novo stanje zbog prestanka važenja homologacije tipa u slučaju navedenom u točki (a) članka 37. stavka 2.

*Članak 45.***Stavljanje na tržište ili stavljanje u uporabu sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica**

1. Sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice mogu biti stavljeni na tržište ili stavljeni u uporabu ako su sukladni zahtjevima odgovarajućih akata koji su navedeni u Prilogu II. i ako su odgovarajuće označeni u skladu s člankom 39.

2. Stavak 1. se ne primjenjuje u slučaju sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica koji su posebno izrađeni ili konstruirani za nova vozila koja nisu obuhvaćena ovom Uredbom.

3. Odstupajući od stavka 1., države članice mogu dozvoliti stavljanje na tržište ili stavljanje u uporabu sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica koji su bili izuzeti od jedne odredbe ove Uredbe ili više njih prema članku 40. ili su namijenjeni za ugradnju na vozila obuhvaćena homologacijama dodijeljenim prema članku 42. koje se odnose na predmetni sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu.

4. Odstupajući od stavka 1. i ako nije drukčije određeno u ovoj Uredbi ili u nekom od delegiranih akata donesenih sukladno ovoj Uredbi, države članice mogu dozvoliti stavljanje na tržište ili početak uporabe sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica koji su namijenjeni za ugradnju na vozila za koja se prilikom stavljanja na tržište ili početka njihove uporabe nije zahtijevala homologacija tipa prema ovoj Uredbi ili Direktivi 2002/24/EZ.

POGLAVLJE XII.
ZAŠTITNE KLAUZULE

Članak 46.

Postupak za postupanje s vozilima, sustavima, sastavnim dijelovima ili zasebnim tehničkim jedinicama koji predstavljaju ozbiljan rizik na nacionalnoj razini

1. Kada nadležna tijela za nadzor tržišta jedne države članice poduzmu mjere sukladno članku 20. Uredbe (EZ) br. 765/2008, ili kada imaju dovoljno razloga za povjerovati da vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica obuhvaćeni ovom Uredbom predstavljaju ozbiljan rizik za zdravlje i sigurnost osoba ili druge aspekte zaštite javnih interesa obuhvaćenih ovom Uredbom, homologacijsko tijelo koje je dodijelilo homologaciju provodi ocjenjivanje u odnosu na predmetno vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu, obuhvaćajući sve zahtjeve utvrđene ovom Uredbom. Bitni gospodarski subjekti u potpunosti surađuju s nadležnim tijelima za homologaciju i/ili nadzor tržišta.

Ako u tijeku ocjenjivanja homologacijsko tijelo koje je dodijelilo homologaciju otkrije da vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica nisu sukladni zahtjevima utvrđenim u ovoj Uredbi, ono bez odgode zahtijeva da gospodarski subjekt na kojeg se to odnosi poduzme sve korektivne mjere kako bi doveo vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu u sukladnost s tim zahtjevima, povukao vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu s tržišta, ili ih opozvao u razumnom roku, razmjerno prirodni rizika.

Članak 21. Uredbe (EZ) br. 765/2008 primjenjuje se na mjere navedene u drugom podstavku ovog stavka.

2. Ako homologacijska tijela smatraju da nesukladnost nije ograničena na njihov nacionalni teritorij, ona obavješćuju Komisiju i druge države članice o rezultatima ocjene i mjeri koja se zahtijeva od gospodarskog subjekta.

3. Gospodarski subjekt osigurava da su poduzete sve odgovarajuće korektivne mjere u odnosu na sva nesukladna vozila, sustave, sastavne dijelove ili zasebne tehničke jedinice koje je on stavio na tržište, registrirao ili je odgovoran za njihovo stavljanje u uporabu u Uniji.

4. Kada gospodarski subjekt ne poduzme odgovarajuće korektivne mjere u roku navedenom u drugom podstavku stavka 1., nacionalna tijela poduzimaju odgovarajuće mjere zabrane ili ograničavanja stavljanja na tržište, registriranja ili stavljanja u uporabu nesukladnih vozila, sustava, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica na njihovom nacionalnom tržištu, kako bi ih povukla sa svojeg tržišta ili ih opozvala.

5. Nacionalna tijela bez odgode obavješćuju Komisiju i druge države članice o mjerama predviđenim u stavku 4.

▼B

Poslane informacije uključuju sve raspoložive detalje a posebno podatke potrebne za identificiranje nesukladnih vozila, sustava, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica, njihovog podrijetla, prirode navodne nesukladnosti i uključenog rizika, i obrazloženja koja je podnio relevantni gospodarski subjekt. Homologacijska tijela posebno navode je li nesukladnost posljedica:

(a) propusta kod vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice jer ne ispunjavaju zahtjeve koji se odnose na zdravlje ili sigurnost osoba, zaštitu okoliša ili druge aspekte zaštite javnog interesa obuhvaćene ovom Uredbom;

(b) nedostataka u odgovarajućim aktima navedenim u Prilogu II.

6. Države članice u roku mjesec dana obavješćuju Komisiju i druge države članice o svim donesenim mjerama i svim dodatnim raspoloživim informacijama koje se odnose na nesukladnost predmetnog vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice, i u slučaju neslaganja s objavljenom nacionalnom mjerom ulažu svoje prigovore.

7. Kada druga država članica ili Komisija u roku mjesec dana od primitka informacija iz stavka 6. ovog članka, ulože prigovor s obzirom na mjeru koju je poduzela država članica, tu mjeru ocjenjuje Komisija u skladu s člankom 47.

8. Države članice osiguravaju da se bez odgode poduzmu odgovarajuće mjere ograničavanja u odnosu na predmetno vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu kao što su povlačenje vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice s njihovog tržišta.

Članak 47.

Zaštitni postupak Unije

1. Kada su tijekom postupka iz članka 46. stavaka 3. i 4. uloženi prigovori protiv mjere koju je poduzela država članica, ili ako Komisija smatra da je nacionalna mjera protivna zakonodavstvu Unije, Komisija bez odgode ocjenjuje nacionalne mjere nakon savjetovanja s državama članicama i predmetnim gospodarskim subjektom ili subjektima. Na temelju rezultata te ocjene Komisija odlučuje, u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 73. stavka 2., je li se nacionalna mjera smatra opravdanom ili ne.

Komisija o svojoj odluci obavješćuje sve države članice i predmetni gospodarski subjekt ili subjekte.

2. Ako Komisija smatra da je nacionalna mjera opravdana, sve države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su nesukladno vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica povučeni s njihovih tržišta i o tome obavješćuju Komisiju. Ako se smatra da je nacionalna mjera neopravdana predmetna država članica povlači ili prilagođava mjeru u skladu s odlukom iz stavka 1.

▼B

3. Ako se smatra da je nacionalna mjera opravdana i pripisuje se nedostacima ove Uredbe ili delegiranih ili provedbenih akata donesenih sukladno ovoj Uredbi, Komisija predlaže odgovarajuće mjere kako slijedi:

- (a) kada se radi o delegiranim ili provedbenim aktima donesenim sukladno ovoj Uredbi, Komisija predlaže potrebne izmjene predmetnog akta;
- (b) kada se radi o propisima UNECE-a, Komisija predlaže nacrt potrebnih izmjena odgovarajućeg propisa UNECE-a u skladu s postupkom primjenljivim sukladno revidiranom Sporazumu iz 1958.

*Članak 48.***Sukladna vozila, sustavi, sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice koji predstavljaju ozbiljan rizik**

1. Kada država članica nakon provedene ocjene prema članku 46. stavku 1. smatra da vozila, sustavi, sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice, iako su sukladni primjenljivim zahtjevima ili su odgovarajuće označeni, predstavljaju ozbiljan rizik za sigurnost ili mogu ozbiljno naštetiti okolišu ili javnom zdravlju, ona zahtijeva od relevantnoga gospodarskog subjekta da poduzme odgovarajuće mjere za osiguranje da predmetno vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica, kad su stavljeni na tržište, registrirani ili nakon njihovog stavljanja u uporabu, više ne predstavljaju takav rizik, i za povlačenje vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice s tržišta ili za opoziv u razumnom roku, razmjerno prirodni rizika. Država članica može odbiti registrirati takva vozila dok proizvođač vozila nije poduzeo sve odgovarajuće mjere.

2. Za vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu iz stavka 1. gospodarski subjekt osigurava da su poduzete sve odgovarajuće korektivne mjere u odnosu na sva takva vozila, sustave, sastavne dijelove ili zasebne tehničke jedinice koji su stavljeni na tržište, registrirani ili stavljeni u uporabu u Uniji.

3. Države članice iz stavka 1. u roku mjesec dana obavješćuju Komisiju i druge države članice o svim raspoloživim detaljima, posebno podacima potrebnim za identifikaciju predmetnog vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice, podrijetla i dobavnog lanca vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice, prirode uključenog rizika i prirode trajanja poduzetih nacionalnih mjera.

4. Komisija se bez odgode savjetuje s državama članicama i relevantnim gospodarskim subjektom ili subjektima i posebno homologacijskim tijelom koje je dodijelilo homologaciju tipa, i ocjenjuje poduzete nacionalne mjere. Na temelju te ocjene Komisija odlučuje jesu li nacionalne mjere iz stavka 1. opravdane ili ne i prema potrebi predlaže odgovarajuće mjere.

5. Komisija upućuje svoju odluku državama članicama i odmah o njoj obavješćuje sve države članice i relevantan gospodarski subjekt ili subjekte.

*Članak 49.***Vozila, sustavi, sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice koji nisu u skladu s homologiranim tipom**

1. Ako nova vozila, sustavi, sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice kojima je priložena potvrda o sukladnosti ili koji nose homologacijsku oznaku nisu sukladni s homologiranim tipom, homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa poduzima potrebne mjere, uključujući povlačenje homologacije tipa, za osiguranje da vozila, sustavi, sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice u proizvodnji, postanu sukladni s homologiranim tipom.

2. Za potrebe stavka 1., odstupanja od podataka iz certifikata o EU homologaciji ili iz opisne dokumentacije smatra se nesukladnošću s homologiranim tipom.

3. Ako homologacijsko tijelo dokaže da nova vozila, sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice koji imaju priloženu potvrdu o sukladnosti ili nose homologacijsku oznaku izdanu u drugoj državi članici nisu sukladni s homologiranim tipom, može zatražiti homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa da provjeri da vozila, sustavi, sastavni dijelovi i zasebne tehničke jedinice koji su u proizvodnji, ostaju i dalje sukladni homologiranom tipu. Po primitku takvog zahtjeva, homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa što je prije moguće poduzima potrebne mjere a najkasnije u roku tri mjeseca od datuma zahtjeva.

4. Homologacijsko tijelo zahtjeva od homologacijskog tijela koje je dodijelilo homologaciju tipa sustava, sastavnog dijela, zasebne tehničke jedinice ili nepotpunog vozila da poduzme potrebne mjere za osiguranje da se vozila koja su u proizvodnji ponovno dovedu u sukladnost s homologiranim tipom u sljedećim slučajevima:

- (a) kod EU homologacije tipa kada se nesukladnost vozila pripisuje isključivo nesukladnosti sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice;
- (b) kod homologacije tipa u više faza kada se nesukladnost dovršenog vozila pripisuje isključivo nesukladnosti sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice koji/koja čini dio nepotpunog vozila ili nesukladnosti samog nepotpunog vozila.

5. Po primitku takvog zahtjeva, predmetno homologacijsko tijelo poduzima potrebne mjere, ako je potrebno, zajedno s homologacijskim tijelom koje je podnijelo zahtjev, što je prije moguće a najkasnije tri mjeseca od datuma zahtjeva.

6. Kada je utvrđena nesukladnost homologacijsko tijelo države članice koja je dodijelila EU homologaciju tipa za sustav, sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu ili za nepotpuno vozilo poduzima mjere određene u stavku 1.

Homologacijska tijela se međusobno obavješćuju unutar mjesec dana o svakom povlačenju EU homologacije tipa i o razlozima za tu odluku.

7. Ako homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa osporava nesukladnost o kojoj je obaviješteno, predmetne države članice nastoje riješiti spor. O tome se obavješćuje Komisija koja prema potrebi održava odgovarajuća savjetovanja s namjerom postizanja rješenja.

*Članak 50.***Stavljanje na tržište i u uporabu dijelova ili opreme koji mogu predstavljati ozbiljan rizik za ispravno funkcioniranje sustava koji su od temeljnog značaja**

1. Dijelovi ili oprema koji mogu predstavljati ozbiljan rizik za ispravno funkcioniranje sustava koji su od temeljnog značaja za sigurnost vozila ili za njegov učinak na okoliš ne stavljaju se na tržište, ne registriraju ni ne stavljaju u uporabu i zabranjuju se, osim ako ih ne odobri homologacijsko tijelo u skladu s člankom 51. stavcima 1. i 4.

2. Kako bi se osigurala jedinstvena primjena stavka 1. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi se sastavio popis takvih dijelova ili opreme na temelju raspoloživih informacija i posebno informacija primljenih od država članica koje se odnose na:

- (a) ozbiljnost rizika za sigurnost ili učinak na okoliš vozila opremljenih predmetnim dijelovima ili opremom;
- (b) mogući učinak uvođenja zahtjeva za odobrenje dijelova ili opreme, prema ovom članku, na potrošače i proizvođače na preprodajnom tržištu.

Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 73. stavka 2.

3. Stavak 1. ne primjenjuje se na originalne dijelove ili opremu ni na dijelove i opremu koji su homologirani u skladu s bilo kojim od akata navedenih u Prilogu II., osim kada se homologacija odnosi na aspekte koji nisu obuhvaćeni stavkom 1.

Stavak 1. ne primjenjuje se na dijelove ni opremu isključivo proizvedene za trkaća vozila koja se ne namjeravaju upotrebljavati na javnim cestama. Ako dijelovi ili oprema uključeni na popisu iz nekog provedbenog akta iz stavka 2. imaju dvojnju uporabu za utrke i na cesti, ti dijelovi ili oprema ne mogu biti dostupni široj javnosti za uporabu na cestovnim vozilima, osim ako ne ispunjavaju zahtjeve ovog članka. Prema potrebi Komisija donosi odredbe za definiranje dijelova ili opreme koji se spominju u ovom stavku.

4. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 75. o zahtjevima koje trebaju ispunjavati dijelovi i oprema iz stavka 1. ovog članka.

Ti zahtjevi mogu se temeljiti na aktima navedenim u Prilogu II. ili se mogu sastojati od usporedbe dijelova ili opreme s učinkom originalnog vozila na okoliš ili sigurnost ili prema potrebi, bilo kojih njegovih dijelova. U svakom slučaju, zahtjevi osiguravaju da dijelovi ili oprema ne štete funkcioniranju tih sustava koji su od temeljnog značaja za sigurnost vozila ili njegov učinak na okoliš.

*Članak 51.***Dijelovi ili oprema koji mogu predstavljati ozbiljan rizik za ispravno funkcioniranje sustava koji je od temeljnog značaja – povezani zahtjevi**

1. Za potrebe članka 50. stavka 1. proizvođač dijelova ili opreme podnosi homologacijskom tijelu zahtjev kojem je priloženo izvješće o ispitivanju koje je sastavila imenovana tehnička služba kojim se potvrđuje da dijelovi ili oprema za koje je traženo odobrenje ispunjavaju zahtjeve iz članka 50. stavka 4. Proizvođač može podnijeti samo jedan zahtjev za tip dijela samo jednom homologacijskom tijelu.

Ako ga to zatraži nadležno tijelo druge države članice homologacijsko tijelo koje je dodijelilo odobrenje u roku mjesec dana od primitka zahtjeva šalje nadležnom tijelu kopiju zatraženog odobrenog certifikata zajedno s priložima putem sustava zajedničke sigurne elektroničke razmjene. Kopija može također biti u obliku sigurnog elektroničkog dokumenta.

2. Zahtjev obuhvaća podatke o proizvođaču dijelova ili opreme, tipu, identifikaciji i broju dijela ili opreme, ime proizvođača vozila, tip vozila i prema potrebi godinu proizvodnje ili bilo koje druge informacije koje omogućavaju identifikaciju vozila na koje se ti dijelovi ili oprema namjeravaju ugraditi.

Kada homologacijsko tijelo uzimajući u obzir izvješće o ispitivanju i druge dokaze smatra da predmetni dijelovi ili oprema ispunjavaju zahtjev iz članka 50. stavka 4., ono odobrava da se ti dijelovi ili oprema stave na tržište i stave u uporabu sukladno drugom podstavku stavka 4. ovog članka.

Homologacijsko tijelo proizvođaču izdaje certifikat bez odgode.

3. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi odredila uzorak i sustav numeriranja za certifikat iz ovog članka, stavka 2., trećeg podstavka. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 73. stavka 2.

4. Proizvođač bez odgode obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dalo odobrenje o svakoj promjeni koja utječe na uvjete pod kojima je izdano. Homologacijsko tijelo odlučuje o tome mora li odobrenje biti revidirano ili ponovno izdano ili jesu li potrebna daljnja ispitivanja.

Proizvođač je odgovoran za osiguranje da se dijelovi i oprema proizvode i nastavljaju proizvoditi pod uvjetima pod kojima je izdano odobrenje.

5. Homologacijsko tijelo prije izdavanja bilo kakvog odobrenja provjerava postojanje zadovoljavajućih aranžmana i postupaka za osiguravanje učinkovitog nadzora sukladnosti proizvodnje.

Ako homologacijsko tijelo smatra da više nisu ispunjeni uvjeti za izdavanje odobrenja, ono od proizvođača zahtijeva da poduzme potrebne mjere kako bi osigurao da dijelovi ili oprema ponovno postignu sukladnost. Prema potrebi, ono povlači odobrenje.

▼B

6. Homologacijska tijela iz različitih država članica o svakom sporu u odnosu na odobrenje iz drugog podstavka stavka 2. obavješćuju Komisiju. Komisija poduzima odgovarajuće mjere kako bi riješila neslaganje i, prema potrebi, također zahtijeva povlačenje odobrenja, nakon savjetovanja s homologacijskim tijelima.

7. Dok se ne sastavi popis iz članka 50. stavka 2., države članice mogu zadržati nacionalne odredbe koje se odnose na dijelove ili opremu koji mogu utjecati na ispravno funkcioniranje sustava od temeljnog značaja za sigurnost vozila ili njegov učinak na okoliš.

*Članak 52.***Opoziv vozila, sustava, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica**

1. Kada je proizvođač kojem je dodijeljena EU homologacija tipa cijelog vozila obvezan, u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 opozvati vozila stavljena na tržište, registrirana ili za čije je stavljanje u uporabu bio odgovoran proizvođač, zato što sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica koji su ugrađeni na vozilo predstavljaju ozbiljan rizik za sigurnost, javno zdravlje ili zaštitu okoliša, neovisno o tome jesu li ili nisu propisno homologirani u skladu s ovom Uredbom, ili zato što dio koji ne podliježe nikakvim posebnim zahtjevima prema homologacijskom zakonodavstvu predstavlja ozbiljan rizik za sigurnost, javno zdravlje ili zaštitu okoliša, proizvođač odmah obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo homologaciju tipa.

2. Kada je proizvođač sustava, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica, kojem je dodijeljena EU homologacija tipa obvezan, u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 opozvati sustave, sastavne dijelove ili zasebne tehničke jedinice stavljene na tržište, ili za čije je stavljanje u uporabu bio odgovoran proizvođač, zato jer predstavljaju ozbiljan rizik za sigurnost, sigurnost na radu, javno zdravlje ili zaštitu okoliša, neovisno o tome jesu li ili nisu propisno homologirani u skladu s ovom Uredbom, proizvođač odmah obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo homologaciju tipa.

3. Proizvođač predlaže homologacijskom tijelu skup odgovarajućih pravnih sredstava za neutraliziranje ozbiljnog rizika iz stavaka 1. i 2. Homologacijsko tijelo o predloženim pravnim sredstvima obavješćuje homologacijsko tijelo drugih država članica bez odgode.

Homologacijska tijela osiguravaju da se pravna sredstva učinkovito provedu u njihovim državama članicama.

4. Ako predmetno homologacijsko tijelo smatra da su pravna sredstva nedostatna ili da se ne provode dovoljno brzo, o tome bez odgode obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa.

▼B

Homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa zatim o tome obavješćuje proizvođača. Ako proizvođač ne predloži i ne provede učinkovite korektivne mjere, homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa poduzima sve potrebne mjere zaštite, uključujući povlačenje EU homologacije tipa. U slučaju povlačenja EU homologacije tipa homologacijsko tijelo u roku od mjesec dana od takvog povlačenja obavješćuje proizvođača, homologacijska tijela drugih država članica i Komisiju preporučenim pismom ili jednakovrijednim elektroničkim oblikom.

*Članak 53.***Obavješćivanje o odlukama i raspoloživim pravnim sredstvima**

1. U svim odlukama donesenim sukladno ovoj Uredbi i svim odlukama o odbijanju ili povlačenju EU homologacije tipa, ili o odbijanju registriranja, zabrani ili ograničavanju stavljanja na tržište, registriranju ili stavljanju u uporabu vozila ili kojima se zahtijeva povlačenje vozila s tržišta, detaljno se navode razlozi na kojima se temelje.

2. O svakoj takvoj odluci obavješćuje se stranka koje se to tiče koja je istodobno obaviještena o pravnim sredstvima koja su joj dostupna prema zakonodavstvu na snazi u predmetnoj državi i o rokovima za iskorištavanje tih pravnih sredstava.

POGLAVLJE XIII.

MEĐUNARODNI PROPISI*Članak 54.***Pravilnici UNECE-a potrebni za EU homologaciju tipa**

1. Pravilnici UNECE-a ili njihove izmjene za koje je Unija glasala ili kojima je Unija pristupila i koji su navedeni u ovoj Uredbi ili delegiranim aktima donesenim sukladno ovoj Uredbi, dio su zahtjeva za EU homologaciju tipa vozila.

2. Homologacijska tijela država članica prihvaćaju homologacije dodijeljene u skladu s pravilnicima UNECE-a spomenutim u stavku 1. i gdje je primjenljivo, odgovarajuće homologacijske oznake, umjesto odgovarajućih homologacija i homologacijskih oznaka dodijeljenih u skladu s ovom Uredbom i delegiranim aktima donesenim sukladno ovoj Uredbi.

3. Ako je Unija glasala za pravilnik UNECE-a ili njegove izmjene za potrebe EU homologacije tipa vozila, Komisija donosi delegirani akt u skladu s člankom 75. kako bi pravilnik UNECE-a ili njegove izmjene postali obvezni i za izmjenu ove Uredbe ili da se odgovarajuće izmijene delegirani akti doneseni sukladno ovoj Uredbi.

U tom se delegiranom aktu navode datumi obvezne primjene pravilnika UNECE-a ili njegovih izmjena i prema potrebi, prijelazne odredbe.

Komisija donosi posebne delegirane akte u kojima se ukazuje na obveznu primjenu pravilnika UNECE-a.

POGLAVLJE XIV.

OSIGURAVANJE TEHNIČKIH INFORMACIJA

*Članak 55.***Informacije namijenjene za korisnike**

1. Proizvođač ne smije dati nikakve tehničke informacije povezane s podacima propisanim u ovoj Uredbi ili u delegiranim ili provedbenim aktima donesenim sukladno ovoj Uredbi, koje se razlikuju od podataka koje je odobrilo homologacijsko tijelo.

2. Kada se delegiranim ili provedbenim aktom, donesenim sukladno ovoj Uredbi, tako propisuje, proizvođač korisnicima ostavlja dostupne sve informacije i potrebne upute kojima se opisuje bilo koji posebni uvjet ili ograničenja povezana s uporabom vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice.

3. Informacije navedene u stavku 2. dostavljaju se na službenom jeziku ili jezicima države članice u kojoj se vozilo treba staviti na tržište, registrirati ili staviti u uporabu. Nakon što ih homologacijsko tijelo prihvati, navedene se informacije objavljuju u uputama za uporabu.

*Članak 56.***Informacije namijenjene za proizvođače sastavnih dijelova ili zasebne tehničke jedinice**

1. Proizvođač vozila daje proizvođačima sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica sve podatke koji su potrebni za EU homologaciju tipa sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica ili za dobivanje odobrenja prema članku 50. uključujući, kada je primjenljivo, crteže iz delegiranih i provedbenih akata donesenih sukladno ovoj Uredbi.

Proizvođač vozila može od proizvođača sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica zahtijevati sklapanje obvezujućeg sporazuma o zaštiti povjerljivosti svake informacije koja nije javno dostupna, uključujući informacije povezane s pravom intelektualnog vlasništva.

2. Proizvođač sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica kao nositelj certifikata o EU homologaciji tipa, koji u skladu s člankom 31. stavkom 4. uključuje ograničenja uporabe ili posebne uvjete za ugradnju ili oboje, o tome osigurava sve detaljne informacije proizvođaču vozila.

Kada delegirani akt donesen sukladno ovoj Uredbi tako propisuje, proizvođač sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica osigurava, zajedno s proizvedenim sastavnim dijelovima ili zasebnim tehničkim jedinicama, upute vezane uz ograničenja uporabe ili posebne uvjete ugradnje ili oboje.

▼B

POGLAVLJE XV.

PRISTUP INFORMACIJAMA O POPRAVKU I ODRŽAVANJU*Članak 57.***Obveze proizvođača**

1. Proizvođači osiguravaju nediskriminirajući pristup informacijama o popravku i održavanju vozila neovisnim subjektima putem internetskih stranica upotrebljavajući standardizirani oblik pri čemu pristup mora biti jednostavan i brz. Ovaj pristup treba omogućiti na nediskriminirajući način u usporedbi s odredbom danom ili pristupom pruženim ovlaštenim trgovcima i serviserima. Ova se obveza ne primjenjuje ako je vozilo homologirano kao vozilo iz male proizvodne serije.

2. Dok Komisija ne donese standardizirani oblik za pružanje informacija iz stavka 1., te informacije trebaju biti dosljedno dostupne i to tako da ih neovisni subjekti mogu obraditi uz razuman napor.

Proizvođači osiguravaju pristup materijalu za edukaciju neovisnim subjektima i ovlaštenim trgovcima i serviserima

3. Informacije iz stavka 1. najmanje uključuju sljedeće:

- (a) nedvosmislen identifikacijski broj vozila;
- (b) servisne priručnike, uključujući evidenciju o popravku i održavanju i raspored servisa;
- (c) tehničke priručnike i biltene tehničkih službi;
- (d) informacije o sastavnim dijelovima i dijagnostici (kao što su najmanje i najveće teoretske vrijednosti mjerenja);
- (e) dijagrame ožičenja;
- (f) kodove za dijagnostičke kvarove, uključujući poseban kod proizvođača;
- (g) sve informacije o programskoj opremi i brojeve za provjere umjeravanja primjenljive na tip vozila;
- (h) informacije o vlasničkom alatu i opremi i informacije koje se odnose na taj alat i opremu;
- (i) informacije o podatkovnim zapisima, dvosmjerne kontrolne podatke i podatke o ispitivanju;
- (j) radne jedinice.

4. Ovlašteni trgovci ili serviseri u distribucijskom sustavu određenog proizvođača smatraju se neovisnim subjektima za potrebe ove Uredbe u mjeri u kojoj pružaju usluge popravka i održavanja vozila, za koja nisu članovi distribucijskog sustava proizvođača.

5. Informacije o popravku i održavanju uvijek su dostupne, osim kad se radi o održavanju informacijskog sustava.

▼B

6. Za potrebe proizvodnje i servisiranja zamjenskih ili servisnih dijelova povezanih sa sustavom OBD i dijagnostičkih alata te ispitne opreme, proizvođači svakom zainteresiranom proizvođaču ili serviseru sastavnog dijela, dijagnostičkih alata ili ispitne opreme bez diskriminiranja osiguravaju odgovarajuće informacije o sustavima OBD i o popravku i održavanju vozila.

7. Proizvođači za potrebe konstruiranja i proizvodnje automobilske opreme za vozila na alternativna goriva osiguravaju odgovarajuće informacije o OBD-u i o popravku i održavanju vozila na nediskriminirajućoj osnovi svakom zainteresiranom proizvođaču, ugraditelju ili serviseru opreme za vozila na alternativna goriva.

8. Pri podnošenju zahtjeva za EU homologaciju tipa ili nacionalnu homologaciju tipa, proizvođač osigurava homologacijskom tijelu dokaz o sukladnosti s ovom Uredbom u vezi s informacijama zahtijevanim prema ovom članku.

U slučaju da te informacije nisu dostupne ili nisu sukladne s ovom Uredbom ni delegiranim i provedbenim aktima donesenim sukladno ovoj Uredbi, koji se upotrebljavaju za zahtjeve za EU homologaciju tipa ili nacionalnu homologaciju tipa, proizvođač ih osigurava u roku šest mjeseci od dana odobrenja.

Komisija može donijeti provedbeni akt kako bi odredila predložak za certifikat o pristupu OBD-u u vozilu i informacijama o popravku i održavanju vozila, kojim se dokazuje sukladnost nadležnom homologacijskom tijelu. Taj provedbeni akt se donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 73. stavka 2.

9. Ako se dokaz o sukladnosti ne osigura u roku navedenom u drugom podstavku stavka 8., homologacijsko tijelo poduzima potrebne mjere da osigura sukladnost.

10. Proizvođač na svojim internetskim stranicama objavljuje naknadne izmjene i dopune informacija o popravku i održavanju vozila koje su tamo dostupne, istodobno kad ih daje na raspolaganje ovlaštenim serviserima.

11. Kada proizvođač vozila vodi evidenciju o popravku i održavanju vozila u središnjoj bazi podataka ili se to vodi pod njegovim imenom, neovisni serviseri imaju besplatan pristup tim evidencijama i moraju moći pristupiti informacijama o popravku i održavanju koje su sami izveli.

12. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 75. kojim se utvrđuju detaljni zahtjevi u pogledu pristupa informacijama o popravku i održavanju, posebno tehničke specifikacije koje se odnose na način na koji se osiguravaju informacije o popravku i održavanju.

*Članak 58.***Obveze u odnosu na nekoliko nositelja homologacije tipa**

1. U slučaju homologacije korak po korak, miješane homologacije tipa i višefazne homologacije tipa, proizvođač koji je odgovoran za predmetnu homologaciju tipa također je odgovoran završnom proizvođaču i neovisnim subjektima objaviti informacija o popravku koje se odnose na pojedini sustav, sastavni dio ili zasebnu tehničku jedinicu ili na pojedinu fazu.

▼B

2. Završni proizvođač je odgovoran osiguravati informacija o cijelom vozilu neovisnim subjektima.

*Članak 59.***Naknade za pristup informacijama o popravku i održavanju vozila**

1. Proizvođači mogu naplatiti razumne i razmjerne naknade za pristup informacijama o popravku i održavanju, alatima za rad i edukativnim tečajevima obuhvaćenim ovom Uredbom. Naknada se ne smatra razumnom ni razmjernom ako zbog nepoštovanja opsega uporabe neovisnih subjekata odvrća od pristupa.

2. Proizvođači daju informacije o popravku i održavanju vozila na raspolaganje na dnevnoj, mjesečnoj i godišnjoj osnovi, pri čemu su naknade za pristup takvim informacijama ovisne o razdoblju za koje je dogovoren pristup.

*Članak 60.***Forum o pristupu informacijama o vozilu**

Područje primjene djelatnosti koje se provode preko foruma o pristupu informacijama o vozilima uspostavljenog u skladu s člankom 13. stavkom 9. Uredbe Komisije (EZ) br. 692/2008 od 18. srpnja 2008. o provedbi i izmjeni Uredbe (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća o homologaciji tipa motornih vozila u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila (euro 5 i euro 6) i pristupu informacijama o popravku i održavanju vozila ⁽¹⁾, proširuje se na vozila obuhvaćena ovom Uredbom.

Na osnovi dokaza o namjernoj ili nenamjernoj zlouporabi OBD-a vozila i informacija o popravku i održavanju vozila, forum iz prvog stavka savjetuje Komisiju o mjerama za sprečavanje zlouporabe informacija.

POGLAVLJE XVI.

IMENOVANJE I OBJAVLJIVANJE TEHNIČKIH SLUŽBA*Članak 61.***Zahtjevi koji se odnose na tehničke službe**

1. Homologacijska tijela koja su nadležna za imenovanje utvrđuju da prije nego što imenuju tehničku službu sukladno članku 63. ta tehnička služba ispunjava zahtjeve utvrđene u stavcima od 2. do 9. ovog članka.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 64. stavak 1., tehnička se služba uspostavlja prema nacionalnom zakonodavstvu države članice i ima pravnu osobnost.

3. Tehnička služba je treće tijelo, neovisno o postupku konstruiranja, proizvodnje, isporuke ili održavanja vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice, koje ocjenjuje.

⁽¹⁾ SL L 199, 28.7.2008., str. 1.

▼B

Tijelo koje je dio poslovnog udruženja ili strukovne udruge, koje zastupa poduzeća uključena u konstruiranje, proizvodnju, dobavu, sastavljanje, uporabu i održavanje vozila, sustava, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica, koje ocjenjuje, ispituje ili provjerava, pod uvjetom da se dokaže njegova neovisnost i izostanak bilo kakvog sukoba interesa, smatra se tijelom koje ispunjava zahtjeve iz prvog podstavka.

4. Tehnička služba, njezina uprava na najvišoj razini i osobe odgovorne za provođenje kategorija djelatnosti za koje je imenovana u skladu s člankom 63. stavkom 1., nisu konstruktori, proizvođači, dobavljači ni serviseri koji održavaju vozila, sustave, sastavne dijelove ili zasebne tehničke jedinice koje ocjenjuju, niti ne predstavljaju stranke koje su uključene u te djelatnosti. To ne isključuje uporabu ocijenjenih vozila, sustava, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica iz stavka 3. ovog članka, koji su nužni za rad tehničke službe ili za uporabu takvih vozila, sustava, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica za osobne potrebe.

Tehnička služba osigurava da aktivnosti njezinih ovisnih društava ili kooperanata ne utječu na pouzdanost, objektivnost ni nepristranost kategorija djelatnosti za koje je imenovana.

5. Tehnička služba i njezino osoblje provodi kategorije djelatnosti za koje je imenovana s najvišim stupnjem strukovnog integriteta i zahtijevanom tehničkom sposobnošću u određenom području, bez pritiska i poticaja, posebno financijskih, koji mogu utjecati na njihovu prosudbu ili rezultate njihovih djelatnosti ocjenjivanja, posebno ako ti pritisci ili poticaji dolaze od strane osoba ili skupine osoba za koje su rezultati navedenih djelatnosti važni.

6. Tehnička je služba sposobna provoditi sve kategorije djelatnosti za koje je imenovana u skladu s člankom 63. stavkom 1., ako nadležnom homologacijskom tijelu koje je odgovorno za imenovanje dokaže da ima:

- (a) osoblje s odgovarajućim vještinama, posebnim tehničkim znanjem i strukovnim obrazovanjem kao i dovoljno odgovarajućeg iskustva za obavljanje zadataka;
- (b) opise postupaka koji se primjenjuju na kategorije djelatnosti za koje želi biti imenovana, koji osiguravaju preglednost i ponovljivost tih postupaka;
- (c) postupke za izvođenje kategorija djelatnosti za koje želi biti imenovana, koji poštuju stupanj složenosti tehnologije predmetnog vozila, sustava, sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice i podatak je li se radi o proizvodnom postupku za masovnu ili serijsku proizvodnju; i
- (d) sredstva koja su potrebna za odgovarajuće obavljanje zadataka povezanih s kategorijama djelatnosti za koja želi biti imenovana i da ima pristup cjelokupnoj potrebnoj opremi i prostorima za ispitivanja.

▼B

Osim toga, dokazuje homologacijskom tijelu koje je nadležno za imenovanje da ispunjava standarde koji su određeni u delegiranim aktima donesenim sukladno članku 65. koji se odnose na kategorije djelatnosti za koje je imenovana.

7. Jamči se nepristranost tehničkih služba, njihove uprave na najvišoj razini i osoblja koje provodi ocjenu. Oni ne sudjeluju ni u kakvim djelatnostima koje bi bile protivne njihovom neovisnom prosuđivanju ili integritetu u odnosu na kategorije djelatnosti za koje su imenovani.

8. Tehničke službe zaključuju osiguranje od odgovornosti povezano s njihovim djelatnostima osim ako tu odgovornost ne preuzima država članica prema nacionalnom zakonodavstvu ili je država članica sama izravno odgovorna za ocjenu sukladnosti.

9. Osoblje tehničke službe poštuje povjerljivost službenih podataka u pogledu svih informacija dobivenih pri izvođenju zadataka prema ovoj Uredbi ili bilo kojoj provedbenoj odredbi nacionalnog zakonodavstva, osim pred homologacijskim tijelom nadležnim za imenovanje ili ako tako zahtjeva zakonodavstvo Unije ili nacionalno zakonodavstvo. Vlasnička prava su zaštićena.

*Članak 62.***Ovisna društva i kooperanti tehničkih služba**

1. Tehničke službe mogu s kooperantima sklopiti ugovor za neke od svojih djelatnosti za koje su bile imenovane u skladu s člankom 63. stavkom 1. ili izvođenje tih djelatnosti mogu prenijeti na svoje ovisno poduzeće samo uz suglasnost homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje.

2. Kada tehnička služba za određene zadatke povezane s kategorijama djelatnosti za koje je bila imenovana sklopi ugovor s kooperantom ili ih prenese na ovisno poduzeće, ona mora osigurati da kooperant ili ovisno poduzeće ispunjavaju zahtjeve određene u članku 61. i o tome odgovarajuće obavješćuje homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje.

3. Tehničke službe preuzimaju potpunu odgovornost za zadatke koje izvode njihovi kooperanti ili ovisna poduzeća, bez obzira gdje se nalazi njihov poslovni nastan.

4. Tehničke službe pohranjuju za uvid homologacijskog tijela koje je nadležno za imenovanje sve bitne dokumente koji se odnose na ocjenjivanje sposobnosti kooperanta ili ovisnog poduzeća i zadatke koje su obavili.

*Članak 63.***Imenovanje tehničkih služba**

1. Tehničke službe imenuju se za jednu od sljedećih kategorija djelatnosti ili više njih, ovisno o njihovom području nadležnosti:

(a) kategorija A: tehničke službe koje u vlastitim pogonima provode ispitivanja spomenuta u ovoj Uredbi i aktima navedenima u Prilogu II.;

▼B

- (b) kategorija B: tehničke službe koje nadziru ispitivanja spomenuta u ovoj Uredbi i aktima navedenima u Prilogu II., pri čemu se ta ispitivanja provode u pogonima proizvođača ili u pogonu treće stranke;
- (c) kategorija C: tehničke službe koje redovno ocjenjuju i nadziru postupke proizvođača za nadzor sukladnosti proizvodnje;
- (d) kategorija D: tehničke službe koje nadziru ili provode ispitivanja ili provjere prilikom nadzora sukladnosti proizvodnje.

2. Homologacijsko tijelo može biti imenovano tehničkom službom za jednu djelatnost iz stavka 1 ili više njih.

3. Tehničke službe treće zemlje, osim onih imenovanih u skladu s člankom 64., mogu biti prihvaćene za potrebe članka 67., ali samo ako je to prihvaćanje tehničkih služba predviđeno bilateralnim sporazumom između Unije i predmetne treće zemlje. To ne sprečava tehničku službu uspostavljenu prema nacionalnom zakonodavstvu države članice da u skladu s člankom 61. stavkom 2. osniva ovisna poduzeća u trećim zemljama, uz uvjet da su ovisna poduzeća izravno upravljana i nadzirana od strane imenovane tehničke službe.

*Članak 64.***Akreditirane interne tehničke službe proizvođača**

1. Akreditirana interna tehnička služba proizvođača može biti imenovana samo za djelatnosti kategorije A s obzirom na tehničke zahtjeve za koje je dozvoljeno samoispitivanje u delegiranom aktu donesenom na temelju ove Uredbe. Ta tehnička služba predstavlja zaseban i samostalan dio poduzeća i ne sudjeluje u konstruiranju, proizvodnji, isporuci ni održavanju vozila, sustava, sastavnih dijelova ni zasebnih tehničkih jedinica koje ocjenjuje.

2. Akreditirana interna tehnička služba ispunjava sljedeće zahtjeve:

- (a) osim toga, što je imenuje homologacijsko tijelo države članice, akreditira je nacionalno akreditacijsko tijelo kako je definirano u točki 11. članka 2. Uredbe (EZ) br. 765/2008 i u skladu sa standardima i postupcima iz članka 65. ove Uredbe;
- (b) akreditirana interna tehnička služba i njezino osoblje su organizacijski definirani i unutar matične organizacije imaju metode izvješćivanja koje osiguravaju njihovu nepristranost i dokazuju je mjerodavnom nacionalnom akreditacijskom tijelu;
- (c) ni akreditirana interna tehnička služba niti njezino osoblje ne smiju sudjelovati ni u kakvim djelatnostima koje bi bile protivne njezinom neovisnom prosuđivanju ili integritetu u vezi s kategorijama djelatnosti za koje je bila imenovana;
- (d) akreditirana interna tehnička služba isporučuje svoje usluge isključivo poduzeću kojem pripada.

▼B

3. Akreditiranu internu tehničku službu, za potrebe članka 67., ne treba prijaviti Komisiji, ali poduzeće kojem pripada ili nacionalno akreditacijsko tijelo na zahtjev prilaže informacije o njezinom akreditiranju tijelu za homologaciju nadležnom za imenovanje.

*Članak 65.***Postupci za standarde učinkovitosti i ocjenjivanje tehničkih služba**

Kako bi se osiguralo da tehničke službe ispunjavaju jednaku visoku razinu standarda u svim državama članicama, Komisija se ovlašćuje donositi delegirane akte u skladu s člankom 75. o standardima koje tehničke službe moraju ispunjavati i postupku za njihovo ocjenjivanje u skladu s člankom 66. i njihovu akreditaciju u skladu s člankom 64.

*Članak 66.***Ocjena osposobljenosti tehničkih služba**

1. Homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje sastavlja izvješće o ocjeni koje dokazuje da je tehnička služba koja se kandidira bila ocijenjena s obzirom na njezinu sukladnost sa zahtjevima iz ove Uredbe i delegiranih akata donesenih na temelju ove Uredbe. To izvješće može uključivati certifikat o akreditaciji koji izdaje akreditacijsko tijelo.

2. Ocjena na temelju koje se izdaje izvješće iz stavka 1. provodi se u skladu s odredbama iz delegiranog akta donesenog sukladno članku 65. Izvješće o ocjeni se revidira najmanje svake tri godine.

3. Izvješće o ocjeni se na zahtjev podnosi Komisiji. U slučajevima kada se ocjena ne temelji na certifikatu o akreditaciji koji je izdalo nacionalno akreditacijsko tijelo i potvrđuje da tehnička služba ispunjava zahtjeve ove Uredbe, homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje Komisiji dostavlja dokumentirane dokaze koji potvrđuju osposobljenost tehničke službe i mjere kojima se osigurava redovan nadzor tehničke službe od strane homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje i ispunjavanje zahtjeva ove Uredbe i delegiranih akata donesenih sukladno ovoj Uredbi.

Homologacijsko tijelo koje želi biti imenovano tehničkom službom u skladu s člankom 63. stavkom 2. dokazuje sukladnost sa zahtjevima pomoću ocjene koju provode revizori neovisni o djelatnosti koja se ocjenjuje. Ti revizori mogu biti iz iste organizacije uz uvjet da su s obzirom na upravu odvojeni od osoblja koje provodi djelatnost koja se ocjenjuje.

4. Akreditirana interna tehnička služba ispunjava odgovarajuće odredbe ovog članka.

▼B*Članak 67.***Postupci objave**

1. Države članice izvješćuju Komisiju o imenu, adresi i elektroničkoj adresi, odgovornim osobama i kategoriji djelatnosti svake tehničke službe koju su imenovale kao i o svim naknadnim izmjenama tih imenovanja. U obavijesti se navodi za koje stavke iz Priloga II. su tehničke službe bile imenovane.

2. Tehnička služba može provoditi djelatnosti iz članka 63. stavka 1. u ime homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje, odgovornog za homologaciju tipa samo ako je Komisija bila o tome prethodno obaviještena u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

3. Istu tehničku službu može imenovati nekoliko homologacijskih tijela nadležnih za imenovanje i mogu je prijaviti države članice tih homologacijskih tijela nadležnih za imenovanje neovisno o kategoriji ili kategorijama djelatnosti koje će provoditi u skladu s člankom 63. stavkom 1.

4. Komisija se izvješćuje o svim naknadnim bitnim promjenama imenovanja.

5. Kada primjenjujući akt iz Priloga I. treba imenovati posebnu organizaciju ili nadležno tijelo koje obavlja djelatnost koja nije uključena u djelatnosti iz članka 63. stavka 1., prijava se provodi u skladu s ovim člankom.

6. Komisija na svojoj internetskoj stranici objavljuje popis i detalje o tehničkim službama u skladu s ovim člankom.

*Članak 68.***Promjene u imenovanjima**

1. Kada homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje utvrdi ili je obaviješteno da tehnička služba koju je imenovalo više ne ispunjava zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi ili da ne ispunjava svoje obveze, homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje prema potrebi ograničava, razrješuje ili povlači imenovanje ovisno o ozbiljnosti neispunjavanja navedenih zahtjeva ili nepoštovanja navedenih obveza. Država članica koja je prijavila tu tehničku službu o tome odmah izvješćuje Komisiju. Komisija sukladno tome mijenja objavljene informacije spomenute u članku 67. stavku 6.

2. U slučaju ograničavanja, razrješavanja ili povlačenja imenovanja ili ako je tehnička služba prestala s djelatnošću, homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje poduzima odgovarajuće mjere za osiguranje da spise navedene tehničke službe obradi druga tehnička služba ili da su raspoloživi homologacijskom tijelu nadležnom za imenovanje ili nadležnim tijelima za nadzor tržišta na njihov zahtjev.

▼ B*Članak 69.***Pobijanje osposobljenosti tehničkih služba**

1. Komisija ispituje sve slučajeve u kojima se dvoumi o osposobljenosti tehničke službe ili njezinom stalnom ispunjavanju zahtjeva i obveza, ili kada je obaviještena o takvim dvojabama.
2. Država članica homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje Komisiji na zahtjev osigurava sve informacije koje se odnose na temelj za imenovanje ili održavanje imenovanja predmetne tehničke službe.
3. Komisija osigurava da se sve osjetljive informacije prikupljene tijekom njezinih istraga smatraju povjerljivima.
4. Ako Komisija utvrdi da tehnička služba ne ispunjava ili više ne ispunjava zahtjeve za njezino imenovanje ona o tome obavješćuje državu članicu homologacijskog tijela koje je nadležno za imenovanje, s namjerom uspostavljanja, u suradnji s tom državom članicom, potrebnih korektivnih mjera, i od te države članice zahtijeva da poduzme te korektivne mjere uključujući, prema potrebi, povlačenje imenovanja.

*Članak 70.***Operativne obveze tehničkih služba**

1. Tehničke službe provode one kategorije djelatnosti za koje su imenovane od strane homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje i u skladu s ocjenom i postupcima ispitivanja predviđenim u ovoj Uredbi i aktima navedenim u Prilogu II.

Tehničke službe nadziru ili same provode ispitivanja zahtijevana za homologaciju ili provjere kako je određeno u ovoj Uredbi ili u nekom od akata navedenih u Prilogu II., osim ako nisu dozvoljeni alternativni postupci. Tehničke službe ne provode ispitivanja, ocjene ni provjere za koje nisu propisno imenovane od strane njihovog homologacijskog tijela.

2. Tehničke službe:

- (a) omogućavaju svojem homologacijskom tijelu nadležnom za imenovanje prisutnost u tehničkoj službi tijekom ocjene sukladnosti; i
- (b) ne dovodeći u pitanje članak 61. stavak 9. i članak 71., osiguravaju svojim homologacijskim tijelima nadležnim za imenovanje zahtijevane informacije o njihovim kategorijama djelatnosti koje potpadaju u područje primjene ove Uredbe.

3. Kada tehnička služba smatra da zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi nije ispunio proizvođač, o tome obavješćuje homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje s namjerom da homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje poduzme odgovarajuće korektivne mjere i posljedično da ne izdaje certifikate o homologaciji tipa osim ako ono ne smatra da su poduzete odgovarajuće korektivne mjere.

▼B

4. Kada tehnička služba koja djeluje u ime homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje, tijekom nadziranja sukladnosti proizvodnje nastavno na izdavanje certifikata o homologaciji tipa smatra da vozilo, sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica više ne ispunjavaju zahtjeve ove Uredbe, o tome izvješćuje homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje. Homologacijsko tijelo poduzima odgovarajuće mjere kako je predviđeno člankom 33.

*Članak 71.***Obveze tehničkih služba u vezi s obavješćivanjem**

1. Tehničke službe obavješćuju svoja homologacijska tijela nadležna za imenovanje o sljedećem:

- (a) svakoj nesukladnosti zbog koje je potrebno odbijanje, ograničavanje, opozivanje ili povlačenje certifikata o homologaciji tipa;
- (b) svim okolnostima koje utječu na područje primjene njihovog imenovanja i uvjete za to imenovanje;
- (c) svakom zahtjevu za informacije koji su primile od tijela nadležnih za nadzor tržišta u vezi sa svojim djelatnostima.

2. Na zahtjev njihovog homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje, tehničke službe osiguravaju informacije o djelatnostima u okviru njihovog imenovanja i o svim drugim provedenim djelatnostima, uključujući prekogranične djelatnosti i djelatnosti kooperanata.

POGLAVLJE XVII.

PROVEDBENI AKTI I DELEGIRANI AKTI*Članak 72.***Provedbeni akti**

Za potrebe postizanja ciljeva ove Uredbe i kako bi se odredili jednaki uvjeti za provedbu ove Uredbe, Komisija, u skladu s postupkom ispitivanja navedenim u članku 73. stavku 2. donosi provedbene akte kojima utvrđuje sljedeće provedbene mjere:

- (a) predložak za izjavu proizvođača u pogledu trajnosti funkcionalne sigurnosti kritičnih sustava, dijelova i opreme iz članka 22. stavka 7.;
- (b) predloške za opisni dokument i za opisnu dokumentaciju iz članka 27. stavka 4.;
- (c) sustav numeriranja certifikata o EU homologaciji tipa iz članka 29. stavka 4.;
- (d) predložak certifikata o EU homologaciji tipa iz članka 30. stavka 2.;
- (e) predložak za obrazac s rezultatima ispitivanja, koji je priložen certifikatu o EU homologaciji tipa iz članka 30. stavka 3.;

▼B

- (f) predložak za popis primjenljivih zahtjeva ili akata iz članka 30. stavka 6.;
- (g) opće zahtjeve za obrazac s rezultatima ispitivanja iz članka 32. stavka 1.;
- (h) predložak za potvrdu o sukladnosti iz članka 38. stavka 2.;
- (i) predložak za oznaku EU homologacije tipa iz članka 39. stavka 3.;
- (j) odobrenja za dodjeljivanje EU homologacija tipa kojima se izuzimaju nove tehnologije ili novi koncepti iz članka 40. stavka 3.;
- (k) predloške za certifikat o homologaciji tipa i potvrdu o sukladnosti koji se odnose na nove tehnologije ili nove koncepte iz članka 40. stavka 4.;
- (l) odobrenja državama članicama za proširenje homologacije tipa iz članka 41. stavka 2.;
- (m) popis dijelova ili opreme iz članka 50. stavka 2.;
- (n) predložak i sustav numeriranja za certifikate navedene u članku 51. stavku 3. kao i sve aspekte koji se odnose na postupak odobravanja iz tog članka;
- (o) predložak za certifikat o osiguravanju dokaza o sukladnosti homologacijskom tijelu kako se navodi u članku 57. stavku 8.

*Članak 73.***Postupak u odboru**

1. Komisiji pomaže Tehnički odbor za motorna vozila osnovan prema članku 40. Direktive 2007/46/EZ. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri pozivanju na ovaj članak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Kada odbor ne donese mišljenje Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se treći podstavak članka 5. stavka 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

*Članak 74.***Izmjena priloga**

Ne dovodeći u pitanje druge odredbe ove Uredbe koje se odnose na izmjene njezinih priloga, Komisija je također ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 75. o izmjeni:

▼B

- i. ►C1 Priloga II. (B) i (C1) u pogledu ◀ uvođenja dodatnih zahtjeva za funkcionalnu sigurnost i u vezi konstrukcije vozila za potkategoriju L7e-A teški cestovni četverocikli;
- ii. Priloga II. i V. kako bi se uvele upute na regulatorne akte i uzeli u obzir ispravci;
- iii. Priloga V. (B) kako bi se izmijenila primjenljiva referentna goriva;
- iv. Priloga VI. (C) i (D) kako bi se uzeli u obzir rezultati studije iz članka 23. stavka 4. i usvajanje pravilnika UNECE-a.

Članak 75.

Izvršenje prijenosa ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata prenesena je na Komisiju podložno uvjetima utvrđenim u ovom članku.

▼M2

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 18. stavka 3., članka 20. stavka 2., članka 21. stavka 8., članka 22. stavaka 5. i 6., članka 23. stavaka 6. i 12., članka 24. stavka 3., članka 25. stavka 8., članka 32. stavka 6., članka 33. stavka 6., članka 50. stavka 4., članka 54. stavka 3., članka 57. stavka 12., članka 65. i članka 74. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 22. ožujka 2013. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja od pet godina, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije 22. lipnja 2022. i devet mjeseci prije kraja svakog sljedećeg razdoblja od pet godina.

▼B

3. Prijenos ovlasti iz članka 18. stavka 3., članka 20. stavka 2., članka 21. stavka 5., članka 22. stavaka 5. i 6., članka 23. stavaka 6. i 12., članka 24. stavka 3., članka 25. stavka 8., članka 32. stavka 6., članka 33. stavka 6., članka 50. stavka 4., članka 54. stavka 3., članka 57. stavka 12., članka 65. i članka 74. može u svako doba biti opozvan od strane Europskog parlamenta ili Vijeća. Odluka o opozivu okončava prijenos ovlasti naveden u toj odluci. Ona stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave odluke u *Službenom listu Europske unije* ili kasnijeg datuma koji se u njoj navodi. Ona ne utječe na važenje bilo kojeg delegiranog akta koji je već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija istodobno o tome obavješćuje Europski parlament i Vijeće.

5. Delegirani akt donesen sukladno članku 18. stavku 3., članku 20. stavku 2., članku 21. stavku 5., članku 22. stavcima 5. i 6., članku 23. stavcima 6. i 12., članku 24. stavku 3., članku 25. stavku 8., članku 32. stavku 6., članku 33. stavku 6., članku 50. stavku 4., članku 54. stavku 3., članku 57. stavku 12., članku 65. i članku 74. stupa na snagu samo ako nije uložen prigovor ni od strane Europskog parlamenta ni Vijeća u roku dva mjeseca od prijavljivanja akta Europskom parlamentu i Vijeću ili ako prije isteka tog razdoblja Europski parlament i Vijeće oboje izvijeste Komisiju da neće imati prigovora. To razdoblje produljuje se za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

▼BPOGLAVLJE XVIII.
ZAVRŠNE ODREDBE*Članak 76.***Kazne**

1. Države članice predviđaju kazne za gospodarske subjekte koji krše ovu Uredbu i delegirane ili provedbene akte donesene sukladno ovoj Uredbi. One poduzimaju sve mjere potrebne za osiguranje da su kazne provedene. Predviđene kazne su učinkovite, razmjerne i odvraćajuće. Države članice obavješćuju Komisiju od tim odredbama do 23. ožujka 2015. i bez odgode obavješćuju Komisiju o svim narednim izmjenama koje utječu na te odredbe.

2. Vrste kršenja koje podliježu kazni uključuju:

- (a) davanje lažnih izjava tijekom homologacijskih postupaka ili postupaka koji vode prema opozivu;
- (b) lažiranje rezultata ispitivanja za homologaciju tipa;
- (c) neisporučivanje podataka ili tehničkih specifikacija koji bi mogli dovesti do opoziva, odbijanja ili povlačenja homologacije tipa;
- (d) uporabu poremećajnih uređaja;
- (e) odbijanje omogućavanja pristupa informacijama;
- (f) gospodarske subjekte koji stavljaju na tržište vozila, sustave, sastavne dijelove ili zasebne tehničke jedinice koji podliježu homologaciji, a nemaju homologaciju ili koji lažiraju dokumente ili oznake s tom namjerom.

*Članak 77.***Prijelazne odredbe**

1. Ne dovodeći u pitanje druge odredbe ove Uredbe, ovom se Uredbom ne poništava nijedna EU homologacija tipa dodijeljena vozilima ili sustavima, sastavnim dijelovima ili zasebnim tehničkim jedinicama prije 1. siječnja 2016.

2. Osim ako nije propisano drukčije, EU homologacije tipa dodijeljene vozilima, sustavima, sastavnim dijelovima ili zasebnim tehničkim jedinicama u skladu s aktima iz članka 81. stavka 1. ostaju važeće do datuma navedenih u Prilogu IV. za postojeće tipove vozila.

3. Odstupajući od odredaba ove Uredbe, novi tipovi vozila kategorija L1e, L2e i L6e ili novi sustavi, sastavni dijelovi ili zasebne tehničke jedinice namijenjeni za takve tipove vozila mogu i dalje biti homologirani prema Direktivi 2002/24/EZ do 31. prosinca 2016.

▼B

4. Homologacijska tijela nastavljaju dodjeljivati proširenje homologacija vozilima, sustavima, sastavnim dijelovima ili zasebnim tehničkim jedinicama iz stavka 1. u skladu s Direktivom 2002/24/EZ i bilo kojom od direktiva navedenih u članku 81. stavku 1. Međutim takve homologacije ne koriste se u svrhu dobivanja homologacije tipa cijelog vozila prema ovoj Uredbi.

5. Odstupajući od odredaba Direktive 2002/24/EZ homologacija tipa dodjeljuje se također za vozila koja su u skladu s ovom Uredbom i delegiranim aktima donesenim u skladu s ovom Uredbom ►C1 o zahtjevima za učinak na okoliš i učinak pogona kako se navodi u ◄ Prilogu II. (A) do 31. prosinca 2015.

U tom slučaju nacionalna nadležna tijela ne zabranjuju, ne ograničavaju, ni ne sprečavaju registraciju, stavljanje na tržište ni stavljanje u uporabu vozila koja su sukladna homologiranom tipu.

*Članak 78.***Izvješće**

1. Do 31. prosinca 2020. države članice obavješćuju Komisiju o primjeni homologacijskih postupaka utvrđenih u ovoj Uredbi.

2. Na osnovi informacija dobivenih prema stavku 1., Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni ove Uredbe do 31. prosinca 2021. U izvješću se posebno navodi, na temelju iskustva stečenog prilikom primjene ove Uredbe, je li prikladno u poglavlju X. predvidjeti i EU homologaciju tipa malih proizvodnih serija. Ako to smatra potrebnim Komisija podnosi prijedlog s tim ciljem.

*Članak 79.***Revizija naprednih kočnih sustava**

1. Do 31. prosinca 2019. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.

2. To izvješće ispituje obveznu ugradnju protublokirajućeg kočnog sustava i dodatnog kombiniranog kočnog sustava po izboru proizvođača na motocikle potkategorije L3e-A1. Ono se temelji na ocjeni tehničke izvedivosti takvog zahtjeva, analizi troška i učinkovitosti, analizi prometnih nesreća i savjetovanju relevantnih zainteresiranih stranaka. Ono također uzima u obzir postojeće povezane europske i međunarodne standarde.

3. Za potrebe izvješća predviđenog u stavku 2. države članice dostavljaju Komisiji do 31. prosinca 2017. statistiku o prometnim nesrećama predmetnih motocikala za prethodne četiri godine koja se temelji na klasifikaciji vozila kako je utvrđena u Prilogu I. i tipu ugrađenog naprednog sustava kočenja.

4. Na osnovi rezultata izvješća Komisija razmatra sastavljanje zakonskog prijedloga o obveznoj ugradnji naprednog sustava kočenja na predmetne potkategorije vozila.

Članak 80.

Revizija homologacija pojedinačnih vozila

1. Do 31. prosinca 2022. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u vezi premeta iz stavka 3.
2. Izvješće se temelji na savjetovanju relevantnih zainteresiranih stranaka i uzima u obzir postojeće povezane europske i međunarodne standarde.
3. Do 31. prosinca 2021. države članice izvješćuju Komisiju o:
 - (a) broju pojedinačnih homologacija dodijeljenih vozilima kategorije L prije njihove prve registracije na godinu od strane nadležnih nacionalnih tijela te države članice od 1. siječnja 2016.;
 - (b) nacionalnim kriterijima na kojima se temelje takve homologacije ako ti kriteriji odstupaju od zahtjeva obveznih za EU homologaciju tipa.
4. Izvješću se, prema potrebi, prilažu zakonodavni prijedlozi, i u njemu se također ispituje uključivanje pojedinačnih homologacija u ovu Uredbu na temelju usklađenih zahtjeva.

Članak 81.

Stavljanje izvan snage

1. Ne dovodeći u pitanje članak 77. ove Uredbe, Direktiva 2002/24/EZ kao i direktive 93/14/EEZ, 93/30/EEZ, 93/33/EEZ, 93/93/EEZ, 95/1/EZ, 97/24/EZ, 2000/7/EZ, 2002/51/EZ, 2009/62/EZ, 2009/67/EZ, 2009/78/EZ, 2009/79/EZ, 2009/80/EZ i 2009/139/EZ stavljaju se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2016.
2. Upućivanja na direktive stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i tumače se, u pogledu Direktive 2002/24/EZ, u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu IX.

Članak 82.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Primjenjuje se od 1. siječnja 2016.

Od 22. ožujka 2013. nacionalna tijela ne odbijaju dodijeliti EU homologaciju tipa ni nacionalnu homologaciju tipa za novi tip vozila, ni ne zabranjuju registraciju, stavljanje na tržište ni stavljanje u uporabu novog vozila ako predmetno vozilo ispunjava zahtjeve ove Uredbe i delegiranih i provedbenih akata donesenih sukladno ovoj Uredbi, ako proizvođač to zatraži.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

▼B

POPIS PRILOGA

- PRILOG I. — Klasifikacija vozila
- PRILOG II. — Detaljan popis zahtjeva za potrebe EU homologacije tipa
- PRILOG III. — Granične količine za male serije
- PRILOG IV. — Raspored za primjenu ove Uredbe u odnosu na homologaciju tipa
- PRILOG V. (A) — ►**CI** Postupci ispitivanja i zahtjevi za učinak na okoliš ◄
- PRILOG V. (B) — Primjena zahtjeva za ispitivanje utjecaja na okoliš za homologaciju i proširenja
- PRILOG VI. — Granične vrijednosti emisije onečišćujućih tvari, granične vrijednosti sustava OBD-a i granične vrijednosti razine buke za homologaciju tipa i sukladnost proizvodnje
- (A) Granične vrijednosti emisija iz ispušne cijevi nakon pokretanja hladnog motora
- (B) Granične vrijednosti emisija ugrađenog sustava dijagnostike
- (C) Granične vrijednosti emisija isparavanjem
- (D) Granične vrijednosti razine buke – Euro 4 i Euro 5
- PRILOG VII. — Trajnost naprava za nadzor onečišćenja
- PRILOG VIII. — Dodatni zahtjevi za funkcionalnu sigurnost⁽²¹⁾
- PRILOG IX. — Korelacijska tablica

PRILOG I.

Klasifikacija vozila

Kategorija	Naziv kategorije	Opći kriteriji za razvrstavanje
L1e–L7e	Sva vozila kategorije L	(1) duljina $\leq 4\,000$ mm ili $\leq 3\,000$ mm za vozilo L6e-B ili $\leq 3\,700$ mm za vozilo L7e-C, i (2) širina $\leq 2\,000$ mm ili $\leq 1\,000$ mm za vozilo L1e ili $\leq 1\,500$ mm za vozilo L6e-B ili L7e-C i (3) visina $\leq 2\,500$ mm i
Kategorija	Naziv kategorije	Opći kriteriji za razvrstavanje
L1e	Lako motorno vozilo na dva kotača	(4) dva kotača i motorni pogon u skladu s člankom 4. stavkom 3. i (5) kapacitet motora ≤ 50 cm ³ , ako je dio konfiguracije pogona vozila motor s unutarnjim izgaranjem s vanjskim izvorom paljenja, i (6) najveća konstrukcijski određena brzina vozila ≤ 45 km/h i (7) najveća trajna nazivna ili neto snaga ⁽¹⁾ $\leq 4\,000$ W i (8) najveća masa= tehnički dozvoljena masa prema podacima proizvođača i
Potkategorije	Naziv potkategorije	Dodatni kriteriji za razvrstavanje u potkategorije
L1e-A	Bicikl s pomoćnim motorom	(9) bicikli, konstruirani za uporabu pedala, opremljeni pomoćnim pogonom, čija je glavna namjena pomoći pri pogonu na pedale, i (10) izlazna snaga pomoćnog pogona se smanjuje pri brzini vozila ≤ 25 km/h i (11) najveća trajna nazivna ili neto snaga ⁽¹⁾ $\leq 1\,000$ W i (12) bicikl s motorom s tri ili četiri kotača, koji ispunjava posebne dodatne kriterije za razvrstavanje u potkategorije od (9) do (11) smatra se tehnički ekvivalentom vozilu L1e-A na dva kotača.
L1e-B	Moped na dva kotača	(9) sva druga vozila kategorije L1e, koje nije moguće razvrstati u skladu s kriterijima od (9) do (12) za vozilo L1e-A.

▼B

Kategorija	Naziv kategorije	Opći kriteriji za razvrstavanje
L2e	Moped na tri kotača	(4) tri kotača i motorni pogon u skladu s člankom 4. stavkom 3. (5) kapacitet motora $\leq 50 \text{ cm}^3$, ako je dio konfiguracije pogona vozila motor s unutarnjim izgaranjem s vanjskim izvorom paljenja, i (6) najveća konstrukcijski određena brzina vozila $\leq 45 \text{ km/h}$ i (7) najveća trajna nazivna ili neto snaga $(^1) \leq 4\,000 \text{ W}$ i (8) masa vozila u voznom stanju, $\leq 270 \text{ kg}$ i (9) opremljen najviše dvama sjedalima, uključujući sjedalo vozača, i
Potkategorije	Naziv potkategorije	Dodatni kriteriji za razvrstavanje u potkategorije
L2e-P	Moped na tri kotača za prijevoz putnika	(10) vozilo L2e osim vozila koja ispunjavaju posebne kriterije za razvrstavanje kao vozilo L2e-U.
L2e-U	Moped na tri kotača za gospodarske svrhe	(10) isključivo konstruiran za prijevoz robe s otvorenom ili zatvorenom, pretežno ravnom i vodoravnom površinom za utovar, koji ispunjava sljedeće kriterije: (a) $\text{duljina}_{\text{površina za utovar}} \times \text{širina}_{\text{površina za utovar}} \geq 0,3 \times \text{duljina}_{\text{vozilo}} \times \text{najveća širina}_{\text{vozilo}}$ ili (b) površina za utovar, kako je određena gore, koja se upotrebljava za ugradnju strojeva i/ili opreme, i (c) konstruirano s površinom za utovar, koja je pregradom jasno odvojena od prostora za putnike, i (d) površina za utovar može prenositi najmanju zapreminu koja odgovara kocki sa stranicom od 600 mm.

▼B

Kategorija	Naziv kategorije	Opći kriteriji za razvrstavanje
L3e ⁽²⁾	Motocikl na dva kotača	(4) dva kotača i motorni pogon u skladu s člankom 4. stavkom 3., i (5) najveća masa= tehnički dozvoljena masa prema podacima proizvođača, i (6) vozilo na dva kotača ne može biti razvrstano kao vozilo kategorije L1e.
Potkategorije	Naziv potkategorije	Dodatni kriteriji za razvrstavanje u potkategorije
L3e-A1	Motocikl male snage	(7) kapacitet motora $\leq 125 \text{ cm}^3$, i (8) najveća trajna nazivna ili neto snaga ⁽¹⁾ $\leq 11 \text{ kW}$ i (9) omjer snaga ⁽¹⁾ /težina $0,1 \text{ kW/kg}$.
L2e-A2	Motocikl srednje snage	(7) najveća trajna nazivna ili neto snaga ⁽¹⁾ $\leq 35 \text{ kW}$ i (8) omjer snaga ⁽¹⁾ /težina $0,2 \text{ kW/kg}$, i (9) nije izrađen od vozila opremljenog motorom s više od dvaput većom snagom ⁽¹⁾ , i (10) vozilo L3e koje se ne može razvrstati prema dodatnim kriterijima (7), (8) i (9) vozila L3e-A1 za razvrstavanje u potkategorije.
L3e-A3	Motocikl velike snage	(7) sva druga vozila L3e, koje nije moguće razvrstati u skladu s kriterijima za razvrstavanje vozila L3e-A1 ili L3e-A2.

▼B

Potpotkategorija	Naziv potpotkategorije	Dodatni kriteriji za razvrstavanje u potpotkategorije osim kriterija za razvrstavanje u potkategorije vozila L3e-A1, L3e-A2 ili L3e-A3
L3e-AxE (x = 1, 2 ili 3)	Motocikli Enduro	(a) visina sjedala ≥ 900 mm i (b) najmanja udaljenost od tla ≥ 310 mm i (c) ukupni omjer prijenosa u najvišem stupnju prijenosa (primarni omjer prijenosa \times sekundarni omjer prijenosa u najvišem stupnju prijenosa \times konačni prijenosni omjer pogona) $\geq 6,0$ i (d) masa u voznom stanju plus masa pogonskog akumulatora u slučaju električnog ili hibridnog pogona ≤ 140 kg i (e) nema sjedala za putnika.
L3e-AxT (x = 1, 2 ili 3)	Motocikli Trial	(a) visina sjedala ≤ 700 mm i (b) najmanja udaljenost od tla ≥ 280 mm i (c) kapacitet spremnika za gorivo ≤ 4 litre, i (d) ukupni omjer prijenosa u najvišem stupnju prijenosa (primarni omjer prijenosa \times sekundarni omjer prijenosa u najvišem stupnju prijenosa \times konačni prijenosni omjer pogona) $\geq 7,5$ i (e) masa u voznom stanju ≤ 100 kg i (f) nema sjedala za putnika.
Kategorija	Naziv kategorije	Opći kriteriji za razvrstavanje
L4e	Motocikl na dva kotača s bočnom prikolicom	(4) osnovno vozilo na motorni pogon, koje ispunjava kriterije za razvrstavanje u kategoriju i potkategorije vozila L3e, i (5) osnovno vozilo na motorni pogon opremljeno jednom bočnom prikolicom, i (6) s najviše četiri sjedala uključujući vozača na motociklu s bočnom prikolicom, i (7) najviše dva sjedala za putnike u bočnoj prikolici, i (8) najveća masa= tehnički dozvoljena masa prema podacima proizvođača.

▼B

Kategorija	Naziv kategorije	Opći kriteriji za razvrstavanje
L5e	Motorni tricikl	(4) tri kotača i motorni pogon u skladu s člankom 4. stavkom 3., i (5) masa u voznom stanju $\leq 1\ 000$ kg, i (6) vozilo na tri kotača koje ne može biti razvrstano kao vozilo L2a, i
Potkategorije	Naziv potkategorije	Dodatni kriteriji za razvrstavanje u potkategorije
L5e-A	Tricikl	(7) vozilo L5e drukčije od onih koja ispunjavaju posebne kriterije za razvrstavanje za vozilo L5e-B, i (8) s najviše pet sjedala uključujući sjedalo vozača.
L5e-B	Teretni tricikl	(7) konstruiran kao vozilo za gospodarsku uporabu koje je značajno po zatvorenom vozačkom i putničkom prostoru, dostupnom s najviše tri strane, i (8) opremljeno najviše dvama sjedalima uključujući sjedalo vozača, i (9) isključivo konstruirano za prijevoz robe s otvorenom ili zatvorenom, pretežno ravnom i vodoravnom površinom za utovar, koje ispunjava sljedeće kriterije: (a) $duljina_{površina\ za\ utovar} \times širina_{površina\ za\ utovar} \geq 0,3 \times duljina_{vozilo} \times najveća\ širina_{vozilo}$ ili (b) površina za utovar, kako je određena gore, koja se upotrebljava za ugradnju strojeva i/ili opreme, i (c) konstruirano s površinom za utovar, koja je pregradom jasno odvojena od prostora za putnike, i (d) površina za utovar može prenositi najmanju zapreminu koja odgovara kocki sa stranicom od 600 mm.

▼B

Kategorija	Naziv kategorije	Opći kriteriji za razvrstavanje
L6e	Laki četverocikl	(4) četiri kotača i motorni pogon u skladu s člankom 4. stavkom 3., i (5) najveća konstrukcijski određena brzina vozila ≤ 45 km/h, i (6) masa vozila u voznom stanju, ≤ 425 kg, i (7) kapacitet motora ≤ 50 cm ³ , ako je motor s unutarnjim izgaranjem s vanjskim izvorom paljenja kapaciteta ≤ 500 c m ³ dio konfiguracije pogona vozila, i (8) opremljen najviše dvama sjedalima, uključujući sjedalo vozača, i
Potkategorije	Naziv potkategorije	Dodatni kriteriji za razvrstavanje u potkategorije
L6e-A	Laki cestovni četverocikl	(9) vozilo L6e koje ne ispunjava posebne zahtjeve za razvrstavanje za vozilo L6e-B, i (10) najveća trajna nazivna ili neto snaga ⁽¹⁾ $\leq 4\,000$ W.
L6e-B	Laki poluzatvoreni četverocikl	(9) zatvoren prostor za vozača i putnike dostupan s najviše tri strane, i (10) najveća trajna nazivna ili neto snaga ⁽¹⁾ $\leq 6\,000$ W, i
Potpotkategorija	Naziv potpotkategorije	Dodatni kriteriji za razvrstavanje u potpotkategorije osim kriterija za potkategoriju vozila L6e-BU
L6e-BP	Laki poluzatvoreni četverocikl za prijevoz putnika	(11) vozilo L6e-B uglavnom konstruirano za prijevoz putnika i (12) vozilo L6e-B drukčije od onih koja ispunjavaju posebne kriterije za razvrstavanje za vozilo L6e-BU.
L6e-BU	Laki poluzatvoreni četverocikl za prijevoz robe	(11) isključivo konstruirano za prijevoz robe s otvorenom ili zatvorenom, pretežno ravnom i vodoravnom površinom za utovar, koje ispunjava sljedeće kriterije: (a) $duljina_{površina\ za\ utovar} \times širina_{površina\ za\ utovar} \geq 0,3 \times duljina_{vozilo} \times najveća\ širina_{vozilo}$ ili (b) površina za utovar, kako je određena gore, koja se upotrebljava za ugradnju strojeva i/ili opreme, i (c) konstruirano s površinom za utovar, koja je pregradom jasno odvojena od prostora za putnike, i (d) površina za utovar može prenositi najmanju zapreminu koja odgovara kocki sa stranicom od 600 mm.

▼B

Kategorija	Naziv kategorije	Opći kriteriji za razvrstavanje
L7e	Teški četverocikl	(4) četiri kotača i motorni pogon u skladu s člankom 4. stavkom 3., i (5) masa u voznom stanju: (a) ≤ 450 kg za prijevoz putnika; (b) ≤ 600 kg za prijevoz robe. i (6) vozilo L7e koje ne može biti razvrstano kao vozilo L6e, i
Potkategorija	Naziv potkategorije	Dodatni kriteriji za razvrstavanje u potkategoriju
L7e-A	Teški cestovni četverocikl	(7) vozilo L7e koje ne ispunjava posebne zahtjeve za razvrstavanje za vozilo L7e-B ili L7e-C i (8) vozilo konstruirano samo za prijevoz putnika i (9) najveća trajna nazivna ili neto snaga ⁽¹⁾ ≤ 15 kW, i
Potpotkategorije	Naziv potpotkategorije	Dodatni kriteriji za razvrstavanje u potpotkategoriju
L7e-A1	Teški cestovni četverocikl A1	(10) najviše dva široka sjedala u obliku sedla uključujući sjedalo za vozača, i (11) volan za upravljanje.
L7e-A2	Teški cestovni četverocikl A2	(10) vozilo L7e-A koje ne ispunjava posebne zahtjeve za razvrstavanje za vozilo L7e-A1 i (11) najviše dva široka sjedala u obliku sedla uključujući sjedalo za vozača.
Potkategorija	Naziv potkategorije	Dodatni kriteriji za razvrstavanje u potkategoriju
L7e-B	Teški terenski četverocikl	(7) vozilo L7e koje ne ispunjava posebne zahtjeve za razvrstavanje za vozilo L7e-C, i (8) zračnost od tla ≥ 180 mm, i
Potpotkategorije	Naziv potpotkategorije	Dodatni kriteriji za razvrstavanje u potkategoriju
L7e-B1	Terenski četverocikl	(9) najviše dva široka sjedala u obliku sedla uključujući sjedalo za vozača, i (10) opremljeno volanom za upravljanje, i (11) najveća konstrukcijski određena brzina ≤ 90 km/h, i (12) omjer razmaka osovina i zračnosti od tla ≤ 6 .
L7e-B2	<i>Buggy</i> s usporedno namještenim sjedalima	(9) vozilo L7e-B, koje nije vozilo L7e-B1, i (10) najviše dva široka sjedala u obliku sedla od kojih su dva postavljena usporedno, uključujući sjedalo za vozača, i (11) najveća trajna nazivna ili neto snaga ⁽¹⁾ ≤ 15 kW, i (12) omjer razmaka osovina i zračnosti od tla ≤ 8 .

▼B

Potkategorija	Naziv potkategorije	Dodatni kriteriji za razvrstavanje u potkategoriju
L7e-C	Teški poluzatvoreni četverocikl	(7) vozilo L7e koje ne ispunjava posebne zahtjeve za razvrstavanje za vozilo L7e-B, i (8) najveća trajna nazivna ili neto snaga ⁽¹⁾ ≤ 15 kW, i (9) najveća konstrukcijski određena brzina ≤ 90 km/h, i (10) zatvoren prostor za vozača i putnike dostupan s najviše tri strane, i
Potpotkategorije	Naziv potpotkategorije	Dodatni kriteriji za razvrstavanje u potpotkategorije osim kriterija za potkategoriju vozila L7e-C
L7e-CP	Teški poluzatvoreni četverocikl za prijevoz putnika	(11) vozilo L7e-C koje ne ispunjava posebne zahtjeve za razvrstavanje za vozilo L7e-C, i (12) najviše četiri sjedala koja nemaju oblik sedla uključujući sjedalo za vozača.
L7e-CU	Teški poluzatvoreni četverocikl za prijevoz robe	(11) isključivo konstruirano za prijevoz robe s otvorenom ili zatvorenom, pretežno ravnom i vodoravnom površinom za utovar, koje ispunjava sljedeće kriterije: (a) $duljina_{površina\ za\ utovar} \times širina_{površina\ za\ utovar} \geq 0,3 \times duljina_{vozilo} \times najveća\ širina_{vozilo}$ ili (b) površina za utovar, kako je određena gore, koja se upotrebljava za ugradnju strojeva i/ili opreme, i (c) konstruirano s površinom za utovar, koja je pregradom jasno odvojena od prostora za putnike, i (d) površina za utovar može prenositi najmanju zapreminu koja odgovara kocki sa stranicom od 600 mm, i (12) najviše dva sjedala koja nemaju oblik sedla uključujući sjedalo za vozača.

Napomena: Vidjeti pojašnjenja priloga na kraju Priloga VIII.

▼B

PRILOG II.

Detaljan popis zahtjeva za potrebe EU homologacije tipa vozila ⁽³⁾

Br.	Članak	Predmet	Upućivanje na regulatorni akt	Kategorije vozila											
				L1e-A	L1e-B	L2e	L3e	L4e	L5e-A	L5e-B	L6e-A	L6e-B	L7e-A	L7e-B	L7e-C
▼ <u>C1</u>		A ZAHTJEVI ZA UČINAK NA OKOLIŠ I UČINAK POGONA													
▼ <u>B</u>															
1	23 & 24	postupci ispitivanja okoliša u odnosu na emisije ispušnih plinova, emisije isparavanjem, emisije stakleničkih plinova, potrošnju goriva i referentna goriva		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2		najveća konstrukcijski određena brzina, najveća stalna ukupna pogonska snaga motora		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3		postupci ispitivanja koji se odnose na buku		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

▼B

Br.	Članak	Predmet	Upućivanje na regulatorni akt	Kategorije vozila														
				L1e-A	L1e-B	L2e	L3e	L4e	L5e-A	L5e-B	L6e-A	L6e-B	L7e-A1	L7e-A2	L7e-B1	L7e-B2	L7e-C	
B	ZAHTJEVI ZA FUNKCIONALNU SIGURNOST VOZILA																	
1	22	zvučno upozorne naprave		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
2		kočenje, uključujući protublokirajuće i kombinirane sustave kočenja	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3		električna sigurnost	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4		izjava proizvođača o zahtjevima s obzirom na ispitivanja izdržljivosti sustava funkcionalne sigurnosti, dijelova i opreme	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5		naprave za zaštitu od prednjeg i stražnjeg podlijetanja			IF			IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF
6		zaštitna stakla, naprave za brisanje i pranje vjetrobranskog stakla		IF	IF	IF	IF	IF	X	IF	X	IF	IF	IF	IF	IF	IF	X
7		naprave za upravljanje kojima upravlja vozač, uključujući oznake za upravljanje i kontrolne i pokazne svjetiljke		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8		ugradnja naprava za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju, uključujući automatsko uključivanje osvjetljenja	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
9		vidljivost iza vozila		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
10		sigurnosna konstrukcija pri prevrtanju															X	
11		sidrišta sigurnosnih pojasa i sigurnosi pojasi			IF					X	IF	IF	IF	X		X	X	
12		sjedeca mjesta (sedla i sjedala)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

▼B

Br.	Članak	Predmet	Upućivanje na regulatorni akt	Kategorije vozila													
				L1e-A	L1e-B	L2e	L3e	L4e	L5e-A	L5e-B	L6e-A	L6e-B	L7e-A1	L7e-A2	L7e-B1	L7e-B2	L7e-C
13		upravljivost, vožnja u zavojima i zaokretanje		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
14		ugradnja guma		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
15		pločica s ograničenjem brzine vozila i mjesto postavljanja na vozilo				IF				IF	IF	IF	IF	IF	X	X	IF
16		zaštita putnika u vozilu, uključujući unutarnju opremljenost, naslone za glavu i vrata vozila				IF			IF	IF	IF	IF		IF		IF	IF
17		najveća trajna nazivna ili neto snaga i/ili konstrukcijski određena brzina vozila		X	X	X	IF	IF			X	X	X	X	X	X	X
18		cjelovitost konstrukcije vozila		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

▼B

Br.	Članak	Predmet	Upućivanje na regulatorni akt	Kategorije vozila													
				L1e-A	L1e-B	L2e	L3e	L4e	L5e-A	L5e-B	L6e-A	L6e-B	L7e-A1	L7e-A2	L7e-B1	L7e-B2	L7e-C

▼C1

C1 ZAHTJEVI ZA KONSTRUKCIJU I OPĆI ZAHTJEVI ZA HOMOLOGACIJU VOZILA

▼B

1	20	mjere protiv nedozvoljenih preinaka		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	25	pripreme za homologacijske postupke		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	33	zahtjevi za sukladnost proizvodnje		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	18	naprave za spajanje i pričvršćivanje		IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF
5	18	naprave za sprečavanje neovlaštene uporabe		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6	18	elektromagnetska kompatibilnost (EMC)		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
7	18	vanjske izbočine		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8	18	pohranjivanje goriva		IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF	IF
9	18	platforme za utovar				IF				X		IF			IF	IF	IF
10	18	mase i dimenzije		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
11	21	ugrađeni sustavi dijagnostike					X	X	X	X	► <u>M2</u> — ◀	► <u>M2</u> — ◀	X	X	X	X	X
12	18	rukohvati i oslonci za stopala za putnike			X	IF	IF	IF	IF	IF	X		IF	IF	IF	IF	
13	18	položaj za postavljanje registarske pločice		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
14	18	informacije o popravku i održavanju		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
15	18	stalci		X	X		X										

▼B

Br.	Članak	Predmet	Upućivanje na regulatorni akt	Kategorije vozila													
				L1e-A	L1e-B	L2e	L3e	L4e	L5e-A	L5e-B	L6e-A	L6e-B	L7e-A1	L7e-A2	L7e-B1	L7e-B2	L7e-C
C2		ZAHTJEVI ZA TEHNIČKE SLUŽBE															
16	65	standardi radnog učinka i ocjenjivanje tehničkih služba															

Napomena: Vidjeti pojašnjenja priloga na kraju Priloga VIII.

PRILOG III.

Ograničenja za male serije

(pot)kategorija vozila	Naziv (pot)kategorije vozila	Male serije (za svaki tip broj jedinica koje se puste u promet, registriraju i stave u uporabu na godinu)
L1e-A	Bicikl s pomoćnim motorom	50
L1e-B	Moped na dva kotača	
L2e	Moped na tri kotača	
L3e	Motocikl na dva kotača	75
L4e	Motocikl na dva kotača s bočnom prikolicom	150
L5e-A	Tricikl	75
L5e-B	Teretni tricikl	150
L6e-A	Laki cestovni četverocikl	30
L6e-B	Laki poluzatvoreni četverocikl	150
L7e-A	Teški cestovni četverocikl	30
L7e-B	Teški terenski četverocikl	50
L7e-C	Teški poluzatvoreni četverocikl	150

PRILOG IV.

Raspored za primjenu ove Uredbe u odnosu na homologaciju

Točka	Opis	(pot)kategorija	Novi tipovi vozila obvezno	Postojeći tipovi vozila obvezno	Zadnji datum registracije sukladnih vozila
1.	Primjena delegiranog akta o zahtjevima za učinak na okoliš i učinak propulzije, točke, kako su navedene u Prilogu II.(A)				
1.1	Ispitivanje tipa I., emisije iz ispušne cijevi nakon pokretanja hladnog motora	—	—	—	—
1.1.1	Ispitni ciklus	—	—	—	—
1.1.1.1	Ispitivanje tipa I., ispitni ciklus ECE R 47	L1e, L2e, L6e	1.1.2017.	1.1.2018.	31.12.2020.
1.1.1.2	Ispitivanje tipa I., ECE R 40 (s dodatnim ciklusom gradske vožnje, ako je primjenljivo)	L5e-B, L7e-B, L7e-C	1.1.2016.	1.1.2017.	31.12.2020.
1.1.1.3	Ispitivanje tipa I., WMTC, faza 2.	L3e, L4e, L5e-A, L7e-A	1.1.2016.	1.1.2017.	31.12.2020.
1.1.1.4	Ispitivanje tipa I., ispitni ciklus koji se temelji na revidiranom WMTC	L1e – L7e	1.1.2020.	1.1.2021.	
1.1.2	Ispitivanje tipa I., granične vrijednosti emisije iz ispušne cijevi		—	—	—
▼ <u>M2</u>					
1.1.2.1	Euro 4: Prilog VI. A1	L1e, L2e, L6e	1.1.2017.	1.1.2018.	31.12.2020.; za L2e-U i L6e-B: 31.12.2024.
1.1.2.2	Euro 4: Prilog VI. A1	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016.	1.1.2017.	31.12.2020.; za L3e-AxE i L3e-AxT 31.12.2024.
1.1.2.3	Euro 5: Prilog VI. A2	L1e-L7e	1.1.2020.; za L2e-U, L3e-AxE, L3e-AxT i L6e-B: 1.1.2024.	1.1.2021.; za L2e-U, L3e-AxE, L3e-AxT i L6e-B: 1.1.2025.	
▼ <u>B</u>					
1.2	Ispitivanje tipa II., ispitivanje emisija (pri povišenoj brzini vrtnje) u praznom hodu/ pri slobodnom ubrzanju				
1.2.1	Ispitivanje tipa II., ispitivanje emisija (pri povišenoj brzini vrtnje) u praznom hodu/ pri slobodnom ubrzanju	L1e, L2e, L6e	1.1.2017.	1.1.2018.	
1.2.2	Ispitivanje tipa II., ispitivanje emisija (pri povišenoj brzini vrtnje) u praznom hodu/ pri slobodnom ubrzanju	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016.	1.1.2017.	
1.3	Ispitivanje tipa III., bez emisija iz kućišta koljenastog vratila				
1.3.1	Ispitivanje tipa III., bez emisija iz kućišta koljenastog vratila	L1e, L2e, L6e	1.1.2017.	1.1.2018.	
1.3.2	Ispitivanje tipa III., bez emisija iz kućišta koljenastog vratila	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016.	1.1.2017.	

▼B

Točka	Opis	(pot)kategorija	Novi tipovi vozila obvezno	Postojeći tipovi vozila obvezno	Zadnji datum registracije sukladnih vozila
1.4	Ispitivanje tipa IV., emisije isparavanjem		—	—	—
1.4.1	Ispitivanje propusnosti spremnika za gorivo	L1e, L2e, L6e	1.1.2017.	1.1.2017.	
1.4.2	Ispitivanje propusnosti spremnika za gorivo	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016.	1.1.2016.	
1.4.3	Postupak ispitivanje SHED		1.1.2016.	1.1.2017.	
1.4.4	Postupak ispitivanje SHED		1.1.2017.	1.1.2018.	
1.4.5	Granične vrijednosti ispitivanja SHED, Prilog VI. (C1)	L3e, L4e, L5e-A, L7e-A	1.1.2016.	1.1.2017.	31.12.2020.
1.4.6	Granične vrijednosti ispitivanja SHED, Prilog VI. (C1)	L6e-A	1.1.2017.	1.1.2018.	31.12.2020.
1.4.7	Ispitivanje SHED ili ispitivanje propusnosti, ovisno o rezultatima studije iz članka 23. stavaka 4. i 5.	L1e-A, L1e-B, L2e, L5e-B, L6e-B, L7e-B, L7e-C	1.1.2020.	1.1.2021.	
1.4.8	Granične vrijednosti ispitivanja SHED, Prilog VI. (C2), ovisno o rezultatima studije iz članka 23. stavaka 4. i 5.	L1e-L7e	1.1.2020.	1.1.2021.	
1.5	Ispitivanje tipa V., ispitivanje trajnosti ⁽³⁾				
1.5.1	Euro 4, broj prijedehnih kilometara za određivanje trajnosti, prilozi VII. (A) i (B)	L1e, L2e, L6e	1.1.2017.	1.1.2018.	31.12.2020.
1.5.2	Euro 4, broj prijedehnih kilometara za određivanje trajnosti, prilozi VII. (A) i (B)	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016.	1.1.2017.	31.12.2020.
1.5.3	Euro 5, broj prijedehnih kilometara za određivanje trajnosti, prilozi VII. (A) i (B)	L1e-L7e	1.1.2020.	1.1.2021.	
1.6	Ispitivanje tipa VI. nije bilo dodijeljeno	—	—	—	—
1.7	Ispitivanje tipa VII., određivanje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova/potrošnji goriva ili energije			—	
1.7.1	Ispitivanje tipa VII., određivanje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova/potrošnji goriva ili energije	L1e, L2e, L6e	1.1.2017.	1.1.2018.	
1.7.2	Ispitivanje tipa VII., određivanje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova/potrošnji goriva ili energije	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016.	1.1.2017.	
1.8	Ispitivanje tipa VIII., OBD, ispitivanje učinka na okoliš		—	—	

▼ **B**▼ **M2**

Točka	Opis	(pot)kategorija	Novi tipovi vozila obvezno	Postojeći tipovi vozila obvezno	Zadnji datum registracije sukladnih vozila
1.8.1	OBD-I, zahtjevi za funkcionalnost	L3e, L4e, L5e-A, L7e-A	1.1.2016.	1.1.2017.	31.12.2020.
	OBD-I, postupak ispitivanja učinka na okoliš (ispitivanje tipa VIII.)				
	OBD-I, postupak ispitivanja učinka na okoliš – granične vrijednosti, Prilog VI. (B1)				
1.8.2	OBD-I, zahtjevi za funkcionalnost, uključujući svaki način rada koji znatno smanjuje zakretni moment motora	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2020.	1.1.2021.	31.12.2024.
	OBD-I, postupak ispitivanja učinka na okoliš (ispitivanje tipa VIII.)				
	OBD-I, postupak ispitivanja učinka na okoliš – granične vrijednosti, Prilog VI. (B1)				
1.8.3	OBD-I, zahtjevi za funkcionalnost, uključujući svaki način rada koji znatno smanjuje zakretni moment motora	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2024.	1.1.2025.	
	OBD-I, postupak ispitivanja učinka na okoliš (ispitivanje tipa VIII.)				
	OBD-I, postupak ispitivanja učinka na okoliš – granične vrijednosti, Prilog VI. (B2)				
1.8.4	OBD-II, zahtjevi za funkcionalnost osim nadzora katalizatora	L3e (osim L3e-AxE i L3e-AxT), L4e, L5e-A, L7e-A	1.1.2020.	1.1.2021.	31.12.2024.
	OBD-II, postupci ispitivanja učinka na okoliš (ispitivanje tipa VIII.)				
	OBD-II, postupak ispitivanja učinka na okoliš – granične vrijednosti, Prilog VI. (B1)				
1.8.5	OBD-II, zahtjevi za funkcionalnost	L3e (osim L3e-AxE i L3e-AxT), L4e, L5e-A, L7e-A	1.1.2024.	1.1.2025.	
	OBD-II, postupci ispitivanja učinka na okoliš (ispitivanje tipa VIII.)				
	OBD-II, postupak ispitivanja učinka na okoliš – granične vrijednosti, Prilog VI. (B2)				

▼ B

Točka	Opis	(pot)kategorija	Novi tipovi vozila obvezno	Postojeći tipovi vozila obvezno	Zadnji datum registracije sukladnih vozila
1.9	Ispitivanje tipa IX, razina buke ⁽³⁾				
▼ M2					
1.9.1	Postupak ispitivanja razine buke i granične vrijednosti, Prilog VI. (D)	L1e, L2e, L6e	1.1.2017.	1.1.2018.	
1.9.2	Postupak ispitivanja razine buke i granične vrijednosti ⁽³⁾ , Prilog VI. (D)	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016.	1.1.2017.	
▼ B					
1.9.3	Pravilnici UNECE br. 9, 41, 63, 92 i granične vrijednosti Priloga VI. (D)	L1e-L7e			
▼ M2					
1.9.4	Pravilnici UNECE-a br. 9, 41, 63, 92 i povezane nove granične vrijednosti koje predloži Komisija	L1e – L7e			
▼ B					
1.10	Ispitivanja učinkovitosti pogona i zahtjevi za njegovu učinkovitost u odnosu na najveću konstrukcijski određenu brzinu vozila, najveći zakretni moment, najveću trajnu nazivnu ili neto snagu i najveću vršnu snagu				
1.10.1	Ispitivanja učinkovitosti pogona i zahtjevi za njegovu učinkovitost	L1e, L2e, L6e	1.1.2017.	1.1.2018.	
1.10.2	Ispitivanja učinkovitosti pogona i zahtjevi za njegovu učinkovitost	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016.	1.1.2017.	

▼ **B**

Točka	Opis	(pot)kategorija	Novi tipovi vozila obvezno	Postojeći tipovi vozila obvezno	Zadnji datum registracije sukladnih vozila
2.	Primjena delegiranog akta o zahtjevima za funkcionalnu sigurnost vozila, točke, kako su navedene u Prilogu II.(B) ⁽³⁾				
2.1	Primjena delegiranog akta o zahtjevima za funkcionalnu sigurnost vozila, točke, kako su navedene u Prilogu II.(B) ⁽³⁾	L1e, L2e, L6e	1.1.2017.	1.1.2018.	
2.2	Primjena delegiranog akta o zahtjevima za funkcionalnu sigurnost vozila, točke, kako su navedene u Prilogu II.(B) ⁽³⁾	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016.	1.1.2017.	
2.3	Prilog VIII., poboljšane sigurnosne naprave ⁽³⁾		—	—	
2.3.1	Automatsko uključivanje svjetala	L1e-L7e	1.1.2016.	1.1.2016.	
2.3.2	Naprava za sigurnu vožnju u zavojevima (diferencijal ili jednakovrijedna naprava)	L1e-L7e	1.1.2016.	1.1.2017.	
2.3.3	Napredni sustavi kočenja, obvezna ugradnja	L3e	1.1.2016.	1.1.2017.	—

▼B

Točka	Opis	(pot)kategorija	Novi tipovi vozila obvezno	Postojeći tipovi vozila obvezno	Zadnji datum registracije sukladnih vozila
3.	Primjena delegiranog akta o zahtjevima za konstrukciju vozila, točke, kako su navedene u ► <u>C1</u> Prilogu II.(C1) ⁽³⁾ ◀				
3.1	Primjena delegiranog akta o zahtjevima za konstrukciju vozila, točke, kako su navedene u ► <u>C1</u> Prilogu II.(C1) ⁽³⁾ ◀	L1e, L2e, L6e	1.1.2017.	1.1.2018.	
3.2	Primjena delegiranog akta o zahtjevima za konstrukciju vozila, točke, kako su navedene u ► <u>C1</u> Prilogu II.(C1) ⁽³⁾ ◀	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016.	1.1.2017.	

▼B

Točka	Opis	(pot)kategorija	Novi tipovi vozila obvezno	Postojeći tipovi vozila obvezno	Zadnji datum registracije sukladnih vozila
4.	Primjena provedbenog akta o administrativnim zahtjevima				
4.1	Primjena provedbenog akta o administrativnim zahtjevima	L1e, L2e, L6e	1.1.2017.	1.1.2018.	
4.2	Primjena provedbenog akta o administrativnim zahtjevima	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016.	1.1.2017.	

Napomena: Vidjeti pojašnjenja priloga na kraju Priloga VIII.

▼ **B**

PRILOG V.

▼ **M1**(A) ► **CI** Postupci ispitivanja i zahtjevi za učinak na okoliš ◀

Vozila kategorije L mogu se homologirati samo ako ispunjavaju sljedeće zahtjeve zaštite okoliša:

Vrsta ispitivanja	Opis	Zahtjevi: granične vrijednosti	Kriteriji za dodatno razvrstavanje uz one iz članka 2. i Priloga I.	Zahtjevi: Ispitni postupci
I	Emisije iz ispušne cijevi vozila nakon hladnog starta	Prilog VI. (A)	Točka 4.3. Priloga II. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.	Prilog II. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.
II	— PI ili hibrid ⁽⁵⁾ opremljen s PI: emisije pri brzini vrtnje praznog hoda I pri povećanoj brzini vrtnje praznog hoda — CI ili hibrid s CI motorom: ispitivanje slobodnog ubrzanja	Direktiva 2009/40/EZ ⁽⁶⁾	Točka 4.3 Priloga II. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.	Prilog III. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.
III	Emisije plinova iz kućišta koljenastog vratila	Bez emisija, zatvoreno kućište koljenastog vratila. Emisije plinova iz kućišta koljenastog vratila ne smiju se tijekom životnog vijeka bilo kojeg vozila ispuštati izravno u okolnu atmosferu	Točka 3.2. Priloga XI. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.	Prilog IV. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.
IV	Emisije isparavanjem	Prilog VI. (C)	Točka 3.2. Priloga XI. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.	Prilog V. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.
V	Trajnost uređaja za kontrolu emisije	Prilozi VI. i VII.	SRC-LeCV: točka 2. Dodatka 1. Prilogu VI. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014. USA EPA AMA: točka 2.1. Dodatka 2. Prilogu VI. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.	Prilog VI. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.
VI	Nije utvrđeno ispitivanje tipa VI	Ne primjenjuje se	Ne primjenjuje se	Ne primjenjuje se

▼ **M1**

Vrsta ispitivanja	Opis	Zahtjevi: granične vrijednosti	Kriteriji za dodatno razvrstavanje uz one iz članka 2. i Priloga I.	Zahtjevi: Ispitni postupci
VII	Emisije CO ₂ , potrošnja goriva i/ili električne energije i električni raspon	Mjerenje I izvješćivanje, bez granične vrijednosti za potrebe homologiranja	Točka 4.3. Priloga II. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.	Prilog VII. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.
VIII	Ispitivanja utjecaja na okoliš OBD-a	Prilog VI. (B)	Točka 4.3. Priloga II. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.	Prilog VIII. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.
IX	Razina buke	Prilog VI. (D)	Kada UNECE-ovi pravilnici br. 9, 41., 63. Ili 92. zamijene zahtjeve EU-a iz delegiranog akta o zahtjevima za učinkovitost zaštite okoliša i pogonskog sklopa, kriteriji za (pod) razvrstavanje utvrđeni u tim UNECE-ovim pravilnicima (Prilog 6.) odabiru se s obzirom na ispitivanje tipa IX o ispitivanju razine buke.	Prilog IX. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 134/2014.

▼B

(B) Primjena ispitnih zahtjeva za učinak na okoliš za homologaciju i proširenja

	Vozila s motorom vanjskim izvorom paljenja (PI) uključujući hibridna vozila									Vozila s CI motorima uključujući hibride		Potpuno električna vozila ili vozila s pogonom na stlačeni zrak	Vozila s pogonom na vodikove gorive ćelije
	►C1 S jednom vrstom goriva ◀				S dvjema vrstama goriva			S prilagodljivim tipom goriva		S prilagodljivim tipom goriva	S jednom vrstom goriva		
	►C1 Benzin (E5) ◀	UNP	PP/biometan	H ₂	Benzin (E5)	Benzin (E5)	Benzin (E5)	Benzin (E5)	PP/biometan	Dizel (B5)	Dizel (B5)		
					UNP	PP/biometan	H ₂	Etanol (E85)	H ₂ NG	Biodizel			
Ispitivanje tipa I. ⁽¹⁹⁾	Da	Da	Da	Da	Da (oba goriva)	Da (oba goriva)	Da (oba goriva)	Da (oba goriva)	Da (oba goriva)	Da (samo B5)	Da	Ne	Ne
►M2 Ispitivanje tipa I. ⁽¹⁹⁾ masa krutih čestica (samo Euro 5) ◀	Da	Ne	Ne	Ne	Da (samo benzin)	Da (samo benzin)	Da (samo benzin)	Da (samo benzin)	Ne	Da (samo B5)	Da	Ne/Da za stlačeni zrak	Ne
Ispitivanje tipa II. ⁽¹⁹⁾ uključujući zacrnjenje dima, samo za CI motore	Da	Da	Da	Da	Da (oba goriva)	Da (oba goriva)	Da (samo benzin)	Da (oba goriva)	Da (PP/biometan)	Da (samo B5)	Da	Ne	Ne
Ispitivanje tipa III. ⁽¹⁹⁾	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Ne	Ne
Ispitivanje tipa IV. ⁽¹⁹⁾	Da	Ne	Ne	Ne	Da (samo benzin)	Da (samo benzin)	Da (samo benzin)	Da (samo benzin)	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne

▼B

	Vozila s motorom vanjskim izvorom paljenja (PI) uključujući hibridna vozila									Vozila s CI motorima uključujući hibride		Potpuno električna vozila ili vozila s pogonom na stlačeni zrak	Vozila s pogonom na vodikove gorive ćelije
	►C1 S jednom vrstom goriva ◀				S dvjema vrstama goriva			S prilagodljivim tipom goriva		S prilagodljivim tipom goriva	S jednom vrstom goriva		
	►C1 Benzin (E5) ◀	UNP	PP/biometan	H ₂	Benzin (E5)	Benzin (E5)	Benzin (E5)	Benzin (E5)	PP/biometan	Dizel (B5)	Dizel (B5)		
					UNP	PP/biometan	H ₂	Etanol (E85)	H ₂ NG	Biodizel			
Ispitivanje tipa V. ⁽¹⁹⁾	Da	Da	Da	Da	Da (samo benzin)	Da (samo benzin)	Da (samo benzin)	Da (samo benzin)	Da (samo PP/biometan)	Da (samo B5)	Da	Ne	Ne
Ispitivanje tipa VII. ⁽¹⁹⁾	Da	Da	Da	Da	Da (oba goriva)	Da (oba goriva)	Da (oba goriva)	Da (oba goriva)	Da (oba goriva)	Da (oba goriva)	Da	Da (samo potrošnja energije)	Da (samo potrošnja goriva)
Ispitivanje tipa VIII. ⁽¹⁹⁾	Da	Da	Da	Da	Da (samo benzin)	Da (samo benzin)	Da (samo benzin)	Da (samo benzin)	Da (samo PP/biometan)	Da (samo B5)	Da	Ne	Ne
Ispitivanje tipa IX. ⁽¹⁹⁾	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	►C1 Ne ₍₂₀₎ Da za stlačeni zrak ◀	►C1 Ne ₍₂₀₎ ◀

Napomena: Vidjeti pojašnjenja priloga na kraju Priloga VIII.

PRILOG VI.

Granične vrijednosti emisije onečišćujućih tvari, granične vrijednosti za OBD i granične vrijednosti razine buke za homologaciju tipa i potvrdu o sukladnosti proizvodnje

(A) Granične vrijednosti emisije iz ispušne cijevi nakon pokretanja hladnog motora

(A1) Euro 4

Kategorija vozila	Naziv kategorije vozila	Razred pogona	Razina Euro	Masa ugljičnog monoksida (CO)	Masa ukupnih ugljikovodika (THC)	Masa dušikovih oksida (NO _x)	Masa krutih čestica (PM)	Ispitni ciklus
				L ₁ (mg/km)	L ₂ (mg/km)	L ₃ (mg/km)	L ₄ (mg/km)	
L1e-A	Bicikl s pomoćnim motorom	PI/CI/hibrid	Euro 4	560	100	70		ECE R47
L1e-B	Moped na dva kotača	PI/CI/hibrid	Euro 4	1 000	630	170	—	ECE R47
L2e	Moped na tri kotača	PI/CI/hibrid	Euro 4	1 900	730	170	—	ECE R47
L3e L4e (7)	— Motocikl na dva kotača s bočnom prikolicom i bez nje	PI/PI/hibrid, v _{max} < 130 km/h	Euro 4	1 140	380	70	—	WMTC, faza 2
L5e-A L7e-A	— Tricikl — Teški cestovni četverocikl	PI/PI/hibrid, v _{max} ≥ 130 km/h	Euro 4	1 140	170	90	—	WMTC, faza 2
		CI/CI/hibrid	Euro 4	1 000	100	300	80 (8)	WMTC, faza 2
L5e-B	Teretni tricikl	PI/PI/hibrid	Euro 4	2 000	550	250	—	ECE R40
		CI/CI/hibrid	Euro 4	1 000	100	550	80 (8)	ECE R40
L6e-A L6e-B	Laki cestovni četverocikl Laki poluzatvoreni četverocikl	PI/P/hibrid	Euro 4	1 900	730	170		ECE R47
		CI/CI/hibrid	Euro 4	1 000	100	550	80 (8)	ECE R47
L7e-B L7e-C	Teški terenski četverocikl Teški poluzatvoreni četverocikl	PI/PI/hibrid	Euro 4	2 000	550	250	—	ECE R40
		CI/CI/hibrid	Euro 4	1 000	100	550	80 (8)	ECE R40

▼**B**

(A2) Euro 5

Kategorija vozila	Naziv kategorije vozila	Razred pogona	Razina Euro ⁽⁴⁾	Masa ugljičnog monoksida (CO)	Masa ukupnih ugljikovodika (THC)	Masa nemetanskih ugljikovodika (NMHC)	Masa dušikovih oksida (NO _x)	Masa krutih čestica (PM)	Ispitni ciklus
				L ₁ (mg/km)	L _{2A} (mg/km)	L ₂₈ (mg/km)	L ₃ (mg/km)	L ₄ (mg/km)	
L1e-A	Bicikl s pomoćnim motorom	PI/CI/hibrid	Euro 5	500	100	68	60	4,5 ⁽⁹⁾	Revidiran WMTC ⁽¹⁰⁾
L1e-B-L7e	Sva ostala vozila kategorije L	PI/PI/hibrid	Euro 5	1 000	100	68	60	4,5 ⁽⁹⁾	Revidiran WMTC
		CI/CI/hibrid		500	100	68	90	4,5	Revidiran WMTC

▼ **B**

(B) Sustav ugrađene dijagnostike, granične vrijednosti emisije

(B1) Euro 4, OBD-I

Kategorija vozila	Naziv kategorije vozila	Razred pogona	Razina Euro	Masa ugljičnog monoksida (CO)	Masa ukupnih ugljikovodika (THC)	Masa dušikovih oksida (NO _x)	Ispitni ciklus
				OT ₁ (mg/km)	OT ₂ (mg/km)	OT ₃ (mg/km)	
L3e ⁽⁵⁾ L4e ⁽⁷⁾ L5e-A L7e-A	— Motocikl na dva kotača s bočnom prikolicom i bez nje — Tricikl — Teški cestovni četverocikl	PI/PI/hibrid, v _{max} < 130 km/h PI/PI/hibrid, v _{max} ≥ 130 km/h CI/CI/hibrid	Euro 4	2 170 2 170 2 170	1 400 630 630	350 450 900	WMTC, faza 2 WMTC, faza 2 WMTC, faza 2

▼ **M2**▼ **B**(B2) Euro 5, OBD - I i OBD - II ⁽⁴⁾

Kategorija vozila	Naziv kategorije vozila	Razred pogona	Razina Euro	Masa ugljičnog monoksida (CO)	Masa nemetanskih ugljikovodika (NMHC)	Masa dušikovih oksida (NO _x)	Masa krutih čestica (PM)	Ispitni ciklus
				OT ₁ (mg/km)	OT ₂ (mg/km)	OT ₃ (mg/km)	OT ₄ (mg/km)	
► M2 L3e, L4e, L5e, L7e ◀	► M2 Sva vozila kategorije L osim kategorije L1e, L2e i L6e ◀	PI/PI/hibrid CI/CI/hibrid	Euro 5 Euro 5	1 900 1 900	250 320	300 540	50 50	Revidiran WMTC Revidiran WMTC

▼B

(C) Granične vrijednosti emisija isparavanjem

(C1) Euro 4

Kategorija vozila	Naziv kategorije vozila	Razred pogona	Razina Euro	Masa ukupnih ugljikovodika (THC) (mg/ispitivanje)	Ciklus ispitivanja
L3e L4e ⁽⁷⁾	Motocikl na dva kotača ⁽¹³⁾ s bočnom prikolicom i bez nje	PI ⁽¹¹⁾	Euro 4	2 000	SHED
L5e-A	Tricikl	PI ⁽¹¹⁾	Euro 4		
L6e-A	Laki cestovni četverocikl	PI ⁽¹¹⁾	Euro 4		
L7e-A	Teški cestovni četverocikl	PI ⁽¹¹⁾	Euro 4		

▼B

(C2) Euro 5

Kategorija vozila ⁽¹²⁾	Naziv kategorije vozila	Razred pogona	Razina Euro	Ispitivanje propusnosti (mg/m ² /dan)		Masa ukupnih ugljikovodika (THC) u ispitivanju SHED (mg/ispitivanje)
				Spremnik goriva	Cijevi za gorivo	Vozilo
L1e-A	Bicikl s pomoćnim motorom	PI ⁽¹¹⁾	Euro 5	1 500	15 000	1 500
L1e-B	Moped na dva kotača		Euro 5	1 500	15 000	1 500
L2e	Moped na tri kotača		Euro 5	1 500	15 000	1 500
L3e L4e ⁽⁷⁾	Motocikl na dva kotača s bočnom prikolicom i bez nje		Euro 5			1 500
L5e-A	Tricikl		Euro 5			1 500
L5e-B	Teretni tricikl		Euro 5	1 500	15 000	1 500
L6e-A	Laki cestovni četverocikl		Euro 5			1 500
L6e-B	Laki poluzatvoreni četverocikl		Euro 5	1 500	15 000	1 500
L7e-A	Teški cestovni četverocikl		Euro 5			1 500
L7e-B	Terenski četverocikl		Euro 5	1 500	15 000	1 500
L7e-C	Teški poluzatvoreni četverocikl		Euro 5	1 500	15 000	1 500

▼B

(D) Granične vrijednosti razine buke – Euro 4 i Euro 5

Kategorija vozila	Naziv kategorije vozila	►C1 Razina buke ⁽¹⁴⁾ Euro 4 dB(A) ◀	Ispitni postupak Euro 4 ⁽¹⁶⁾	Razina buke ⁽¹⁵⁾ Euro 5 dB(A)	Ispitni postupak Euro 5
L1e-A	Bicikl s pomoćnim motorom	►C1 63 ◀	Delegirani akt/Pravilnik UNECE br. 63		Pravilnik UNECE br. 63
L1e-B	Moped na dva kotača $v_{\max} \leq 25$ km/h	66			
	Moped na tri kotača $v_{\max} \leq 45$ km/h	71			
L2e	Moped na tri kotača	76	Delegirani akt/Pravilnik UNECE br. 9		Pravilnik UNECE br. 9
L3e	Motocikl na dva kotača Kapacitet motora ≤ 80 cm ³	75	Delegirani akt/Pravilnik UNECE br. 41		Pravilnik UNECE br. 41
	Motocikl na dva kotača 80 cm ³ < kapacitet motora ≤ 175 cm ³	77			
	Motocikl na dva kotača Kapacitet motora > 175 cm ³	80			
L4e	Motocikl na dva kotača s bočnom prikolicom	80	►C1 Delegirani akt/Pravilnik UNECE br. 9 ◀		►C1 Pravilnik UNECE br. 9 ◀
L5e-A	Tricikl	80	Delegirani akt/Pravilnik UNECE br. 9		Pravilnik UNECE br. 9
L5e-B	Teretni tricikl	80			
L6e-A	Laki cestovni četverocikl	80	Delegirani akt/ ►C1 Pravilnik UNECE br. 9 ◀		►C1 Pravilnik UNECE br. 9 ◀
L6e-B	Laki poluzatvoreni četverocikl	80	Delegirani akt/Pravilnik UNECE br. 9		Pravilnik UNECE br. 9
L7e-A	Teški cestovni četverocikl	80			
L7e-B	Teški terenski četverocikl	80			

▼B

Kategorija vozila	Naziv kategorije vozila	► <u>C1</u> Razina buke ⁽¹⁴⁾ Euro 4 dB(A) ◀	Ispitni postupak Euro 4 ⁽¹⁶⁾	Razina buke ⁽¹⁵⁾ Euro 5 dB(A)	Ispitni postupak Euro 5
L7e-C	Teški poluzatvoreni četverocikl	80			

Napomena: Vidjeti pojašnjenja priloga na kraju Priloga VIII.

PRILOG VII.

Trajnost naprava za nadzor onečišćenja

(A) Broj prijedanih kilometara za određivanje trajnosti kod vozila kategorije L

Kategorija vozila	Naziv kategorije vozila	Broj prijedanih kilometara za određivanje trajnosti (km) za Euro 4 i broj prijedanih kilometara za određivanje trajnosti ⁽⁴⁾ (km) za Euro 5
L1e-A L3e-AxT (x = 1, 2 ili 3)	— bicikl s pomoćnim motorom — motocikl Trial na dva kotača	5 500
L1e-B L2e L3e-AxE (x = 1, 2 ili 3) L6e-A L7e-B	— moped na dva kotača — moped na tri kotača — motocikl Enduro na tri kotača — laki cestovni četverocikl — teški terenski četverocikl	11 000
L3e L4e ⁽⁷⁾ L5e L6e-B L7e-C	— motocikl na dva kotača, s bočnom prikolicom i bez nje ($v_{\max} < 130$ km/h) — tricikl — laki poluzatvoreni četverocikl — teški poluzatvoreni četverocikl	20 000
L3e L4e ⁽⁷⁾ L7e-A	Motocikl na dva kotača, s bočnom prikolicom i bez nje ($v_{\max} < 130$ km/h) Teški cestovni četverocikl	35 000

▼**B**

(B) Faktor pogoršanja (DF)

Kategorija vozila	Naziv kategorije vozila	Euro 4 DF (-) DF (-)				Euro 5 DF* ⁽⁴⁾ (-)							
		CO	HC	NO _x	PM	CO	THC		MNHC		NO _x		PM ⁽¹⁷⁾ ⁽⁴⁾
							PI	CI ⁽¹⁸⁾	PI	CI	PI	CI	CI
L1e-L7e	Sva	1,3	1,2	1,2	1,1	1,3	1,3	1,1	1,3	1,1	1,3	1,1	1,0

Napomena: Vidjeti pojašnjenja priloga na kraju Priloga VIII.

▼ B

PRILOG VIII.

▼ C1Dodatni zahtjevi za funkcionalnu sigurnost⁽²¹⁾▼ B

Predmet	Zahtjevi
Obvezna ugradnja naprednih sustava kočenja	<p>(a) novi motocikli ⁽²²⁾ potkategorije L3e-A1 koji su dostupni na tržištu, registrirani i stavljeni u uporabu trebaju biti opremljeni ili sustavom kočenja s protublokirajućim uređajem ili kombiniranim sustavom kočenja ili s oba tipa naprednih sustava kočenja, po izboru proizvođača;</p> <p>(b) novi motocikli potkategorija L3e-A2 i L3e-A3 koji su dostupni na tržištu, registrirani i stavljeni u uporabu opremaju se sustavom kočenja s protublokirajućim uređajem</p> <p>Izuzeće:</p> <p>L3e-AxE (x = 1, 2 ili 3, motocikli na dva kotača Enduro) i L3e-AxT (x = 1, 2 ili 3, motocikli na dva kotača Trial) su izuzeti od obvezne ugradnje naprednih sustava kočenja.</p>
Sigurna vožnja u zavojima na cestama s tvrdom površinom	<p>Vozila kategorije L se izrađuju tako, da se svaki od kotača stalno može vrtjeti pri različitim brzinama kako bi se osigurala sigurna vožnja u zavojima na cestama s tvrdom površinom. Ako je vozilo opremljeno diferencijalom koji se može zaključati, on u uobičajenom stanju mora biti otključan.</p>
Poboljšanje vidljivosti vozila i vozača s automatskim uključivanjem naprava za osvjetljavanje	<p>Za poboljšanje vidljivosti vozila kategorije L moraju biti opremljena:</p> <p>(a) kod vozila L1e: napravama za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju u skladu s Pravilnikom UNECE br. 74 Rev. 2, kojim se zahtjeva automatsko uključivanje sustava osvjetljavanja;</p> <p>(b) kod vozila L3e: po izboru proizvođača, napravama za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju u skladu s Pravilnikom UNECE br. 53 Rev. 2, i njegovim izmjenama 1. i 2., ili posebnim svjetlima za vožnju po danu u skladu s Pravilnikom UNECE br. 53 Rev. 2. i njegovim izmjenama 1. i 2.;</p> <p>(c) za sve ostale potkategorije vozila kategorije L: sustavom osvjetljavanja koji se uključuje automatski, ili po izboru proizvođača s posebnim svjetlima za vožnju po danu koja se uključuju automatski ⁽²³⁾.</p>

▼ **B**

Predmet	Zahtjevi
(Prilog II. (B) 3) Električna sigurnost	U vezi se električnim pogonskim sustavom vozila kategorije L, kada su opremljena jednim pogonskim električnim motorom ili s više njih, koja nisu trajno priključena na mrežu, kao i njihovi visokonaponski sastavni dijelovi i sustavi, koji su galvanski povezani s visokonaponskim vodičem električnog pogonskog sustava, izrađena su tako da je spriječen svaki rizik za električnu sigurnost, primjenjujući odgovarajuće zahtjeve Pravilnika UNECE br. 100 i standarda ISO 13063.
(Prilog II. (B) 4) Zahtjevi za izjave proizvođača o zahtjevima u vezi s ispitivanjem izdržljivosti kritičnih sustava funkcionalne sigurnosti, dijelova i opreme	<p>Proizvođač vozila izjavljuje da su vozila, koja su izrađena u skladu s člankom 22. stavkom 2. sposobna izdržati uobičajenu uporabu kako je predviđena za svaku prevezenu udaljenost, i kako je određena ispod, u razdoblju od pet godina nakon prve registracije.</p> <p>Udaljenost je 1,5 puta udaljenost koja je određena u Prilogu VII., u neposrednoj vezi s predmetnom kategorijom vozila i stupnjem emisije (tj. razinom Euro) prema kojoj će vozilo biti homologirano, pri čemu zahtijevana udaljenost za nijednu od kategorija ne prelazi 60 000 km.</p>
(Prilog II. (B) 5) Zahtjevi u vezi s prednjim i stražnjim zaštitnim konstrukcijama	<p>Vozila kategorije L, u odnosu na njihove prednje i stražnje konstrukcije, izvode se tako da se izbjegnju stršeci ili oštri dijelovi ili izbočine koji su usmjereni prema van i za koje je vjerojatno da će na nešto zapeti ili značajno povećavaju ozbiljnost povreda ili vjerojatnost porezotina na ranjivim korisnicima ceste u slučaju sudara.</p> <p>To vrijedi za prednju i stražnju konstrukciju vozila.</p>
(Prilog II. (B) 10) Sidrišta sigurnosnih pojasa i sigurnosni pojasi	Obvezni zahtjevi za sidrišta sigurnosnih pojasa i ugradnju sigurnosnih pojasa na vozila kategorija L2e, L5e, L6e i L7e s ugrađenom karoserijom.
(Prilog II. (B) 15) Zahtjevi koji se odnose na zaštitu putnika u vozilu uključujući unutarnju opremljenost i vrata vozila	<p>Vozila kategorije L2e, L5e, L6e i L7e, koja su opremljena karoserijom, su izrađena tako da se izbjegnju bilo kakvi stršeci ili oštri dijelovi ili izbočine za koje je vjerojatno da će značajno povećati ozbiljnost povreda vozača i putnika.</p> <p>Vozila opremljena vratima konstruirana su tako da ta vrata imaju odgovarajuće brave i šarke.</p>

▼B

Predmet	Zahtjevi
(Prilog II. (B) 17) Zahtjevi za cjelovitost strukture vozila	Proizvođač vozila izjavljuje da će u slučaju opoziva zbog ozbiljnog rizika za sigurnost, specifične analize konstrukcije, sastavnih dijelova i/ili dijelova, izrađenih na temelju tehničkih izračuna, virtualnih ispitnih metoda i/ili ispitivanja konstrukcije, na zahtjev odmah dostaviti homologacijskom tijelu i Komisiji. Homologacija tipa vozila se ne dodjeljuje ako postoji razlog za sumnju da proizvođač vozila može osigurati takvu analizu.

Napomena: Vidjeti pojašnjenja priloga na kraju Priloga VIII.

▼B**Pojašnjenja priloga od I. do VIII.**

(1) Granične vrijednosti za snagu u Prilogu I. temelje se na najvećoj neprekidnoj nazivnoj snazi za vozila na električni pogon i najvećoj neto snazi za vozila pogonjena motorom s unutarnjim izgaranjem. Težina vozila smatra se jednakom njegovoj masi u voznom stanju.

(2) Daljnje klasificiranje vozila L3e prema tome je li njegova konstrukcijska brzina vozila manja ili jednaka 130 km/h ili veća od 130 km/h neovisno je o njegovom daljnjem klasificiranju prema radnom učinku pogona u razrede L3e-A1 (kod kojih vjerojatno nije moguće postići brzinu od 130 km/h), L3e-A2 ili L3e-A3.

(3) „X” znači da se ovom Uredbom određuju obvezni zahtjevi s obzirom na predmetni predmet i kategoriju; detaljni zahtjevi navode se u referentnim člancima i upućivanjima na dokumente u ovoj tablici.

„AKO” znači „ako je ugrađeno”. Ako su sustav, sastavni dio ili zasebna tehnička jedinica koji se navode u tablici ugrađeni u vozilo, jer je to obvezno samo za neka vozila koja potpadaju u tu kategoriju, oni moraju ispunjavati zahtjeve određene u delegiranim i provedbenim aktima. Jednako tako, ako proizvođač vozila odluči opremiti vozilo sustavom, sastavnim dijelom ili zasebnom tehničkom jedinicom proizvoljno, oni moraju ispunjavati zahtjeve određene u delegiranim i provedbenim aktima.

Kada je polje u tablici prazno to znači da ova Uredba ne određuje zahtjeve za taj predmet ili kategoriju.

(4) Pogledati članak 23. stavke 4. i 5.

(5) Ako je (hibridni) motor opremljen funkcijom stop/start, proizvođač mora osigurati da motor s unutarnjim izgaranjem radi u praznom hodu s povećanom brzinom vrtnje. Vozilo mora proći ispitivanje slobodnog ubrzanja pri pogonima koji uključuju CI-motor.

(6) Direktiva 2009/40/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o tehničkim pregledima motornih vozila i njihovih prikolica (SL L 141, 6.6.2009., str. 12.).

(7) Odgovarajuće granične vrijednosti emisije mora ispunjavati samo osnovni motocikl na dva kotača.

(8) Samo CI-motor, također ako je CI-motor npr. dio hibridnog pogona.

(9) Upotrebljava se samo kod motora s izravnim ubrizgavanjem benzina.

(10) U studiji o utjecaju na okoliš iz članka 23. stavaka 4. i 5. također se izvješćuje o tome je li izvedivo da se u okviru pregledanog WMTC osim vozila L3e, L5e-A i L7e-A s obzirom na emisije ispituju i druga vozila kategorije L.

(11) PI-motori koji za gorivo upotrebljavaju benzin, benzinske mješavine ili etanol.

(12) Troškovna učinkovitost nadzora emisije isparavanjem ocjenjuje se u studiji o utjecaju na okoliš, koja se treba provesti za Komisiju u skladu s člankom 23. stavcima 4. i 5. U toj studiji će se, za kategorije vozila koje u skladu s člankom 23. stavcima 4. i 5. još nisu bila ispitana s obzirom na emisije isparavanjem kao alternativa ispitivanju SHED, ocijeniti troškovna učinkovitost ispitivanja emisija isparavanjem, npr. ispitivanjem propusnosti posude za gorivo i sustava za dovod goriva.

(13) $v_{\max} \geq 130$ km/h.

▼B

- (14) Dok Unija ne pristupi pravilnicima UNECE br. 9, 41, 63 i 92 i ne usvoji te pravilnike u okviru UNECE WP29 i u Uniji, uključujući povezane jednakovrijedne granične vrijednosti buke za stupanj Euro 4 (npr. kao što je određeno u Prilogu 6. Pravilnika UNECE br. 41 za motocikle L3e i L4e), vozila kategorije L trebaju poštovati granične vrijednosti kako se navode u Prilogu VI. (D). Kada Unija usvoji pravilnike UNECE br. 9, 41, 63 i 92, oni postaju obvezni, uključujući jednakovrijedne granične vrijednosti buke, koje su jednakovrijedne graničnim vrijednostima iz Priloga VI. (D), i zamjenjuju postupke ispitivanja i delegirani akt o zahtjevima za učinak na okoliš i radni učinak pogona.
- (15) Granične vrijednosti buke Euro 5 TBD izmjenjuju se u posebnom aktu donesenom u skladu s uobičajenim zakonodavnim postupkom određenim u članku 294. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.
- (16) Delegirani akt donesen sukladno ovoj Uredbi sadrži postupak za ispitivanje buke i bit će zamijenjen pravilnicima UNECE br. 9., 41., 63. i 92.
- (17) Samo za motore s vanjskim izvorom paljenja s izravnim ubrizgavanjem goriva i CI-motore.
- (18) Upotrebljava se također za hibridna vozila.
- (19) Opisi tipa ispitivanja, upućivanja na granične vrijednosti i postupci ispitivanja za ispitivanja tipova od I. do IX. navode se u Prilogu V.
- (20) Za vozila s električnim/hibridnim električnim pogonom samo zahtjeve za emisije buke za tiha vozila.
- (21) Datumi primjene dodatnih zahtjeva za sigurnost navode se u Prilogu IV.
- (22) Za vozila kategorije L4e (motocikli s bočnom prikolicom) zahtjevi (a) i (b) o obveznoj ugradnji naprednih kočnih sustava ne važe.
- (23) Kako bi se omogućilo da se motor s unutarnjim izgaranjem pokrene, sustav osvjetljavanja može se isključiti tijekom paljenja na najdulje 10 s.

PRILOG IX.

Korelacijska tablica
(iz članka 81.)

Direktiva 2002/24/EZ	Ova Uredba
Članak 1. stavak 1. prvi podstavak	Članak 2. stavak 1.
Članak 1. stavak 1. drugi podstavak	Članak 2. stavak 2.
Članak 1. stavak 1. treći podstavak	Članak 1. stavak 1. drugi podstavak
Članak 1. stavci 2. i 3.	Članak 2. stavak 1. članak 4., Prilog I.
Članak 2.	Članak 3.
Članak 3.	Članci 26. i 27.
Članak 4. stavak 1.	Članak 29. stavci 1. i 2., članak 18.
Članak 4. stavak 2.	Članak 29. stavak 1., članak 33.
Članak 4. stavak 3.	Članak 33. stavak 3.
Članak 4. stavak 4.	—
Članak 4. stavak 5.	Članak 33. stavci 1. i 3.
Članak 4. stavak 6.	Članak 29. stavak 3.
Članak 5. stavak 1.	Članak 29. stavak 10. i članak 30. stavak 3.
Članak 5. stavak 2.	Članak 29. stavak 10.
Članak 5. stavak 3.	Članak 29. stavak 4.
Članak 6. stavak 1.	Članak 29. stavak 5.
Članak 6. stavak 2. prvi podstavak	Članak 29. stavak 7.
Članak 6. stavak 2. drugi podstavak	Članak 29. stavak 8.
Članak 7. stavak 1. prvi podstavak	Članak 38. stavak 1.
Članak 7. stavak 1. drugi podstavak	Članak 38. stavak 2.
Članak 7. stavak 2.	—
Članak 7. stavak 3.	Članak 56. stavak 2.
Članak 7. stavak 4.	Članak 39. stavak 2.
Članak 7. stavak 5.	Članak 56. stavak 2. prvi podstavak
Članak 7. stavak 6.	Članak 56. stavak 2. drugi podstavak
Članak 8. stavak 1.	Članak 39. stavak 1.

▼B

Direktiva 2002/24/EZ	Ova Uredba
Članak 8. stavak 2.	Članak 39. stavak 2.
Članak 9. stavak 1.	Članak 9. i članak 37. stavak 4.
Članak 9. stavak 2.	Članak 34. stavak 1.
Članak 9. stavak 3.	Članak 34. stavci 1. i 3.
Članak 9. stavak 4.	Članci 35. i 36.
Članak 9. stavak 5.	Članak 37. stavak 4.
Članak 10. stavak 1.	Članak 49. stavak 1.
Članak 10. stavak 2.	Članak 49. stavak 3.
Članak 10. stavak 3.	Članak 49. stavak 6.
Članak 10. stavak 4.	Članak 49. stavak 7.
Članak 11.	—
Članak 12.	Članak 48.
Članak 13.	—
Članak 14. stavak 1. točka (a)	Članak 6. stavak 1.
Članak 14. stavak 1. točka (b) podtočka i.	Članak 67. stavak 1., članak 64.
Članak 14. stavak 1. točka (b) podtočka ii.	—
Članak 14. stavak 2., prvi podstavak	—
Članak 14. stavak 2., drugi podstavak	Članak 63. stavak 3.
Članak 15. stavci 1. i 2.	Članak 6. stavci 2. i 3.
Članak 15. stavak 3., prvi podstavak, točka (a) podtočka i.	Članak 42.
Članak 15. stavak 3., prvi podstavak, točka (a) podtočka ii.	Članak 2. stavak 2. točka (e)
Članak 15. stavak 3., drugi podstavak	—
Članak 15. stavak 3. točka (b)	—
Članak 15. stavak 4.	—
Članak 16. stavci 1. i 2.	Članak 44.
Članak 16. stavak 3.	Članak 40.
Članak 17.	Članci 72., 74. i 75.
Članak 18. stavak 1.	Članak 73. stavak 1.
Članak 18. stavak 2.	Članak 73. stavak 2.
Članak 19.	—

▼B

Direktiva 2002/24/EZ	Ova Uredba
Članak 20.	—
Članak 21.	Članak 77. stavak 1.
Članak 22.	—
Članak 23.	—
Članak 24.	—